

Vilniaus rajono savivaldybė
Valstybės biudžetinė įstaiga
Įstaigos kodas: 188708224
Rinktinės g. 50, LT-09318 Vilnius
Tel. (0 5) 275 1990
El. p. vrsa@vrsa.lt

DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOSE POREIKIO ANALIZĖ

VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖ

Analizę atliko: VšĮ „Darnaus vystymo projektai“

2026 m., Vilnius

TURINYS

1.	ĮVADAS	4
2.	DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE SAMPRATA, FUNKCIJA IR TEISINIS KONTEKSTAS.....	6
2.1.	DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE SAMPRATA.....	6
2.2.	DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE TIKSLAI, PRINCIPAI IR VEIKIMO LOGIKA.....	6
2.3.	DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE SANTYKIS SU SOCIALINIO PEDAGOGO, PSICHOLOGO IR NEFORMALIOJO UGDYMO FUNKCIJOMIS.....	7
2.4.	NACIONALINIS KONTEKSTAS IR PLĖTROS KRYPTYS.....	8
2.5.	KOKIAS PROBLEMAS SPRENDŽIA DARBAS SU JAUNIMU MOKYKLOJE IR KADA JIS YPAČ REIKALINGAS?	8
2.6.	DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE KURIAMA PRIDĖTINĖ VERTĖ	9
3.	VILNIAUS RAJONO APŽVALGA: BENDRIEJI EKONOMINIAI IR SOCIALINIAI ASPEKTAI	11
3.1.	NUSIKALSTAMUMO PAPLITIMAS IR TENDENCIJOS	12
3.2.	MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ PASITENKINIMAS GYVENIMU VILNIAUS RAJONE.	13
3.3.	JAUNŲ ŽMONIŲ (14-29 M.) SITUACIJA VILNIAUS RAJONE	18
4.	SENIŪNIŲ SITUACIJA / JAUNIMO SITUACIJA SKIRTINGOSE GYVENAMOSIOSE VIETOVĖSE	21
4.1.	AVIŽIENIŲ SENIŪNIJA	21
4.2.	BEZDONIŲ SENIŪNIJA	22
4.3.	BUIVYDŽIŲ SENIŪNIJA.....	24
4.4.	DŪKŠTŲ SENIŪNIJA	25
4.5.	JUODŠILIŲ SENIŪNIJA	26
4.6.	KALVELIŲ SENIŪNIJA	28
4.7.	LAVORIŠKIŲ SENIŪNIJA	30
4.8.	MAIŠIAGALOS SENIŪNIJA.....	32
4.9.	MARIJAMPOLIO SENIŪNIJA	33
4.10.	MEDININKŲ SENIŪNIJA.....	35
4.11.	MICKŪNŲ SENIŪNIJA.....	37
4.12.	NEMENČINĖS SENIŪNIJA	38
4.13.	NEMENČINĖS MIESTO SENIŪNIJA	39
4.14.	NEMĖŽIO SENIŪNIJA.....	42
4.15.	PABERŽĖS SENIŪNIJA	43
4.16.	PAGIRIŲ SENIŪNIJA.....	45
4.17.	RIEŠĖS SENIŪNIJA	47
4.18.	RUDAMINOS SENIŪNIJA.....	48
4.19.	RUKAINIŲ SENIŪNIJA	51
4.20.	SUDERVĖS SENIŪNIJA	53
4.21.	SUŽIONIŲ SENIŪNIJA.....	54

4.22.	ŠATRININKŲ SENIŪNIJA	56
4.23.	ZUJŪNŲ SENIŪNIJA	57
5.	ESAMŲ JAUNIMO PASLAUGŲ IR MOBILIAUS DARBO APRĖPTIS.....	60
5.1.	JAUNIMO PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪRA IR TERITORINIS PASISKIRSTYMAS	60
5.2.	MOBILUS DARBAS SU JAUNIMU, JO APRĖPTIS	61
5.3.	IMPLIKACIJOS DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE PLĖTRAI	65
6.	MOKYKLŲ TINKLO IR MOKINIŲ SITUACIJOS ANALIZĖ	67
6.1.	MOKYKLŲ TINKLAS IR JO POKYČIAI.....	67
6.2.	MOKINIŲ SKAIČIUS IR JO DINAMIKA	68
6.3.	NEFORMALIOJO UGDYMO PASIŪLA	68
6.4.	ŠVIETIMO PAGALBOS SPECIALISTŲ PRIEINAMUMAS	69
6.5.	SISTEMINĖS IŽVALGOS.....	73
7.	NEFORMALIOJO UGDYMO (BŪRELIŲ) PASIŪLOS APŽVALGA	75
7.1.	NEFORMALIOJO UGDYMO PASIŪLOS APIMTIS IR PRIEINAMUMAS.....	75
7.2.	VEIKLŲ ĮVAIROVĖ IR STRUKTŪRA.....	76
7.3.	TIKSLINIŲ GRUPIŲ PASIEKIAMUMAS.....	78
7.4.	TERITORINIAI SKIRTUMAI IR PRIEINAMUMO NETOLYGUMAI	78
7.5.	PAPILDOMOS (UGDOMOSIOS, SOCIALINĖS, KARJEROS) VEIKLOS MOKYKLOSE.....	79
7.6.	SISTEMINĖS IŽVALGOS.....	80
8.	PAGALBOS MOKINIUI IR JAUNIMUI SKIRTŲ PASLAUGŲ APŽVALGA.....	82
8.1.	PREVENCINĖ VEIKLA MOKYKLOSE.....	82
8.1.1.	ALKOHOLIO, TABAKO IR KITŲ PSYCHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJOS PROGRAMA.....	85
8.2.	MOKINIŲ SAVIVALDA	86
8.3.	SKYRIAUS APIBENDRINIMAS	87
9.	DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE POREIKIO VERTINIMAS.....	88
10.	REKOMENDACIJOS.....	106
10.1.	STRATEGINĖS REKOMENDACIJOS SAVIVALDYBEI	106
10.2.	REKOMENDACIJOS MOKYKLOMS	107
10.3.	PASLAUGŲ PRIEINAMUMO IR TOLYGUMO UŽTIKRINIMAS.....	108
	PRIEDAI.....	109

1. ĮVADAS

Analizės tikslas

Šios analizės tikslas – įvertinti darbo su jaunimu mokykloje poreikį Vilniaus rajono savivaldybėje, atsižvelgiant į savivaldybės teritorinius, socialinius, demografinius ir paslaugų prieinamumo skirtumus, esamą jaunimo paslaugų infrastruktūrą, mokyklų tinklą bei mokyklinio amžiaus jaunimo situaciją.

Analize siekiama nustatyti, kuriose Vilniaus rajono savivaldybės teritorijose ir (ar) ugdymo įstaigose darbo su jaunimu mokykloje forma būtų labiausiai reikalinga, kokias spragas ji galėtų užpildyti bei kaip ši paslauga galėtų papildyti jau veikiančią pagalbos mokiniui, neformaliojo ugdymo ir darbo su jaunimu sistemą.

Papildomai analize siekiama sudaryti pagrindą strateginiams savivaldybės sprendimams, susijusiems su darbo su jaunimu mokykloje plėtra, prioritetinių teritorijų ir mokyklų nustatymu, paslaugų modelio parinkimu bei bendradarbiavimo tarp savivaldybės, mokyklų ir jaunimo organizacijų stiprinimu.

Analizės uždaviniai:

1. Apžvelgti darbo su jaunimu mokykloje sampratą, tikslus, principus ir vietą jaunimo bei švietimo paslaugų sistemoje.
2. Išanalizuoti Vilniaus rajono savivaldybės socialinį, demografinį ir teritorinį kontekstą bei mokyklinio amžiaus vaikų ir jaunimo situaciją, reikšmingą darbo su jaunimu mokykloje poreikio vertinimui.
3. Įvertinti esamų jaunimui ir mokiniams skirtų paslaugų, pagalbos sistemų bei veiklų aprėptį ir prieinamumą Vilniaus rajono savivaldybėje.
4. Nustatyti darbo su jaunimu mokykloje poreikį skirtingose Vilniaus rajono savivaldybės teritorijose ir (ar) ugdymo įstaigose bei pateikti rekomendacijas dėl šios darbo formos plėtros.

Tyrimo metodai

Ši poreikio analizė parengta taikant antrinių duomenų analizės metodą, apjungiant kiekybinių ir kokybinių duomenų šaltinius, jų interpretaciją bei lyginamąją analizę.

Kiekybinių duomenų analizė. Atliekant analizę bus naudojami ir interpretuojami šie kiekybiniai duomenys:

- oficialūs statistiniai duomenys apie gyventojų skaičių, jaunimo ir mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymą savivaldybėje ir seniūnijose;
- duomenys apie mokyklų tinklą, mokinių skaičių, ugdymo įstaigų tipus ir jų teritorinį pasiskirstymą;
- duomenys apie specialistų prieinamumą mokyklose (socialiniai pedagogai, psichologai, karjeros specialistai ir kt.);
- duomenys apie neformaliojo ugdymo pasiūlą ir jos pasiskirstymą teritorijose;

- duomenys apie jaunimo paslaugų infrastruktūrą (atviri jaunimo centrai, atviros jaunimo erdvės, mobilusis darbas su jaunimu, su jaunimu dirbančios organizacijos);
- esant galimybei – nusikalstamumo, pažeidžiamumo ir rizikos veiksnių rodikliai, reikšmingi darbo su jaunimu mokykloje poreikiui vertinti.

Kokybinių duomenų analizė. Atliekant analizę taip pat bus taikoma kokybinių duomenų analizė, apimanti:

- teisinių ir strateginių dokumentų analizę, susijusią su darbo su jaunimu mokykloje samprata, tikslais ir įgyvendinimo principais;
- ankstesnių savivaldybėje parengtų analizių ir tyrimų peržiūrą, ypač mobiliojo darbo su jaunimu poreikio analizę, identifikuojant šiai analizei aktualias išvalgas;
- viešai prieinamos informacijos analizę (mokyklų, savivaldybės, įstaigų, organizacijų interneto svetainėse skelbiama informacija apie paslaugas, veiklas, specialistus, prevencines programas ir kt.);
- lyginamąją interpretacinę analizę, siekiant nustatyti teritorinius skirtumus, paslaugų aprėpties netolygumus ir galimas sistemos spragas;
- išvadų formulavimą, remiantis surinkta informacija ir darbo su jaunimu praktikos logika.

Analizės pobūdis ir ribotumai

Svarbu pažymėti, kad ši analizė remiasi daugiausia antriniais duomenimis ir viešai prieinama informacija, todėl kai kuriose srityse (ypač vertinant jaunimo savijautą, įsitraukimo lygį, subjektyvius poreikius ar mokyklų vidinę situaciją) gali būti ribotas duomenų detalumas. Dėl šios priežasties dalis išvadų formuluojamos kaip argumentuotos prielaidos, pagrįstos kelių skirtingų duomenų šaltinių sugretinimu.

Darbo su jaunimu mokykloje konteksto pristatymas

Darbas su jaunimu mokykloje – tai darbo su jaunimu forma, vykdoma ugdymo įstaigos aplinkoje, siekiant pasiekti jaunus žmones jų kasdienėje aplinkoje, stiprinti jų socialinius ryšius, emocinę savijautą, motyvaciją ir įsitraukimą į mokyklos bei bendruomenės gyvenimą. Ši forma Lietuvoje plėtojama kaip viena iš jaunimo politikos priemonių, papildanti esamą pagalbos mokiniui ir jaunimo paslaugų sistemą. Detalesnė darbo su jaunimu mokykloje samprata, tikslai, principai ir taikymo kontekstas aptariami kitame analizės skyriuje.

2. DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE SAMPRATA, FUNKCIJA IR TEISINIS KONTEKSTAS

2.1. DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE SAMPRATA

Darbas su jaunimu mokykloje – tai darbo su jaunimu forma, organizuojama ugdymo įstaigos teritorijoje, kai jaunimo darbuotojai tiesiogiai dirba su jaunais žmonėmis jų kasdienėje aplinkoje – mokykloje. Šios formos esmė – sudaryti sąlygas užmegzti su jaunais žmonėmis pasitikėjimu, lygiavertiškumu ir savanorišku įsitraukimu grįstą santykį, suteikiant jiems saugią ir atvirą erdvę bendravimui, saviraiškai, palaikymui bei įsitraukimui į prasmingas veiklas. Pagal Jaunimo reikalų agentūros parengtas rekomendacijas, darbas su jaunimu mokykloje yra grindžiamas bendraisiais darbo su jaunimu principais bei atvirojo darbo su jaunimu principais – pasiekiamumu, savanoriškumu, konfidencialumu, santykio kūrimu, orientacija į jauno žmogaus poreikius, aktyviu įsitraukimu ir bendradarbiavimu, pritaikytais ugdymo įstaigos aplinkai.

Jaunimo reikalų agentūros rekomendacijose nurodoma, kad darbo su jaunimu mokykloje tikslas – dirbant su jaunais žmonėmis ugdymo įstaigos teritorijoje, mažinti mažiau galimybių turinčių ir didesnius iššūkius patiriančių jaunų žmonių atskirtį, gerinti jų psichologinę ir emocinę savijautą, skatinti geresnius mokymosi rezultatus bei didinti įsitraukimą į pilnavertį socialinį ir visuomeninį gyvenimą, įskaitant ir dalyvavimą ugdymo įstaigos bendruomenėje.

Praktiniu lygmeniu ši darbo forma dažniausiai įgyvendinama mokykloje sukuriant jaunimui atvirą, patrauklią ir saugią erdvę, kurioje jaunimo darbuotojai yra pasiekiami pertraukų, laisvų pamokų metu, o prireikus – ir po pamokų. Tokioje erdvėje jauni žmonės gali neformaliai leisti laiką, kalbėtis, įsitraukti į įvairias veiklas, gauti informaciją apie galimybes jaunimui, o esant poreikiui – sulaukti individualaus palaikymo ar nukreipimo į kitas paslaugas. Rekomendacijose taip pat pabrėžiama, kad greta atviros erdvės turėtų būti numatyta ir atskira vieta konfidencialiems individualiems pokalbiams.

Svarbu pažymėti, kad darbo su jaunimu mokykloje pagrindas yra ne formalus paslaugos suteikimas, o santykio kūrimas. Rekomendacijose akcentuojama, kad jaunimo darbuotojo užduotis – užmegzti ryšį su jaunu žmogumi, orientuojantis į jo kasdienybę, o veiklos turinys formuojamas atsižvelgiant į realius jaunimo poreikius, gyvenimo situaciją ir savanorišką įsitraukimą. Šiame kontekste darbas su jaunimu mokykloje yra artimesnis prevencinei, ankstyvosios intervencijos ir įgalinimo logikai nei formaliai pagalbos sistemai.

2.2. DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE TIKSLAI, PRINCIPAI IR VEIKIMO LOGIKA

Jaunimo reikalų agentūros rekomendacijos numato, kad darbas su jaunimu mokykloje yra skirtas ne tik bendram jaunimo užimtumui ar neformaliai bendravimui, bet ir kryptingam darbui su tais jaunuoliais, kurie susiduria su socialiniais, emociniais, elgesio, motyvacijos, lankomumo ar mokymosi sunkumais. Tarp pagrindinių uždavinių išskiriami: santykio su sunkumus patiriančiais jaunais žmonėmis užmezgimas, jų motyvacijos stiprinimas, ryšių su socialine aplinka atkūrimas, socialinių ir bendravimo gebėjimų stiprinimas, patyčių prevencija ir intervencija, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija, tarpininkavimas tarp jauno žmogaus ir institucijų bei supažindinimas su jaunimui skirtomis galimybėmis (savanoryste, mainais, projektais, užimtumo galimybėmis ir kt.).

Ši darbo forma grindžiama principais, kurie ją iš esmės skiria nuo tradicinių mokyklos pagalbos modelių. Rekomendacijose akcentuojami šie principai: pasiekiamumas, abipusė pagarba, pagalbos teikimas atsižvelgiant į jauno žmogaus poreikius, konfidencialumas, savanoriškumas, aktyvus įsitraukimas, orientacija į jauno žmogaus poreikius, bendradarbiavimas bei santykio kūrimas. Tai reiškia, kad jaunimo darbuotojas mokykloje nėra tik „papildomas specialistas“, o veikia tarpininkas, pasitikėjimo asmuo ir įgalinantis palydovas, padedantis jaunam žmogui stiprinti savo socialinį funkcionavimą, ryšį su bendruomene ir motyvaciją dalyvauti.

Darbas su jaunimu mokykloje rekomendacijose apibrėžiamas kaip vykdomas trimis formomis: individualus darbas su jaunu žmogumi, darbas su jaunimo grupėmis ir darbas su ugdymo įstaigos bendruomene. Tokia struktūra leidžia vienu metu reaguoti tiek į individualius sunkumus, tiek į grupines dinamikas, tiek į bendresnius mokyklos kultūros ir bendruomenės klausimus.

2.3. DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE SANTYKIS SU SOCIALINIO PEDAGOGO, PSICHOLOGO IR NEFORMALIOJO UGDYMO FUNKCIJOMIS

Darbo su jaunimu mokykloje forma svarbi tuo, kad ji ne dubliuoja, o papildo mokykloje jau veikiančias pagalbos ir ugdymo funkcijas. Nors praktikoje gali būti tam tikrų sąlyčio taškų, šios funkcijos skiriasi pagal santykio pobūdį, veikimo logiką, įsitraukimo būdą ir tikslinę paskirtį.

Santykis su socialinio pedagogo funkcija. Socialinis pedagogas mokykloje paprastai veikia kaip pagalbos mokiniui sistemos dalis, turinti aiškiai apibrėžtas institucines funkcijas: stebėti mokinio socialinę situaciją, koordinuoti pagalbos procesus, dirbti su rizikos atvejais, bendradarbiauti su šeima, institucijomis ir mokyklos specialistais. Tuo tarpu jaunimo darbuotojas mokykloje pirmiausia kuria neformalų, savanorišką ir pasitikėjimu grįstą santykį, kuris nebūtinai prasideda nuo „problemos sprendimo“, o dažnai – nuo buvimo šalia, laisvo bendravimo, įtraukimo ir palaipsniui atsirandančio pasitikėjimo. Praktikoje tai reiškia, kad jaunimo darbuotojas gali pasiekti tuos jaunuolius, kurie formalių pagalbos struktūrų vengia, nepasitiki institucijomis arba nesikreipia pagalbos. Rekomendacijose tiesiogiai pabrėžiama, kad jaunimo darbuotojai mokykloje stiprina ir papildo pagalbos moksleiviui specialistų darbą, ypač dirbant su sudėtingesniais atvejais.

Santykis su psichologo funkcija. Psichologinė pagalba mokykloje orientuota į emocijų, elgesio, adaptacijos, santykių ar kitų psichologinių sunkumų vertinimą ir profesionalią pagalbą pagal konkrečią specialisto kompetenciją. Psichologo vaidmuo dažnai susijęs su konsultavimu, vertinimu, intervencija ir rekomendacijų teikimu. Jaunimo darbuotojo vaidmuo yra kitoks – jis nėra klinikinės ar specializuotos pagalbos teikėjas, bet gali būti ankstyvojo pastebėjimo, ryšio užmezgimo ir nukreipimo grandis. Dėl nuolatinio buvimo mokyklos kasdienybėje, neformalaus kontakto ir savanoriško santykio jaunimo darbuotojas dažnai anksčiau pastebi nuotaikas, elgesio, socialinės izoliacijos ar motyvacijos pokyčius ir gali padėti jaunuoliui saugiai pasiekti reikiamą specialistą. Rekomendacijose aiškiai nurodoma, kad jaunimo darbuotojai turėtų bendradarbiauti su psichologais, socialiniais pedagogais, karjeros specialistais ir kitais pagalbos mokiniui specialistais, reguliariai aptariant situacijas ir planuojant intervencijas.

Santykis su neformaliojo ugdymu. Neformalusis ugdymas mokykloje ar už jos ribų dažniausiai yra orientuotas į konkrečių kompetencijų, gebėjimų ar interesų ugdymą per organizuotas veiklas (pvz., sporto, meno, technologijų, pilietiškumo, kūrybinius ar kitus būrelius). Dalyvavimas tokiose veiklose dažniausiai reikalauja bent minimalaus motyvacinio pasirengimo, reguliaraus įsitraukimo ir tam tikros struktūros laikymosi. Tuo tarpu darbas su jaunimu mokykloje yra platesnė

ir lankstesnė forma. Jis gali apimti neformaliojo ugdymo elementus, tačiau jo paskirtis nėra vien veiklų organizavimas. Pirmiausia tai yra santykio, pasiekiamumo ir įtraukimo platforma, kuri leidžia pasiekti tuos jaunuolius, kurie į būrelius ar formalizuotas veiklas dažnai neįsitraukia. Rekomendacijose netgi numatyta, kad viena iš darbo su jaunimu mokykloje funkcijų gali būti jaunimo neformaliojo ugdymo vykdymas ugdymo įstaigoje arba atvirose jaunimo erdvėse / centruose, tačiau tai yra tik viena iš galimų priemonių, o ne visa šios darbo formos esmė.

2.4. NACIONALINIS KONTEKSTAS IR PLĖTROS KRYPTYS

Darbo su jaunimu mokykloje plėtra Lietuvoje sietina su platesne nacionaline jaunimo politikos kryptimi stiprinti įvairias darbo su jaunimu formas ir užtikrinti jų prieinamumą skirtingose jaunimo gyvenimo aplinkose. Jaunimo reikalų agentūros rašte nurodoma, kad rekomendacijos parengtos įgyvendinant Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. rugpjūčio 30 d. pavedimą bei Nacionalinės jaunimo politikos 2023–2027 metų veiksmų plano priemonę 1.2.2.6 „Užtikrinti darbo su jaunimu formų taikymą“. Tai rodo, kad darbo su jaunimu mokykloje forma nėra atsitiktinė ar lokali iniciatyva, bet įtvirtinama kaip viena iš nacionalinės jaunimo politikos plėtros krypčių.

Rekomendacijose taip pat pažymima, kad reguliarus darbas su jaunimu ugdymo įstaigose jau yra įgyvendinamas kai kuriose savivaldybėse – Vilniaus miesto, Klaipėdos rajono, Druskininkų ir Kėdainių. Remiantis sukaupta praktika, ši veikla pasiteisino kaip veiksmingas būdas pasiekti psichologinius, socialinius, ekonominius, mokymosi pažangos ir lankomumo sunkumus patiriančius jaunuolius, o taip pat kaip inovatyvi psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos priemonė mokykloje.

Svarbi plėtros kryptis – šią darbo formą matyti ne kaip atskirą „projektinę veiklą“, o kaip sisteminę tarpsektorinio bendradarbiavimo priemonę, kurioje dalyvauja savivaldybė, mokykla, jaunimo organizacijos ir pagalbos specialistai. Rekomendacijose aiškiai numatoma, kad mokykla turėtų sudaryti sąlygas jaunimo darbuotojų veiklai, įtraukti juos į atvejų vadybos susitikimus ir komisijas, o organizacijos – užtikrinti kvalifikuotą, pastovią komandą bei darbo tęstinumą. Tai leidžia daryti išvadą, kad nacionaliniu lygmeniu darbo su jaunimu mokykloje plėtra suprantama kaip integruotas modelis, o ne pavienis užsiėmimų organizavimas.

2.5. KOKIAS PROBLEMAS SPRENDŽIA DARBAS SU JAUNIMU MOKYKLOJE IR KADA JIS YPAČ REIKALINGAS?

Jaunimo reikalų agentūros rekomendacijos leidžia aiškiai matyti, kad ši darbo forma orientuota į situacijas, kai vien formalių mokyklos pagalbos ar ugdymo priemonių nepakanka. Ji ypač aktuali dirbant su jaunais žmonėmis, kurie:

- patiria lankomumo ir mokymosi pažangos sunkumų;
- susiduria su socializacijos iššūkiais;
- išgyvena psichologinius ir emocinius sunkumus;
- patiria ar inicijuoja patyčias;
- yra veikiami tabako, alkoholio, narkotinių ar kitų psichotropinių medžiagų vartojimo rizikų;

- demonstruoja delinkventinio (vaiko ar paauglio) poelgiai, pažeidžiantys elgesio normas (pvz., chuliganizmas, melas, bėgimas iš pamokų, smulkios vagystės), kurie tiesiogiai nekelia didelio pavojaus aplinkiniams) ar destruktivaus elgesio požymius;
- priklauso mažiau galimybių turinčioms ar socialinę atskirtį patiriančioms grupėms;
- nedalyvauja kitose jaunimo paslaugose, būreliuose ar bendruomeninėse veiklose.

Ši forma ypač reikalinga tose mokyklose ar teritorijose, kur:

- pagalbos specialistų prieinamumas yra ribotas arba formalios paslaugos nepasiekia dalies jaunimo;
- mokiniai turi mažiau saugių neformalių erdvių ir prasmingo užimtumo galimybių;
- pastebimi socialiniai, emociniai ar elgesio sunkumai, kuriems reikia ne tik reakcijos, bet ir ankstyvosios prevencijos;
- mokyklos bendruomenėje trūksta stipresnio ryšio su mokiniais, jų savivalda, dalyvavimu ir motyvacija;
- reikalingas papildomas tiltas tarp mokyklos, šeimos, bendruomenės ir kitų jaunimo paslaugų sistemų.

Taigi, darbas su jaunimu mokykloje aktualiausias ten, kur būtina ne tik spręsti jau išryškėjusias problemas, bet ir kurti saugią, santykiu grįstą, įtraukiančią aplinką, mažinančią rizikų kaupimąsi.

2.6. DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE KURIAMA PRIDĖTINĖ VERTĖ

Vienas svarbiausių darbo su jaunimu mokykloje bruožų – jo kuriama pridėtinė vertė tarp formalių ir neformalių sistemų. Ši forma leidžia sukurti papildomą, jaunam žmogui artimesnę kontaktinę tašką mokykloje, kuris nėra tiesiogiai siejamas su vertinimu, drausminimu ar institucine kontrole. Dėl to ji dažnai tampa prieinamesnė tiems jaunuoliams, kurie formaliose sistemose lieka „nematomi“ arba vengia kreiptis pagalbos.

Rekomendacijose akcentuojama, kad jaunimo darbuotojai mokykloje ne tik padeda pasiekti sunkumus patiriančius jaunuolius, bet ir sustiprina pagalbos mokiniui specialistų darbą, prisideda prie sudėtingų atvejų sprendimo, palaiko mokinių savivaldos iniciatyvas, tampa jaunuolių mentoriais ir skatina pilietinį dalyvavimą. Taip pat pažymima, kad savivaldybėse, kuriose ši forma jau įgyvendinama, patys moksleiviai teikia teigiamą grįžtamąjį ryšį ir išreiškia poreikį tokių paslaugų plėtrai.

Analitiniu požiūriu darbo su jaunimu mokykloje pridėtinė vertė gali būti apibendrinta per kelis aspektus:

1. Pasiiekiamumas – pasiekiamas jaunimas ten, kur jis kasdien būna.
2. Ankstyvoji prevencija – problemos atpažįstamos anksčiau, dar iki krizinių pasekmių.
3. Santykis ir pasitikėjimas – kuriamas ryšys su tais jaunuoliais, kurie formaliose sistemose dažnai atsitraukia.

4. Sistemų sujungimas – stiprinamas ryšys tarp mokyklos, jaunimo paslaugų, bendruomenės ir kitų institucijų.
5. Įtraukimas ir įgalinimas – skatinamas dalyvavimas, savivalda, savanorystė, socialiniai įgūdžiai ir atsakomybė.
6. Papildomumas, o ne dubliavimas – ši forma papildo esamą pagalbos ir ugdymo sistemą ten, kur vien jos nepakanka.

Būtent dėl šių priežasčių darbas su jaunimu mokykloje gali būti vertinamas kaip reikšminga savivaldybės jaunimo politikos ir pagalbos mokiniui sistemos stiprinimo priemonė.

3. VILNIAUS RAJONO APŽVALGA: BENDRIEJI EKONOMINIAI IR SOCIALINIAI ASPEKTAI

Vilniaus rajono savivaldybė yra viena didžiausių Lietuvoje, jos plotas – 2 129 km², o tai sudaro 3,3 % visos Lietuvos Respublikos teritorijos bei 21,9 % Vilniaus apskrities teritorijos. Savivaldybė yra žiedinė, ji supa Lietuvos sostinę Vilnių. Vilniaus rajono savivaldybė išsiskiria vienu didžiausių gyventojų skaičiumi Lietuvoje. Statistikos departamento duomenimis, 2026 m. pradžioje Vilniaus rajono savivaldybėje gyveno 111 087 nuolatinių gyventojų, VĮ Registrų centro Gyventojų registro departamento 2026 m. sausio 1 d. duomenimis Vilniaus rajone gyveno 120 781 gyventojas.

Vilniaus rajono savivaldybės teritorija yra suskirstyta į 23 seniūnijas, iš kurių 10 ribojasi su Vilniaus miestu (priemiestinės seniūnijos), 4 seniūnijos yra prie šalies valstybinės sienos, 9 seniūnijos ribojasi su kitomis šalies savivaldybėmis. Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje yra 1 miestas (Nemenčinė) ir 14 miestelių (Avižieniai, Bezdonys, Didžioji Riešė, Grigaičiai, Juodšiliai, Maišiagala, Mickūnai, Nemėžis, Paberžė, Pagiriai, Rudamina, Skaidiškės, Šumskas ir Zujūnai). Atkriptinas dėmesys, kad sparčiai augant gyventojų skaičiui, rajone net 10 kaimų 2025 m. pabaigoje įgavo miestelių statusą. Miestelio statusas suteiktas šioms sparčiai besivystančioms gyvenvietėms: Avižieniams, Didžiajai Riešei, Grigaičiams, Juodšiliams, Nemėžiui, Paberžei, Pagiriams, Rudaminai, Skaidiškėms bei Zujūnams. Taip pat dalis viensėdžių tapo kaimais. Kaimuose gyvenančių gyventojų skaičius Vilniaus rajone siekia 95 % visų savivaldybės gyventojų.

2026 m. sausio 1 d. duomenimis didžiausios Vilniaus rajono seniūnijos yra: Avižienių seniūnija, turinti 19 480 gyventojus, Nemėžio seniūnija (10 881 gyventojai), Zujūnų seniūnija (9 675 gyventojai), Riešės seniūnija (9 300 gyventojų) ir Pagirių seniūnija (7 901 gyventojai). Šios seniūnijos išlieka didžiausios rajone jau kelerius metus iš eilės.

Gyventojų skaičius Vilniaus rajono savivaldybėje tendencingai didėja. 2025 m. savo gyvenamąją vietą Vilniaus rajone deklaravo dar 2 321. Statistikos departamento duomenimis gyventojų skaičius Vilniaus r. sav. 2020-2026 m. laikotarpiu išaugo 15,56 %.

VĮ Registrų centro duomenimis Vilniaus rajono savivaldybė yra viena iš trijų jauniausių savivaldybių šalyje, kai bendras vaikų ir jaunimo (asmenų iki 17 m. amžiaus imtinai) skaičius yra didesnis nei pensinio amžiaus gyventojų ir sudaro 18,47 % visų gyventojų skaičiaus. Tokia demografinė struktūra ir jos kitimo tendencijos turi reikšmingos įtakos švietimo ir ugdymo, kultūros ir laisvalaikio paslaugų poreikiui, jo teritoriniam paskirstymui (Vilniaus rajono savivaldybės 2024–2032 metų strateginės plėtros planas).

Remiantis Lietuvos statistikos departamento 2021 m. atlikto gyventojų ir būstų surašymo duomenimis, Vilniaus rajone 46,75 % visų rajono gyventojų sudaro lenkų tautybės gyventojai, 38,52 % – lietuvių tautybės gyventojai. Likusią dalį sudaro rusai (7,35 %), baltarusiai (3,26 %), ukrainiečiai (0,63 %) bei kitų tautybių gyventojai (0,86 %).

Pagal naujausią Užimtumo tarnybos darbo rinkos apžvalgą Vilniaus rajone bedarbiai 2026 m. vasario mėnesį sudarė 8,6% nuo darbingo amžiaus gyventojų. Šis rodiklis panašus į Vilniaus miesto rodiklį (8,5 %), bei yra artimas šalies vidurkiui (9 %). Tuo tarpu jaunimo (16-24 m.) nedarbo lygis tuo pačiu laikotarpiu Vilniaus r. sav. – 6,3 %, jaunimo (16-29 m.) šiek tiek didesnis – 7,4 %

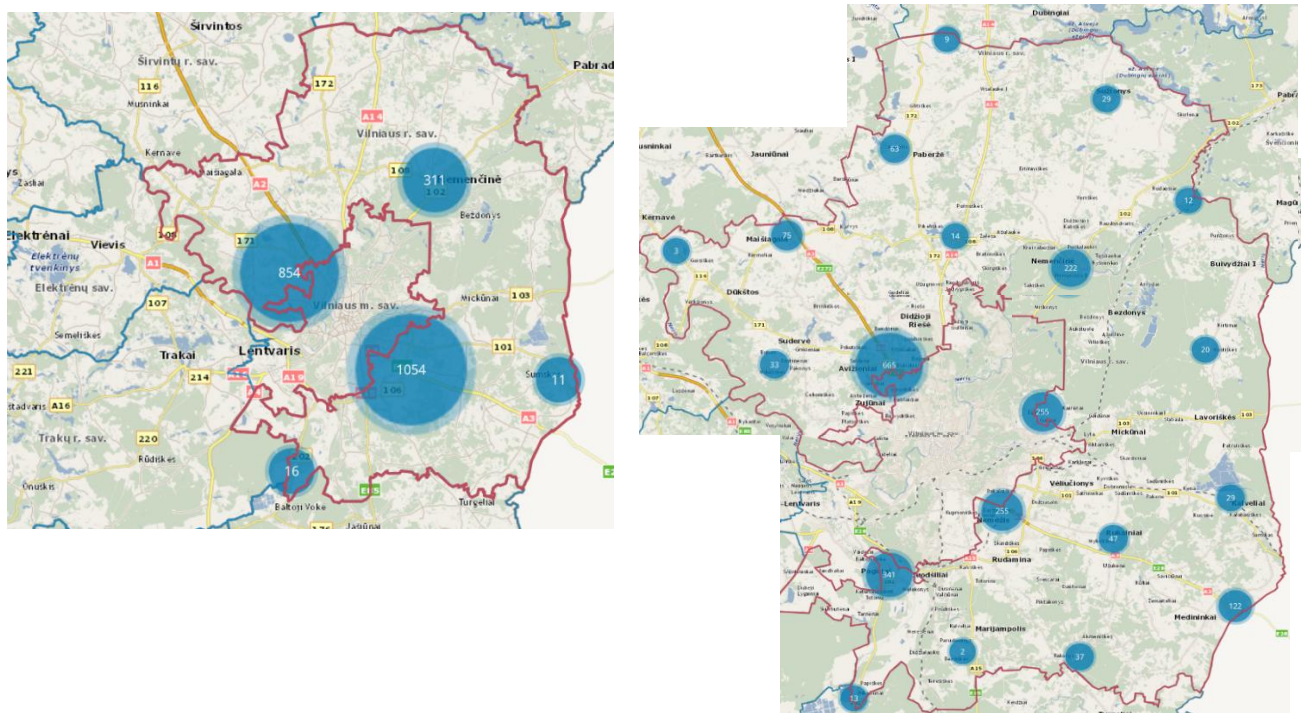
Registruotų bedarbių procentas tarp 16-29 m. jaunimo Vilniaus rajone mieste lyginant sausio mėnesių duomenis skirtingais metais didėjo: 2022 m. – 5,8%, 2023 m. – 6,1%, 2024 m. – 6,7%, 2025 m. – 7,7%, 2026 m. – 7,8 % registruotų bedarbių (1 pav.).

Teritorija	2022	2023	2024	2025	2026
☒ Vilniaus r. sav.	5.9%	6.0%	7.0%	7.5%	7.6%
Sausis	5.8%	6.1%	6.7%	7.7%	7.8%
Vasaris	5.7%	6.1%	6.9%	7.5%	7.4%
Kovas	5.7%	5.8%	6.9%	7.2%	
Balandis	5.5%	5.9%	6.6%	7.2%	
Gegužė	5.7%	5.7%	6.6%	6.8%	
Birželis	5.7%	5.6%	6.8%	7.0%	
Liepa	6.3%	6.0%	7.3%	7.4%	
Rugpjūtis	6.3%	6.2%	7.7%	7.7%	
Rugsėjis	6.0%	6.4%	7.3%	8.4%	
Spalis	6.2%	6.0%	7.1%	8.6%	
Lapkritis	5.6%	6.0%	7.2%	7.4%	
Grudis	6.0%	6.4%	7.3%	7.5%	

1 pav. Registruotas nedarbas per mėnesį tarp Vilniaus r. jaunimo (16-29 m.) 2022 sausį – 2026 m. vasarį ([Užimtumo tarnybos duomenys](#))

3.1. NUSIKALSTAMUMO PAPLITIMAS IR TENDENCIJOS

Informatikos ir ryšių departamento duomenimis 2025 m. Vilniaus r. sav. buvo užfiksuotos 2246 nusikalstamos veikos (2 pav.). Pagal pobūdį nusikalstamos veiklos pasiskirsto taip: nesunkus sveikatos sutrikdymas ar fizinio skausmo sukėlimas – 28 % (639), vagystės – 20 % (443), kitos nusikalstamos veikos – 17 % (391), sukčiavimai – 13 % (292), kelių transporto eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių pažeidimai – 12 % (275), turto sunaikinimai ar sugadinimai – 4 % (86), nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis – 4 % (82), viešosios veiklos pažeidimai – 1 % (26), nužudymai – 0 % (4), plėšimai – 0 % (3), išžaginimai – 0 % (2).

2 pav. Nusikalstamų veikų žemėlapis Vilniaus r. sav. 2025 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. duomenys (vaizdas iš toliau (kairėje) ir iš arčiau (dešinėje) ([Informatikos ir ryšių departamento duomenys](#)))

Vilniaus r. sav. 2024 m. buvo užregistruotos 1655 nusikalstamos veikos, 21 nusikalstama veika buvo padaryta nepilnamečių. 2023 m. situacija buvo panaši – užregistruotos 1703 nusikalstamos veikos, 18 padarytos nepilnamečių. 2022 m. tendencijos irgi buvo panašios, per metus užregistruotos 1679 nusikalstamos veikos, 19 nusikalstamų veikų buvo atliktos nepilnamečių (Informatikos ir ryšių departamento duomenys).

Informatikos ir ryšių departamento ataskaitoje apie 2005-2023 m. registruotą nepilnamečių nusikalstamą elgesį bei nuo nusikalstamų veikų nukentėjusius vaikus pateikiama informacija, kad Lietuvoje 2023 m. buvo ištirtos 1189 nusikalstamos veikos, kurių padarymu įtariamai (kaltinami) nepilnamečiai. Iš šių veikų nusikaltimai sudarė 79 %, baudžiamieji nusižengimai – 21 %. Lyginant pastarųjų devyniolikos metų statistinius duomenis, matyti ištirtų nusikalstamų veikų, kurias padarė nepilnamečiai, mažėjimo tendencija. Nuo 2005 m. šių veikų sumažėjo nuo 4759 iki 1189, t. y. net 75 %. 1053 (88,6 %) nusikalstamos veikos buvo padarytos miestuose, o 136 (11,4 %) – kaimo vietovėse. 2023 m. nepilnamečiai įtariamai padarė 394 vagystes, iš jų: 23 įsibraunant į gyvenamąsias patalpas, 195 iš parduotuvių ir kitų prekybos vietų, 53 transporto priemonių vagystes. Palyginti su 2008 m., nusikalstamos veikų skaičius, kurių padarymu įtariamai (kaltinami) nepilnamečiai, itin sumažėjo. Ypač sumažėjo nužudymų, sunkių sveikatos sutrikdymų, plėšimų, vagysčių įsibraunant į gyvenamąsias patalpas, transporto priemonių vagysčių, vagysčių iš transporto priemonių ir viešosios tvarkos pažeidimų. Kiek mažiau sumažėjo seksualinio pobūdžio nusikaltimų ir vagysčių iš parduotuvių. Dauguma – 87,7 % – nepilnamečių, kurie įtariamai (kaltinami) padarė nusikalstamas veikas, buvo vaikinai, 12,3 % – merginos. Daugiausia (43,9 %) nusikalsta 16 metų amžiaus, kiek mažiau (40,5 %) – 17 metų amžiaus nepilnamečių. Beveik visi (670, t. y. 99 %) nepilnamečiai buvo Lietuvos Respublikos piliečiai, septyni – užsienio valstybės piliečiai. Kalbant apie išsilavinimą – pusė nepilnamečių turėjo pradinį (345, t. y. 51 %) išsilavinimą. Pagrindinį išsilavinimą turėjo 295 nepilnamečiai, t. y. 43,6 %, vidurinį išsilavinimą turėjo 2,3 %, o 3,1 % neturėjo jokio išsilavinimo.

3.2. MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ PASITENKINIMAS GYVENIMU VILNIAUS RAJONE

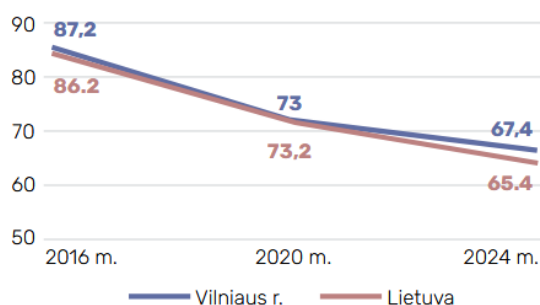
2024 m. Vilniaus visuomenės sveikatos biuras „Vilnius sveikiau“ atliko Vilniaus rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvensenos tyrimą. Tyrimas atliktas vadovaujantis Higienos instituto parengta gyvensenos tyrimų organizavimo ir vykdymo metodika. Mokinių apklausai naudotas su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija suderintas klausimynas. Respondentai parenkami apskaičiuojant reprezentatyvią imtį pasirinkus 5 % paklaidą ir 95 % tikimybę. Anketas pildė atsitiktine tvarka parinktų 5, 7 ir 9 (pirmų gimnazijos) klasių respondentai. 2024 m. balandžio–gegužės mėn. vykusio tyrimo metu visose 60 Lietuvos savivaldybėse buvo apklausta 34 873 5, 7 ir 9 (pirmos gimnazijos) klasių mokiniai, iš kurių 1 258 mokiniai Vilniaus miesto savivaldybėje. 441 – 5 klasės, 406 – 7 klasės, 411 – 9 klasės mokinių. Pasiskirstymas pagal lytį: mergaitės – 635, berniukai – 623.

Tyrimo ataskaitoje pažymima, kad per pastaruosius ketverius metus Vilniaus rajone sumažėjo mokinių, kurie jaučiasi laimingi ar labai laimingi, rečiau savo sveikatą vertina kaip gerą ar labai gerą, kūno išvaizdos vertinimas taip pat pablogėjo. Rizikingas elgesys tarp mokinių taip pat padidėjo: dažniau vartojamos psichoaktyvios medžiagos, mokiniai rečiau jaučiasi saugūs ir dažniau patiria patyčias.

Ataskaitoje pažymima, kad pokyčius mokinių sveikatos ir elgesio rodikliuose gali lemti emocinis stresas, socialinių tinklų įtaka, nesubalansuota mityba ir ilgas prie ekranų praleidžiamas laikas, dėl kurių formuojasi netinkami sveikatos įpročiai. Rizikingo elgesio augimą gali lemti padidėjęs psichoaktyviųjų medžiagų prieinamumas, bendraamžių spaudimas bei emociniai sunkumai. Saugumo jausmo ir laimingumo mažėjimą gali skatinti patiriamos patyčios, skaitmeninės grėsmės ir nepakankamos priemonės psichologiniam saugumui užtikrinti. Atsižvelgiant į šiuos veiksnius, matomas poreikis stiprinti emocinę paramą, gerinti sveikatos ugdymą ir kurti saugesnę bei palaikančią aplinką mokiniams tiek šeimoje, tiek mokykloje.

Laimingumas – rodiklis, kuris atspindi žmonių gerovę. Laimingumas – subjektyvus rodiklis, parodantis, kaip asmuo jaučiasi galvodamas apie dabartinį savo gyvenimą. Tai apima pozityvių būsenų ir emocijų patirimą, pasitenkinimą gyvenimu, įkyrių, nuolatinių neigiamų būsenų ir savizudiškų minčių nebuvimą. Laimingumas siejamas su geresne emocine savijauta, didesniu atsparumu stresui, geresniais tarpusavio santykiais, todėl jis taip pat vertinamas kaip vienas iš svarbiausių asmens emocinės savijautos ir gyvenimo kokybės rodiklių.

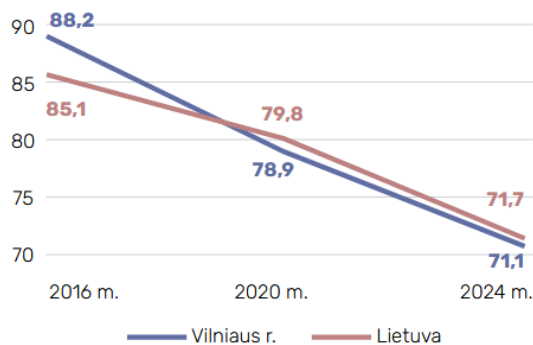
Laimingi ir labai laimingi jautėsi vidutiniškai 2 iš 3 Vilniaus rajono mokinių – 67,4 %. 3,1 % nurodė, kad jaučiasi labai nelaimingi. Pastebėti ir skirtumai tarp lyčių – berniukų, kurie jautėsi laimingi ir labai laimingi, dalis (71,6 %) buvo didesnė nei mergaičių (62,9 %). Lyginant 2016–2024 m. duomenis, vaikų, kurie jautėsi laimingi ir labai laimingi, dalis tolygiai mažėjo tiek Vilniaus rajone, tiek Lietuvoje (3 pav.).

3 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi labai laimingi arba pakankamai laimingi galvodami apie savo dabartinį gyvenimą, dalis Vilniaus r. ir Lietuvoje 2016-2024 m. (%) (2024 m. Vilniaus rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimos tyrimo ataskaita parengta „Vilnius sveikiau“)

Kitas aspektas į kurį buvo atsižvelgiama 2024 m. Vilniaus r. mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimos tyrimo ataskaitoje parengtoje „Vilnius sveikiau“ komandos – subjektyvus sveikatos vertinimas. Tai savo bendros savijautos suvokimas. Tyrimai rodo, kad subjektyviai vertinama sveikata stipriai susijusi su žmogaus psichologiniu pasitenkinimu. Dėl to šis rodiklis leidžia nustatyti ne tik gyventojų fizinės sveikatos būklę, bet ir jų gerovę. Sveikatos būklės vertinimas yra svarbus kitų sveikatos ir gyvenimos veiksnių rodiklis.

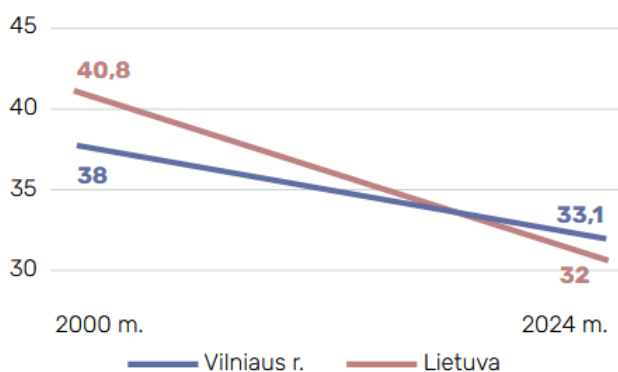
Savo sveikatą teigiamai (kaip labai gerą ar gerą) vertino du iš trijų Vilniaus r. mokinių – 71,1 %. Blogai savo sveikatą vertino 3 % mokinių. Šiek tiek didesnė dalis berniukų (74,5 %) nei mergaičių (67,5 %) savo sveikatą vertino kaip gerą ir labai gerą. Lyginant 2016–2024 m. duomenis, vaikų, kurie teigiamai vertino savo sveikatą, dalis tolygiai mažėjo tiek Vilniaus r., tiek Lietuvoje (4 pav.).

4 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie savo sveikatą vertina kaip labai gerą ar gerą, dalis Vilniaus r. ir Lietuvoje 2016-2024 m. (%) (2024 m. Vilniaus rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios tyrimo ataskaita parengta „Vilnius sveikiau“)

Tyrime taip pat buvo skirtas dėmesys savo kūno vertinimui. Kūno vertinimas – tai, kaip vaikai suvokia savo išvaizdą ir kūno formas, yra glaudžiai susijęs su jų emocine savijauta, pasitikėjimu savimi bei socialiniais santykiais. Neigiamas kūno įvaizdis gali lemti prastesnę psichologinę sveikatą, didesnę nerimo ar depresijos riziką, taip pat neigiamai paveikti mitybos įpročius bei fizinį aktyvumą. Todėl šis rodiklis yra svarbus vertinant vaikų sveikatą ir jų gyvenimo kokybę.

Savo išvaizda buvo patenkintas kas trečias Vilniaus rajono mokinys (33,1 %). Mergaitės buvo mažiau patenkintos savo išvaizda (26,9 %) nei berniukai (38,8 %). Lyginant 2020–2024 m. duomenis, tiek Lietuvoje, tiek Vilniaus rajone, mokinių, kurie buvo patenkinti savo išvaizda, dalis mažėjo (5 pav.).

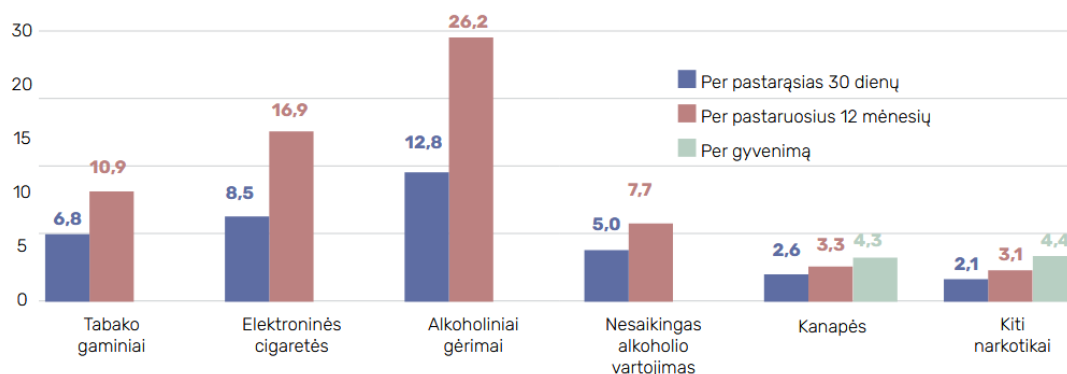

5 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie yra patenkinti savo išvaizda, dalis Vilniaus r. ir Lietuvoje 2016-2024 m. (%) (2024 m. Vilniaus rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios tyrimo ataskaita parengta „Vilnius sveikiau“)

Kita svarbi dalis aptarta ataskaitoje yra rizikingas elgesys, į kurią įeina: psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas, patyčios, saugumas namų, mokyklos ir kitoje aplinkoje. Rizikingas elgesys daro tiesioginę įtaką vaikų fizinei ir psichikos sveikatai, jų mokymosi pasiekimams bei socialiniams santykiams. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas siejamas su priklausomybių rizika ir sveikatos sutrikimais, patyčios mažina vaikų savivertę ir didina emocinių sunkumų tikimybę, o nesaugios aplinkos pojūtis gali lemti nuolatinį stresą bei menkesnį pasitikėjimą kitais. Todėl šių veiksmų

stebėjimas yra itin svarbus siekiant užtikrinti vaikų gerovę ir kurti saugesnę, labiau palaikančią aplinką.

Psichoaktyviosios medžiagos apima: tabako gaminius, elektronines cigaretes, alkoholį, narkotines medžiagas (kanapes, kt. narkotikai) (6 pav.). Šių medžiagų vartojimas daro reikšmingą poveikį mokinių fizinei ir psichikos sveikatai, gali turėti ilgalaikių pasekmių ir yra glaudžiai susijęs su kitais rizikingo elgesio rodikliais.

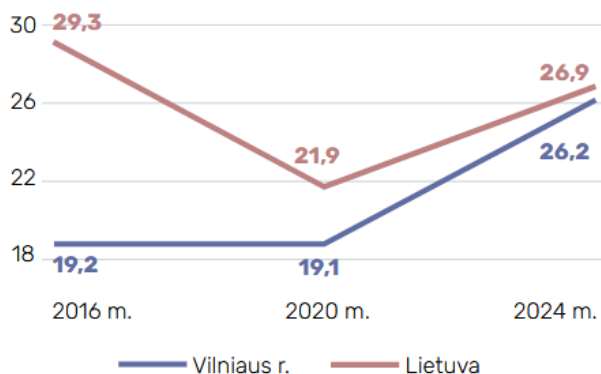

6 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai jie vartoja psichoaktyvias medžiagas (%) (2024 m. Vilniaus rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios tyrimo ataskaita parengta „Vilnius sveikiau“)

Kalbant apie tabako vartojimo įpročius tyrimas parodė, kad kas dešimtas Vilniaus r. mokinys rūkė tabako gaminių nors kartą per pastaruosius 12 mėn. (kiek didesnė berniukų (12,5 %) nei mergaičių (9,2 %) dalis. 2020–2024 m. mokinių, bent kartą per pastaruosius 12 mėn. rūkusių tabako gaminių, dalis šiek tiek padidėjo. Lietuvoje 2020 m. mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėn. bent kartą rūkė tabako gaminių, dalis buvo 12,7 %, o 2024 m. – 13,6 %. Tuo tarpu Vilniaus r. 2020 m. buvo 8,5 %, o 2024 m. – 10,9 %.

Iš 6 Vilniaus r. mokinių per pastaruosius 12 mėn. bent kartą rūkė elektroninių cigarečių ar naudojo panašius, rūkyti skirtus elektroninius prietaisus (kiek didesnė berniukų (18,2 %) nei mergaičių (15,6 %) dalis. 2020–2024 m. laikotarpiu bent kartą per pastaruosius 12 mėn. rūkusių elektroninių cigarečių ar naudojusiu panašius elektroninius prietaisus mokinių dalis šiek tiek padidėjo Vilniaus r. (nuo 15 % 2020 m. iki 16,9 % 2024 m.), o Lietuvoje šiek tiek pamažėjo (nuo 20,1 % 2020 m. iki 19,5 % 2024 m.).

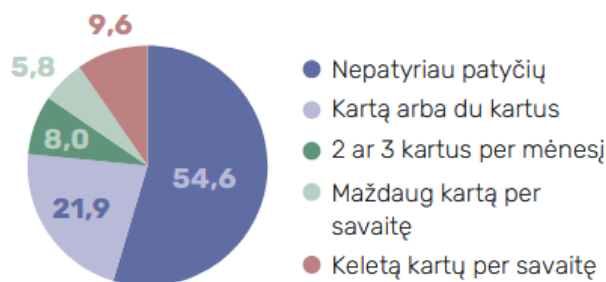
Pasak tyrimo duomenų, vidutiniškai kas ketvirtas Vilniaus r. mokinys per pastaruosius 12 mėn. bent kartą vartojo alkoholinių gėrimų (šiek tiek didesnė mergaičių (27,7 %) nei berniukų (24,8 %) dalis). 2016–2020 m. beveik nekitusi Vilniaus r. mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėn. bent kartą vartojo alkoholinių gėrimų, dalis 2024 m. padidėjo 7 procentiniais punktais ir susilygino su šio rodiklio Lietuvos vidurkiu (7 pav.).

7 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėn. bent kartą vartojo alkoholinių gėrimų, dalis Vilniaus r. ir Lietuvoje 2016–2024 m. (%) (2024 m. Vilniaus rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvenenos tyrimo ataskaita parengta „Vilnius sveikiau“)

Kalbant apie narkotinių medžiagų vartojimą, 4,3 % Vilniaus r. mokinių bent kartą per savo gyvenimą vartojo kanapių (kiek didesnė berniukų (4,5 %) nei mergaičių (4 %) dalis). Nuo 2020 m. iki 2024 m. tiek Vilniaus r., tiek Lietuvoje mokinių, bent kartą per savo gyvenimą vartojusių kanapių, dalis padidėjo beveik dvigubai (Vilniaus r. nuo 2,4 iki 4,5 %; Lietuvoje nuo 3,2 iki 4,5 %). Atkreipiant dėmesį į kitų narkotikų (ne kanapių) vartojimą, bent kartą per savo gyvenimą juos vartojo 4,4 % Vilniaus r. mokinių (kiek didesnė berniukų (4,8 %) nei mergaičių (4 %) dalis). Žvelgiant į 2020–2024 m. laikotarpį, mokinių, bent kartą per savo gyvenimą vartojusių kitų narkotikų (ne kanapes), dalis padidėjo daugiau nei keturis kartus (nuo 0,9 % 2020 m. tiek Lietuvoje, tiek Vilniaus r., iki 4,4 % Vilniaus r. ir 3,1 % Lietuvoje 2024 m.).

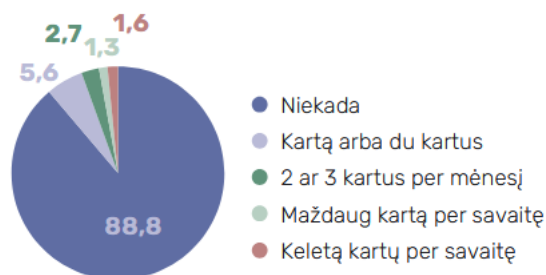
Su emocine sveikata glaudžiai susiję moksleivių patiriamos patyčios. Vilniaus r. patyčias per pastaruosius 2 mėn. patyrė vidutiniškai kas antras mokinys (8 pav.). Berniukų ir mergaičių dalis beveik nesiskyrė. 2016–2020 m. mažėjusi mokinių, kurie patyrė patyčias per pastaruosius 2 mėn., dalis Vilniaus r. 2020–2024 m. nežymiai padidėjo (56,1 %, 41,7 % ir 45,4 %; Lietuvoje atitinkamai 45%, 33 %, 45,1 %).

8 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai jie patyrė patyčias per pastaruosius 2 mėn. (%) (2024 m. Vilniaus rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvenenos tyrimo ataskaita parengta „Vilnius sveikiau“)

Svarbu atkreipti dėmesį ir į patyčias vykstančias socialinėje erdvėje. Vilniaus r. vidutiniškai kas ketvirtas mokinys per pastaruosius 12 mėn. patyrė patyčias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu. Berniukų ir mergaičių dalis pernelyg nesiskyrė (atitinkamai 23,2 % ir 25,4 %). 2020–2024 m. tiek Vilniaus r., tiek Lietuvoje padidėjo (9 procentiniais punktais) mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėn. patyrė patyčias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu, dalis (nuo 15,3 % iki 24,3 % Vilniaus r., ir nuo 15,9 % iki 24,2 % Lietuvoje).

Kitas aspektas į kurį buvo atsižvelgiama 2024 m. Vilniaus r. mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios tyrimo ataskaitoje parengtoje „Vilnius sveikiau“ komandos – saugumas namų, mokyklos ir kitoje aplinkoje. Vidutiniškai 1 iš 10 Vilniaus r. mokinių patyrė fizinę smurtą šeimoje (nurodė, jog per pastaruosius 2 mėn. juos mušė ar kitaip fiziškai baudė tėvai) (9 pav.). 2020–2024 m. ši vaikų dalis nežymiai padidėjo tiek Vilniaus r. (nuo 9,5 % iki 11,2 %), tiek Lietuvoje (nuo 8,2 % iki 10 %).

9 pav. Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai juos per pastaruosius 2 mėn. mušė ar kitaip fiziškai baudė tėvai (%) (2024 m. Vilniaus rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios tyrimo ataskaita parengta „Vilnius sveikiau“)

Kalbant apie saugumą įvairioje aplinkoje (namų, mokyklos, kitur), tyrimas parodė, kad saugūs mokyklos aplinkoje jaučiasi 7 iš 10 Vilniaus r. mokinių, mokyklos aplinkoje – 9 iš 10, kitoje aplinkoje – 7 iš 10. Žvelgiant į laikotarpį nuo 2020 m. iki 2024 m. pastebima, kad mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi saugūs mokyklos, namų aplinkoje, dalis Vilniaus rajone ir Lietuvoje mažėjo. Vilniaus r. mokyklos aplinkoje nuo 84,5 % iki 70,4 %, namų aplinkoje nežymiai nuo 96,6 % iki 91,9 %.

3.3. JAUNŲ ŽMONIŲ (14-29 M.) SITUACIJA VILNIAUS RAJONE

Vilniaus rajono savivaldybė išsiskiria santykinai dideliu jaunų asmenų skaičiumi. 2025 m. pradžioje 14-29 m. amžiaus Vilniaus r. sav. gyventojų skaičius buvo 18 724 (apie 17 % visų Vilniaus r. gyventojų). 2024 m. pradžioje 14–29 m. amžiaus Vilniaus r. gyventojų skaičius taip pat buvo panašus – siekė daugiau nei 18 tūkst. asm., arba 17 % visų Vilniaus r. sav. gyventojų, t. y., daugiau nei vidutiniškai Lietuvoje, apskrityje, ar bet kurioje kitoje žiedinėje savivaldybėje (išskyrus Klaipėdos rajono savivaldybę ir Panevėžio rajono savivaldybę, kuriose 14 – 29 m. amžiau gyventojų dalis bendrojo gyventojų struktūroje siekė, atitinkamai, 17,3 % ir 17,2 %). Be to, Vilniaus r. sav. per paskutinius 5 m. buvo fiksuojamas santykinai didelis tiek absoliutaus tokio amžiau gyventojų skaičiaus augimas (17,9 % padidėjimas per 2020–2024 m. laikotarpį), tiek santykinio tokio amžiau gyventojų skaičiaus augimas (5,5 % padidėjimas per 2020–2024 m. laikotarpį).

2024 m. birželio mėn. – 2024 m. gruodžio mėn. buvo atliktas Vilniaus rajono savivaldybės jaunimo problematikos tyrimas. Šis tyrimas padeda laiku atpažinti ir įvardinti jaunimą (14-29 m.) išstinkančius sunkumus, taip pat planuoti ir koordinuotai vykdyti intervencijos ir prevencijos programas. Tyrimo metu buvo kreipiamas dėmesys tiek į skirtingas jaunimo grupes (moksleiviai, studentai, dirbantys, bedarbiai), tiek bendrai į jaunimo nuomonę (gyvensena, užimtumas, sveikatos vertinimas).

Dauguma moksleivių neturi lankomumo problemos (86 %), tačiau 12 % patenka į rizikos grupę šioms problemoms susiformuoti. Net 41 % apklaustų moksleivių turi aukščiausią pažymių vidurkį (8,51-10), o žemiausią pažangumo rodiklį ($\leq 4,9$) turi tik 1 % apklaustų moksleivių. Net 49 % mokinių ketina po mokyklos išvykti į užsienį, tačiau 42 % apklaustųjų nori po studijų užsienyje grįžti į Lietuvą. 34 % apklaustų moksleivių domisi būsima profesija, visgi didelė dalis – 57 %, respondentų būsima profesija domisi vidutiniškai. Tad, viena iš sričių, į kurią būtų galima atkreipti dėmesį dirbant su šio amžiaus jaunimo grupe, paskatinti moksleivius labiau domėtis būsima profesija ir studijų galimybėmis, padėti jiems geriau pažinti save ir apsispręsti.

Studijuojantys jaunuoliai taip pat dažniausiai vidutiniškai domėjosi studijų pasirinkimu. Didžioji dalis respondentų – 75 % – vidutiniškai domėjosi būsima profesija, 13 % domėjosi mažai ir tik 12 % stipriai domėjosi būsima profesija ir ją rinkosi sąmoningai. Tyrimo rezultatai rodo, kad studijas toje pačioje srityje Lietuvoje rinkęsi tęsti net 81 % jaunuolių. 23 % jaunuolių rinkęsi studijas kitoje srityje Lietuvoje. Tuo tarpu kiti galimi pasirinkimai – tęsti studijas toje pačioje srityje užsienyje ar kitoje srityje užsienyje yra mažiau populiarūs. Tai rodo, kad respondentai labiau yra linkę po studijų likti Lietuvoje nei vykti į užsienį.

Pagrindinė dalis (64 %) dirbančių jaunuolių yra samdomi darbuotojai. Besiverčiančių savarankiškai (vykdantys individualią veiklą, dirbantys pagal verslo liudijimą bei vystantys savo verslą) bendras rodiklis siekia 25 %. Pagal specialybę dirba šiek tiek mažiau kaip pusė atsakiusių (45 %) jaunuolių, o netgi 21 % respondentų nurodė neturintys jokios specialybės. Pagrindinės darbo ne pagal įgytą profesiją priežastys – jaunuoliai neturi jokios specialybės / profesijos, pradėjo dirbti ne pagal išsilavinimą / specialybę / profesiją dar studijuodami ar nerado darbo pagal įgytą išsilavinimą / specialybę / profesiją. Tyrimo rezultatai rodo, kad profesija gana dažnai yra pasirenkama nepakankamai apgalvotai – net 57 % respondentų vidutiniškai domėjosi būsima profesija, 20 % – mažai, ir tik 23 % stipriai domėjosi būsima profesija ir sąmoningai ją rinkosi. Tad, tendencijos yra panašios į moksleivių ir studentų šiuo atžvilgiu. Net pusė dirbančių respondentų – 50 % – ketina keisti darbo vietą. Darbą keisti labiau linkę tie respondentai, kurie dirba darbą ne pagal specialybę / profesiją. Pagrindinės darbo keitimo priežastys – noras didesnio darbo apmokėjimo, dabartinėje darbovietėje nematomos karjeros perspektyvos bei siekis geresnių darbo sąlygų. Svarbu paminėti, jog daugiau nei pusė (net 71 %) apklaustųjų taip pat nurodė, jog ketina mokytis / tęsti mokslus, o 56 % – ketina persikvalifikuoti. Iš tyrimo galima pastebėti, kad savęs paieškų, mokslų, karjeros galimybių temos yra aktualios Vilniaus r. jaunimui, į šias temas galima būtų atkreipti dėmesį atliekant mobilų darbą su jaunimu.

Nors dauguma (77 %) tyrimo respondentų teigė, kad yra patenkinti savo laisvalaikiu (savo laisvalaikiu labiau patenkinti yra tie respondentai, kurie turi daug galimybių jį praleisti įdomiai bei turintys pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio leidimo formą), visgi 56 % mano, kad kaimynystėje, kurioje gyvena, trūksta jaunimui skirtų veiklų. Tad, savivaldybėje galėtų atsirasti ir

daugiau jaunimui (ne tik moksleiviams, bet ir vyresniam jaunimui) skirtų veiklų, renginių, net ir pats jaunimas galėtų būti įtrauktas į tokių veiklų organizavimą. Šiuo metu populiariausi laisvalaikio leidimo būdai tarp Vilniaus r. sav. jaunuolių yra: laiko leidimas su draugais (73 %), laiko skyrimas savo hobiui (72 %), ėjimas pasivaikščioti (71 %) bei ėjimas į parduotuves (68 %). O mažiausiai populiariūs: lankymasis naktiniame klube ar kavinėje (18 %) bei lankymasis atvirame jaunimo centre ar erdvėje (17 %). Be to, tyrimas atskleidė, kad net 40 % respondentų pažymi patiriantys sunkumus susirasti naujų draugų. Dauguma respondentų turi 2 ar daugiau draugų (66 %), bet nemaža dalis – 24 % – turi tik vieną draugą, o net 10 % – nė vieno draugo. Taip pat, 42 % jaunuolių sulaukia vidutinio arba žemo palaikymo iš savo esamų draugų (atitinkamai 24 % ir 18 %).

Dar viena sritis, kuri buvo aptarta tyrime – politinis pilietinis aktyvumas. 48 % Vilniaus rajono savivaldybės jaunimo galima priskirti žemai politinio-pilietinio aktyvumo kategorijai, tik 15 % yra priskiriami aukšto politinio-pilietinio aktyvumo kategorijai. Be to, tik 12 jaunuolių nurodė, kad yra įsitraukę į nevyriausybinių organizacijų veiklas. Net 73 % apklaustųjų per pastaruosius 6 mėnesius nėra dalyvavę savanoriškoje veikloje (iš jų 27 % nurodė, kad nors dabar nedalyvauja savanoriškoje veikloje, bet dalyvavo anksčiau). Taip pat, net 31 % respondentų nežino tarptautinės savanorystės galimybių.

Kalbant apie žalingus įpročius ir gyvenseną, tyrimas parodė, kad dažniausiai pasitaikantis žalingas įprotis jaunuolių tarpe yra alkoholio vartojimas. Net 41 % apklaustųjų per pastaruosius 6 mėnesius yra bent kartą arba kelis ir daugiau kartų vartoję alkoholio. 15 % tyrimo dalyvių teigė bandę narkotikų (iš jų 4 % nurodė, kad vartoja pastoviai). 65 % apklaustųjų niekada nerūkė, o 10 % nurodė, kad yra metę rūkyti. Tačiau ganėtinai nemaža dalis respondentų – 25 % – turi rūkymo įpročių (iš jų 4 % surūko daugiau nei 20 cigarečių per dieną). Be to, net 30 % apklaustųjų prisipažino bent kartą per 6 mėnesius vartoję migdomuosius / raminamuosius vaistus. Net 74 % respondentų nurodė leidžiantys 3 ir daugiau valandų internete (iš jų 41 % leidžia internete daugiau kaip 5 valandas per dieną) ir tik 6 % naudojami internetu mažiau nei 1 valandą per dieną. Nemaža dalis respondentų (45 %) sportuoja daugiau nei vieną kartą per savaitę, bet nemaža dalis – 25 %, nesportuoja nė karto per savaitę. Taip pat, vertinant bendrą sveikatą, gera fizine ir psichologine savijauta pasižymi mažiau nei pusė respondentų – tik 36 %, o netgi 21 % pasižymi blogai fizine ir psichologine savijauta. 52 % turi pasikartojančių ar trumpalaikių sveikatos sutrikimų. Prastesne psichologine ir fizine savijauta pasižymintys jaunuoliai nurodo, kad dažnai patyrė nerimą, jautėsi sudirgę ar nervingi, buvo nepatenkinti tuo, ką daro ir jautėsi blogos nuotaikos. Tad, Vilniaus r. sav. vis dar yra aktualios ir skatintinos įvairios prevencinės priemonės bei sveikos gyvensenos propagavimo priemonės.

Dar viena sritis, kuri reikalauja didesnio jaunimo informavimo, yra lytinis švietimas. Lytinis jaunuolių išprusimas yra gana blogas – 38 % respondentų nurodė niekada nenaudojantys apsaugos priemonių lytinių santykių metu, dar 10 % nurodė jas naudojančios retai. Tik trečdalis jaunuolių (30 %) visada naudoja kontraceptines priemones.

4. SENIŪNIJŲ SITUACIJA / JAUNIMO SITUACIJA SKIRTINGOSE GYVENAMOSIOSE VIETOVĖSE

4.1. AVIŽIENIŲ SENIŪNIJA

Avižienių seniūnija yra Vilniaus rajone į šiaurės vakarus nuo Vilniaus, ribojasi su Sudervės, Riešės, Maišiagalos, Zujūnų seniūnijomis bei Vilniaus miestu. Seniūnijos teritorijoje yra išsidėstę 32 kaimai, kurie užima 4 660 ha žemės plotą ir kuriuose gyvena 19 480 gyventojų (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Didžiausia gyvenvietė: seniūnijos centras – Avižieniai, kuris nuo 2025 m. gruodžio 31 d. iš kaimo tapo miesteliu. Didžiausiomis gyvenvietėmis taip yra Bukiškis ir Riešė. Įdomu yra tai, kad tik dalis Riešės kaimo priklauso Avižienių seniūnijai, kita – Riešės seniūnijos teritorijoje.

4.1.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Seniūnijos teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „Urban HUB“, UAB „Darbo pagreitis“, UAB „Skardos sprendimai“, UAB „Topros technika“, UAB „Somlita“, UAB „Altas komercinis transportas“, UAB „Investata“, UAB „Saločiai ir partneriai“, UAB „Ortima“, UAB „Baltijos realizacijos centras“, UAB „Transekspedicija Invest“, UAB „Aj produktai“, UAB „Eternitex LT“, UAB „Arken Estate“, UAB „Sejico“, UAB „Kentek Lietuva“, UAB „TS Vilnius“, UAB „Avesco Rent Vilnius“.

Avižienių seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: žirgininkystė, augalininkystė, sodininkystė, žaliavų perdirbimas, baldų gamyba, statybinių medžiagų gamyba ir pardavimas, statyba, vystomos paslaugos gyventojų aptarnavimo srityje.

4.1.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Avižienių seniūnijoje veikia trys mokyklos – Avižienių gimnazija, Riešės gimnazija ir Bukiškio pagrindinė mokykla (aprašant šios ir kitų seniūnijų mokyklas, orientuojamasi tik į tas kuriose mokosi vyresni mokiniai, t.y., tos ugdymo įstaigos, kuriose vykdomas tik priešmokyklinis, ikimokyklinis ir pradinis ugdymas, čia nėra minimos). Be to, seniūnijoje įsikūręs Vilniaus automechanikos ir verslo mokyklos Bukiškio skyrius.

Seniūnijoje veikia 6 bendruomenės (Aukštųjų Rusokų, Vilniaus rajono lietuvių bendruomenė, Avižienių, Bendruomenė „Bukiškėnai“, Naujasodžių bendruomenė ir Naujieji Avižieniai), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.1.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Avižienių seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro (RKC) skyrius – Avižienių skyrius. Tai atviras visiems kultūros centras, vykdamas savo veiklą Avižienių gimnazijos patalpose. Jo misija – tradicijų puoselėjimas, visuomenės saviraiškos užtikrinimas ir kūrybiškumo bei kūrybinės laisvės skatinimas. O vienas iš Avižienių skyriaus tikslų yra susijęs su jaunimu – pritraukti naujų kolektyvų dalyvių, propaguoti ir populiarinti liaudies kultūrą, skatinti jaunimą domėtis įvairiomis meno formomis.

2025 m. RKC Avižienių skyriuje aktyviai veikė 1 mėgėjų meno kolektyvas, kuriame yra 43 dalyviai. Šis kolektyvas priskiriamas vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) bei tautinių mažumų kolektyvui.

RKC Avižienių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuota 50 renginių (8 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (8 kultūros įstaigose, 11 išvykose Lietuvoje, 0 išvykose užsienyje), 0 renginių skirtų profesionaliojo meno sklaidai, 42 kiti renginiai (3 tautodailės ir kt. parodos, 8 edukaciniai renginiai, 1 kino filmas, 30 kitų renginių), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 5338 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 1597.

4.1.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Avižienių seniūnijoje veikia vaikų dienos centras Bendorių kaime: VšĮ „Metų laikai“ (Bendorių vaikų dienos centras). Be to, matant didelį poreikį jaunimo poreikius atliepiančiai erdvei Avižienių seniūnijoje planuojama kurti naują jaunimo centrą su jaunimui pritaikyta aplinka.

Tarptautinės jaunimo dienos proga 2025 m. rugpjūčio 12 d. Vilniaus r. jaunimo atstovai buvo susirinkę Vilniaus r. sav., ten pristatė vietas, kur dažniausiai renkasi jaunimas. Toliau pateikiamos jų įvardintos vietos. Jaunimas įvardino vieną vietą, kurioje buvo renkama (namas), bet dabar jis yra sugriautas (54°45'51.1"N 25°09'08.5"E) – liko buvusi susibūrimo vieta. Jaunimo įvardinta susibūrimo vieta: sporto erdvė Avižieniuose (54°46'07.1"N 25°09'01.6"E).

4.1.5. APIBENDRINIMAS

Avižienių seniūnija išsiskiria kaip viena sparčiausiai augančių ir urbanizuotų Vilniaus rajono teritorijų, kuriai būdingas glaudus ryšys su Vilniaus miestu, didėjantis gyventojų skaičius ir besiplečianti infrastruktūra. Šios prielaidos sudaro palankias sąlygas jaunimo užimtumui, mobilumui ir įsitraukimui į įvairias veiklas. Seniūnijoje veikianti švietimo įstaigų sistema, bendruomenės bei kultūros centro veikla prisideda prie jaunimui skirtų veiklų pasiūlos formavimo.

Svarbus aspektas planuojama nauja jaunimo erdvė, kuri rodo augantį dėmesį jaunimo poreikiams ir infrastruktūros plėtrą. Taip pat veikia vaikų dienos centras, kuris svarbus jaunesnio amžiaus ir socialinę riziką patiriančių vaikų užimtumui. Seniūnijoje nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

Vis dėlto, nepaisant palankių sąlygų, jaunimo veiklų pasiūla išlieka nevienalytė – pastebimas ribotas veiklų pasirinkimas, ypač vyresnio amžiaus jaunimui. Jaunimo įvardijamos neformalios susibūrimo vietos rodo, kad dalis jaunimo vis dar neturi pakankamai patrauklių, saugių ir jų poreikius atitinkančių erdvių. Tai leidžia daryti prielaidą, kad egzistuojanti infrastruktūra ne pilnai atliepia visų jaunimo grupių lūkesčius.

Atsižvelgiant į spartų seniūnijos augimą ir jaunų šeimų koncentraciją, galima prognozuoti, kad jaunimo poreikis laisvalaikio, saviraiškos ir socialinių veiklų srityje toliau didės. Todėl svarbu ne tik plėsti infrastruktūrą, bet ir stiprinti veiklų įvairovę, orientuotą į skirtingas jaunimo amžiaus grupes, bei skatinti aktyvesnį jaunimo įsitraukimą į bendruomenės gyvenimą ir sprendimų priėmimą.

4.2. BEZDONIŲ SENIŪNIJA

Bezdonių seniūnija ribojasi su Riešės, Nemenčinės, Buivydžių, Lavoriškių, Mickūnų seniūnijomis bei Vilniaus miestu. Bezdonių apylinkės priklausė Nemenčinės rajonui. Nuo 1962 m. – Vilniaus rajonui. Seniūnijos teritorijos plotas – 12 tūkst. ha. Seniūniją sudaro 43 kaimo gyvenvietės bei 22 sodo bendrijos. Didžiausios gyvenvietės: seniūnijos centras – Bezdonių miestelis, Arvydų ir Ažuolinės kaimai. Seniūnijoje gyvena 3 752 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys).

4.2.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „Vildika“, įmonė „Comargo“, UAB „Arvydai“, UAB „Mediniai namai“, UAB „Woodhouses“ ir kt.

Taip pat Bezdonių seniūnijoje veikia: Šv. Mergelės Marijos Aušros vartų Gailestingumo Motinos bažnyčia, biblioteka, bendrosios praktikos gydytojos kabinetas, geležinkelio stotis, Bezdonių kultūros centras ir kt. Ažuolynės k. yra atliekų rūšiavimo aikštelė. ES lėšomis uždarytas buitinių atliekų sąvartynas Arvydų k. Miestelio pakraštyje yra išlikęs XVI a. klasicizmo stiliaus Bezdonių (Arvydų) dvaras. Dabar tai privati nuosavybė.

Bezdonių seniūnijos perspektyviausios šakos: žemės ir miškų ūkis, žuvininkystė, statybos paslaugos, gyventojų aptarnavimas.

4.2.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Bezdonių seniūnijoje veikia dvi mokyklos: Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazija, „Saulėtekio“ pagrindinė mokykla.

Seniūnijoje veikia 1 bendruomenė – Arvydų kaimo bendruomenė, asociacija turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu. Taip pat seniūnijoje veikia Vilniaus rajono bendruomeninių organizacijų sąjunga

4.2.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Bezdonių seniūnijoje veikia Nemenčinės kultūros centro skyrius – Bezdonių skyrius. 2025 m. Nemenčinės kultūros centro Bezdonių skyriuje aktyviai veikė 1 mėgėjų meno kolektyvas, kuriame yra 8 dalyviai. Iš jų 0 priskiriama vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams, 1 – tautinių mažumų kolektyvams (8 dalyviai).

NKC Bezdonių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 30 renginių (8 mėgėjų meno kolektyvų koncertų, spektaklių (8 kultūros įstaigose, 7 išvykose Lietuvoje, 0 išvykose užsienyje), 0 renginių skirtų profesionaliojo meno sklaidai (parodos, koncertai (klasikinės, džiaz muzikos), spektakliai), 22 kiti renginiai (4 edukaciniai renginiai, 8 pramoginės muzikos koncertų, 10 kitų renginių), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 4658 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 1376.

Bezdonių seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Bezdonių struktūrinis padalinys.

4.2.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra veikiančių atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

4.2.5. APIBENDRINIMAS

Bezdonių seniūnija išsiskiria kaip mažesnė, labiau kaimiško pobūdžio teritorija, kurioje jaunimo galimybės yra labiau ribotos lyginant su urbanizuotesnėmis savivaldybės dalimis. Nors seniūnijoje veikia ugdymo įstaigos, biblioteka bei kultūros centro padalinys, jaunimui skirtos veiklos ir infrastruktūra yra fragmentiška ir nepakankamai išvystyta.

Ypač reikšmingas trūkumas – atvirų jaunimo erdvių ar centrų nebuvimas, taip pat nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu, todėl mokyklos tampa pagrindine vieta, kur jaunimas gali būti pasiektas ir įtrauktas į prasmingas veiklas. Kultūrinė veikla seniūnijoje vykdoma, tačiau jaunimo įsitraukimas

į ją išlieka ribotas – nėra veikiančių jaunimo kolektyvų, o esami pasiūlymai labiau orientuoti į bendrą bendruomenę nei į specifinius jaunimo poreikius.

Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad šioje seniūnijoje yra ryškus darbo su jaunimu mokyklose poreikis. Mokyklos galėtų tapti pagrindine erdve, kurioje būtų stiprinami jaunimo socialiniai, emociniai ir bendruomeniniai įgūdžiai, organizuojamos papildomos veiklos bei kuriamas saugus santykis su jaunimu.

Tuo pačiu, dėl išskaidytos teritorijos ir riboto paslaugų prieinamumo, aktualu plėtoti ir mobiliojo darbo su jaunimu formas, kurios leistų pasiekti jaunimą mažesnėse gyvenvietėse bei didinti jų įsitraukimą į bendruomeninį gyvenimą.

4.3. BUIVYDŽIŲ SENIŪNIJA

Buivydžių seniūnija yra Vilniaus rajono rytuose, pasienyje su Baltarusija. Ji ribojasi su Nemenčinės, Bezdonių, Lavoriškių seniūnijomis bei Baltarusija. Seniūnijos teritorijoje yra 33 kaimai ir 31 viensėdis. Didžiausios gyvenvietės: seniūnijos bei parapijos centras – Buivydžių kaimas, Punžonys, Šventininkai, Kaniūkai. Seniūnijos plotas – 9 914,9 ha. Šio ploto 4 840 ha užima žemės ūkio naudmenos, 5 000 ha – miškai. Gyventojų skaičius 2026 m. sausio 1 d. duomenimis – 851 gyventojas.

4.3.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Žemės ūkis išlieka vyraujančia seniūnijos gyventojų ekonomine veikla. Teritorijoje veikia keletas stambių ūkininkų. Taip pat seniūnijoje veikia: Šv. Jurgio bažnyčia, medicinos punktas, kultūros centras, bendruomenės centras ir kt.

Seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: gyventojų aptarnavimas, žemės ūkis.

4.3.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Buivydžių seniūnijoje veikia 1 mokykla – Vilniaus r. Buivydžių Tadeušo Konvickio gimnazija.

Seniūnijoje veikia 2 bendruomenės (Buivydžių bendruomenė ir Buivydžių krašto draugija), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.3.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Buivydžių seniūnijoje veikia Nemenčinės kultūros centro skyrus – Buivydžių skyrius. 2025 m. NKC Buivydžių skyriuje aktyviai veikė 1 mėgėjų meno kolektyvas, kuriame yra 9 dalyviai. Iš jų 0 priskiriama vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams, 1 – tautinių mažumų kolektyvams (9 dalyviai).

NKC Buivydžių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuota 20 renginių (5 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (5 kultūros įstaigose, 3 išvykose Lietuvoje, 0 išvykose užsienyje), 1 renginys skirtas profesionaliojo meno sklaidai (0 parodų, 0 koncertų, 1 spektaklis), 15 kitų renginių (1 tautodailės ir kt. parodų, 4 edukaciniai renginiai, 3 pramoginės muzikos koncertas, 7 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 3469 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 1000.

Buivydžių seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Buivydžių struktūrinis padalinys.

4.3.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra įsikūrusių atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

4.3.5. APIBENDRINIMAS

Buivydžių seniūnijoje jaunimo situacija pasižymi ribotomis ugdymo, laisvalaikio ir saviraiškos galimybėmis, kurias lemia tiek geografinė padėtis (pasienio teritorija), tiek nedidelis gyventojų skaičius ir išvystyta infrastruktūra. Nors seniūnijoje veikia mokykla bei bendruomeninės organizacijos, jaunimui skirtų specializuotų paslaugų – ypač atvirų jaunimo erdvių ar centrų – nėra. Taip pat nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

Kultūrinės veiklos egzistuoja, tačiau jose dalyvaujančio jaunimo dalis išlieka ribota, o sistemingų, į jaunimo poreikius orientuotų veiklų pasiūla yra nepakankama. Tai rodo, kad jauni žmonės turi mažai galimybių įsitraukti į nuoseklias, jų amžių ir interesus atitinkančias veiklas bei formuoti socialinius ryšius saugioje aplinkoje.

Esama situacija leidžia daryti prielaidą, kad dalis jaunimo gali likti už ugdymo ir užimtumo sistemos ribų, ypač jei nėra papildomų paskatų ar prieinamų veiklų jų gyvenamojoje aplinkoje. Atsižvelgiant į tai, seniūnijoje yra poreikis darbei su jaunimu mokyklose, siekiant pasiekti platesnę mokinių dalį per esamą infrastruktūrą. Ši priemonė galėtų prisidėti prie didesnio jaunimo įsitraukimo, socialinių kompetencijų ugdymo ir atskirties mažinimo.

4.4. DŪKŠTŲ SENIŪNIJA

Dūkštų seniūnija ribojasi su Vilniaus rajono Sudervės ir Maišiagalos bei Širvintų ir Elektrėnų rajonų seniūnijomis. Seniūnijos plotas siekia 9 100 ha, jos teritorijoje yra 49 kaimai, kuriuose gyvena 2 357 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Didžiausios gyvenvietės: Brinkiškių k., Dūkštų k., Geišiškių k., Verkšionių k. ir Miežionių k.

4.4.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „Airėnai“, UAB „Jojimo centras Žirgas“, UAB „Muilas“, šaudykla „TGR“ ir kt.

Taip pat seniūnijoje veikia biblioteka, kultūros centras, neogotikinė Šv. Onos bažnyčia, Šv. kankinio Jurgio Nugalėtojo cerkvė, Neries regioninis parkas, Dūkštų girininkija, 2 veikiančios kapinės ir kt.

Dūkštų seniūnijos perspektyviausios šakos: braškių, aviečių auginimas, gyvulininkystė, daržininkystė, pieno pardavimas.

4.4.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Dūkštų seniūnijoje veikia Vilniaus r. Avižienių gimnazijos Dūkštų pagrindinio ugdymo skyrius.

Seniūnijoje veikia 2 bendruomenės (Dūkštų apylinkės gyventojų asociacija ir Dūkštų Šv. Onos parapijos bendruomenė), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.4.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Dūkštų seniūnijoje veikia Nemenčinės kultūros centro skyrus – Dūkštų skyrius. 2025 m. NKC Dūkštų skyriuje aktyviai veikė 2 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 12 dalyvių. Iš jų 0 priskiriama vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams, 2 – tautinių mažumų kolektyvams (12 dalyvių).

NKC Dūkštų skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 17 renginių (4 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (4 kultūros įstaigose, 10 išvykose Lietuvoje, 0 išvykose užsienyje), 0 renginių skirtų profesionaliojo meno sklaidai (parodos, koncertai (klasikinės, džiazos muzikos), spektakliai), 13 kitų renginių (3 tautodailės ir kt. parodos, 1 edukacinis renginys, 3 pramoginės muzikos koncertai, 6 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 2277 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 900.

Dūkštų seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Dūkštų struktūrinis padalinys.

4.4.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra įsikūrusių atvirų jaunimo centrų ar erdvių. Tačiau veikia Vilniaus r. Šeimos ir vaiko gerovės centras bei vaikų dienos centras: Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centro vaikų dienos centras „Arka“.

4.4.5. APIBENDRINIMAS

Dūkštų seniūnijoje jaunimo situacija pasižymi ribota jaunimui skirtų paslaugų ir veiklų įvairove, kurią lemia tiek nedidelis gyventojų skaičius, tiek ribota infrastruktūra. Seniūnijoje nėra atvirų jaunimo centrų ar erdvių, nevykdomas mobilus darbas su jaunimu, todėl jaunimo užimtumo galimybės daugiausia siejamos su mokykla, kultūros centro veiklomis ar pavienėmis iniciatyvomis.

Nors seniūnijoje veikia Vilniaus r. Šeimos ir vaiko gerovės centras bei vaikų dienos centras „Arka“, šios paslaugos labiau orientuotos į socialinės pagalbos teikimą ir vaikų dienos užimtumą, o ne į platesnį jaunimo saviraiškos, dalyvavimo ar neformaliojo ugdymo poreikių tenkinimą. Kultūrinė veikla taip pat egzistuoja, tačiau joje dalyvaujančio jaunimo dalis yra ribota, o jaunimo kolektyvų praktiškai nėra.

Tai rodo, kad jaunimui trūksta nuoseklių, jų amžių ir interesus atitinkančių veiklų bei saugių erdvių bendravimui ir iniciatyvų įgyvendinimui. Esama situacija gali lemti mažesnę jaunimo įsitraukimą į bendruomeninį gyvenimą bei ribotas galimybes ugdyti socialines ir emocines kompetencijas. Atsižvelgiant į tai, seniūnijoje aktualus darbo su jaunimu mokyklose stiprinimas, išnaudojant esamą ugdymo infrastruktūrą. Taip pat svarbu plėtoti veiklas, orientuotas ne tik į socialinę pagalbą, bet ir į jaunimo saviraišką, dalyvavimą bei aktyvų įsitraukimą į vietos bendruomenę.

4.5. JUODŠILIŲ SENIŪNIJA

Juodšilių seniūnija yra Vilniaus rajone prie pietinės Vilniaus miesto ribos. Ribojasi su Marijampolio, Pagirių, Rudaminos seniūnijomis ir Vilniaus miestu. Šiaurės vakariniu pakraščiu teka Vokės intakas Rudaminėlė. Seniūnijos teritorijos plotas yra 1 783 ha. Dižiausia gyvenvietė – Juodšiliai, kurie nuo 2025 m. gruodžio 31 d. iš kaimo tapo miesteliu. Seniūnijos teritorijai priklauso 8 kaimai, iš kurių didžiausi yra Valčiūnai ir Prūdiškės. Seniūnijoje gyvena 4 724 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys).

4.5.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Seniūnijos teritorijoje veikiančios įmonės. Seniūnijos teritorijoje yra bendra Lietuvos ir Austrijos UAB „Voestalpine VAE Legetecha“, UAB „Polikopija“, UAB „Bitana“, UAB „Terra Recyclig“, UAB „Prefabeta“, TUB „Technopakas“, UAB „Fertera“, transporto paslaugas teikiančios bendrovės: „Auksinis klevas“, „Irzimas“ ir UAB „Transporto aptarnavimo centras“ ir kt. Juodšiliuose veikia UAB „Nemuno vaistinė“ filialas „Camelia“ vaistinė. Taip pat veikia kultūros centras, dvi bibliotekos ir kt.

Juodšilių seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: metalo gaminių gamyba, prekyba maisto produktais, konditerinių ir mėsos gaminių gamyba.

4.5.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Juodšilių seniūnija labiausiai pasižymi socialinių projektų įgyvendinimu. Didžiausias projektas yra „Vilniaus rajono Juodšilių sen., Valčiūnų k. administracinio pastato rekonstrukcija, siekiant pritaikyti jį jaunimo laisvalaikio ir sporto centro įkūrimui“. Pastate įrengta treniruoklių salė su persirengimo patalpomis, aerobikos ir imtynių salė, įrengtos meninės veiklos ir informacinių technologijų klasės. Centras organizuoja jaunimo užimtumą, skatina jaunimo iniciatyvą, įtraukdamas į socialiai reikšmingą veiklą. Nuo 2007 m. Valčiūnų kaime veikia Juodšilių seniūnijos bendruomenės socialinių paslaugų centras, nuo 2008 m. – Savarankiško gyvenimo namai „Po vienu stogu“, kuriame vienu metu gali gyventi 18 žmonių. Seniūnijoje yra Juodšilių palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė, Juodšilių ambulatorija ir Prūdiškių socialinės globos namai.

Juodšilių seniūnijoje veikia 3 mokyklos: Šv. Uršulės Leduchovskos gimnazija, Vilniaus r. Valčiūnų gimnazija, „Šilo“ gimnazija. Valčiūnų kaime yra Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM Ugniagesių gelbėtojų mokykla.

Seniūnijoje veikia 2 bendruomenės (Juodšilių seniūnijos kaimų bendruomenė ir Kelmytės bendruomenės centras), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

Seniūnijoje veikia šios socialines paslaugas teikiančios įstaigos: BĮ Juodšilių seniūnijos bendruomenės socialinių paslaugų centras, Prūdiškių socialinės globos namai.

4.5.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Juodšilių seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Juodšilių skyrius. Skyriaus tikslai: gyventojų įtraukimas į RKC Juodšilių skyriaus organizuojamus renginius; plėtoti kultūrinę, šviečiamąją ir informacinę veiklą; tenkinti vietos kaimo bendruomenės visų amžiaus grupių kultūros poreikius, išlaikyti ir tęsti krašto tradicijas, puoselėti etnokultūrą bei mėgėjų meną.

2025 m. Rudaminos kultūros centro Juodšilių skyriuje aktyviai veikė 3 įvairaus amžiaus mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 48 dalyviai. Iš jų 1 priskiriamas vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams (34 dalyviai), 3 – tautinių mažumų kolektyvams (48 dalyviai).

RKC Juodšilių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 45 renginiai (3 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (3 kultūros įstaigose, 2 išvykose Lietuvoje, 0 išvykose užsienyje), 5 renginiai skirti profesionaliojo meno sklaidai (4 parodos, 1 spektaklis), 37 kiti renginiai (19 edukacinių renginių, 2 kino filmai, 16 kitų renginių), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 2163 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 254.

Juodšilių seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Juodšilių ir Valčiūnų struktūriniai padaliniai.

4.5.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje yra įsikūrusi 1 su jaunimu dirbanti organizacija VšĮ „SIGNUM INTER“. Veikia 2 vaikų dienos centrai: jau minėtas VšĮ „SIGNUM INTER“ (Juodšilių vaikų dienos centras) ir BĮ Juodšilių seniūnijos bendruomenės socialinių paslaugų centro vaikų dienos centras. Taip pat seniūnijoje veikia SIGNUM INTER filialas Kalviškių jaunimo centras ir Juodšilių atviroji jaunimo erdvė (įsikūrusi Valčiūnuose). 2025 m. gruodžio pab. Valčiūnuose buvo atidarytas atviras jaunimo centras „Ateik ir Tu“.

Taip pat seniūnijoje yra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

4.5.5. APIBENDRINIMAS

Juodšilių seniūnija išsiskiria palankesne jaunimo situacija, lyginant su daugeliu kitų savivaldybės teritorijų, nes čia yra išvystyta tiek socialinių, tiek jaunimo užimtumo paslaugų infrastruktūra. Seniūnijoje veikia įvairios su jaunimu dirbančios organizacijos, atvira jaunimo erdvė, jaunimo centras, vaikų dienos centrai, taip pat vykdomas mobilus darbas su jaunimu. O visai neseniai – 2025 m. gruodį – buvo atvertas dar vienas jaunimo centras.

Svarbus vaidmuo tenka VšĮ „Signum Inter“, kuri ne tik organizuoja jaunimo užimtumo veiklas, bet ir aktyviai dirba su skirtingomis jaunimo grupėmis, įskaitant mažiau galimybių turinčius jaunuolius. Jaunimo laisvalaikio ir sporto centro infrastruktūra Valčiūnuose sudaro sąlygas įvairiapusiam jaunimo užimtumui – nuo fizinio aktyvumo iki kūrybinių ir edukacinių veiklų.

Seniūnijoje taip pat veikia kelios mokyklos ir kultūros centras, kurie papildė jaunimo veiklų pasiūlą, todėl galima matyti gana stiprų institucijų tinklą. Tai sudaro prielaidas formuoti nuoseklesnei jaunimo politikai ir didesniai jaunimo įsitraukimui į bendruomeninį gyvenimą.

Vis dėlto išlieka poreikis užtikrinti paslaugų prieinamumą visose seniūnijos gyvenvietėse, ypač atokesnėse vietovėse, bei toliau skatinti jaunimo iniciatyvumą, savanorystę ir aktyvų dalyvavimą vietos gyvenime.

4.6. KALVELIŲ SENIŪNIJA

Kalvelių seniūnija yra Vilniaus rajono pietryčiuose, pasienyje su Baltarusija. Ji ribojasi su kaimyninėmis Medininkų, Rukainių, Mickūnų, Lavoriškių, Šatrininkų seniūnijomis ir su Baltarusijos Respublika. Seniūnijos plotas: 11 894 ha, iš jų 7 350 ha užima žemės ūkio naudmenos, 3 770 ha – miškai, 774 ha – vandenys ir kitos paskirties plotai. Kalvelių seniūnijoje gyvena 4 020 gyventojų (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Seniūnijos teritorijoje yra 32 kaimai ir vienas miestelis. Didžiausios gyvenvietės: seniūnijos centras – Kalveliai, Kena, Pakenė, Šumsko miestelis.

4.6.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: žuvininkystės ūkis UAB „Akvilegija“, veterinarijos gydykla, gyvūnų globos prieglauda, A. Kovalevskio PĮ „Aladin“ ir kt.

Seniūnijoje taip pat veikia sporto klubas „Ave.Ko“, dvi bibliotekos, Kalvelių kultūros centras, Kalvelių ambulatorija, vaistinė, Šumsko palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė, Kuosinės socialinės globos namai, gaisrinė, girininkija, maitinė, Kenos užkarda, Pakenės ir Kenos k. geležinkelio stotys, Šumsko kultūros centras.

Kalvelių seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: žemės ir miškų ūkis, gyventojų aptarnavimas, žuvininkystė, maitinės paslaugos.

4.6.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Kalvelių seniūnijoje veikia 4 mokyklos: Kalvelių „Aušros“ gimnazija, Kalvelių S. Moniuškos gimnazija, Šumsko pagrindinė mokykla, Pakenės Č. Milošo pagrindinė mokykla. Be to, veikia sporto aikštynas Kalveliuose, dvi sporto aikštelės Kenos k. ir Šumsko mstl.

Seniūnijoje veikia 3 bendruomenės (Kalvelių bendruomenės centras, Kalvelių krašto bendruomenė ir Šumsko bendruomenės sąjunga), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

Seniūnijoje veikia šios socialines paslaugas teikiančios įstaigos: BĮ Kuosinės socialinės globos namai.

4.6.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Kalvelių seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Kalvelių skyrius. Skyriaus tikslas – ugdyti ir tenkinti vietos bendruomenės visų amžiaus grupių kultūrinius poreikius, išlaikyti ir tęsti vietos tradicijas, puoselėti etninę kultūrą, organizuoti mėgėjiško ir profesionalaus meno renginius.

2025 m. Rudaminos kultūros centro Kalvelių skyriuje aktyviai veikė 1 mėgėjų meno kolektyvas (8 dalyviai), jis priskiriamas tautinių mažumų mėgėjų meno kolektyvams. Taip pat veikė 2 studijos, būreliai ir klubai, kuriuose yra 17 dalyvių. Iš jų 2 priskiriami vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) būreliams, studijoms, klubams (17 dalyvių), o 2 – tautinių mažumų būreliams, studijoms, klubams (17 dalyvių).

RKC Kalvelių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 52 renginiai (1 mėgėjų meno kolektyvų koncertas, spektaklis (1 kultūros įstaigose, 7 išvykose Lietuvoje, 0 išvykose užsienyje), 9 renginiai skirti profesionaliojo meno sklaidai (9 parodos), 42 kiti renginiai (16 edukacinių renginių, 26 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 1660 dalyvių ir lankytojų, iš kurių vaikų ir jaunimo – 672.

Be to, Kalvelių seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Šumsko skyrius, kuris aktyviai bendradarbiauja su kitais RKC skyriais. Organizuoja veiklas įvairioms amžiaus grupėms – vaikams, jaunimui, suaugusiems, senjorams.

2025 m. Rudaminos kultūros centro Šumsko skyriuje aktyviai veikė 6 studijos, būreliai, klubai, kuriuose yra 60 dalyvių. Iš jų 4 priskiriami vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) studijoms, būreliams, klubams (34 dalyviai), 6 – tautinių mažumų būreliams, studijoms, klubams (60 dalyvių).

RKC Šumsko skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuota 60 renginių (4 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (2 kultūros įstaigose, 17 išvykose Lietuvoje, 2 išvykose užsienyje), 1 renginys skirtas profesionaliojo meno sklaidai (1 spektaklis), 55 kiti renginiai (16 edukacinių renginių, 1 kino

filmas, 38 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 2397 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 1654.

Kalvelių seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Kalvelių ir Šumsko struktūriniai padaliniai.

4.6.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje veikia neformali grupė – Kalvelių Aušros gimnazijos mokinių taryba. Taip pat, Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centro Vaikų dienos centras „Draugystės namai“. Nėra įsikūrusių atvirų jaunimo centrų ar erdvių.

Tarptautinės jaunimo dienos proga 2025 m. rugpjūčio 12 d. Vilniaus r. jaunimo atstovai buvo susirinkę Vilniaus r. sav., ten pristatė vietas, kur dažniausiai renkasi jaunimas. Toliau pateikiamos jų įvardintos vietos. Kalvelių jaunimas dažniausiai renkasi: Kenos geležinkelio stotyje, stadione esančiame prie Kalvelių Aušros gimnazijos, „Unica Pizza“ picerijoje Kenoje, taip pat prie Margėjų tvenkinių, naktimis jaunimas Kalveliuose važinėjasi automobiliais (Kalvelių drag race'ai).

4.6.5. APIBENDRINIMAS

Kalvelių seniūnijoje jaunimo situacija yra vidutinio išvystymo – teritorijoje veikia kelios ugdymo įstaigos, kultūros centrai, bibliotekos bei vaikų dienos centras, tačiau trūksta nuoseklių, specializuotų jaunimui skirtų paslaugų ir infrastruktūros, tokių kaip atviros jaunimo erdvės ar centrai. Taip pat nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Nors kultūrinė veikla yra gana aktyvi, jaunimo įsitraukimas į organizuotą veiklą išlieka ribotas, o dalis jaunų žmonių renkasi neformalias susibūrimo vietas, tokias kaip geležinkelio stotis, stadionas ar kavinės.

Svarbu pažymėti, kad seniūnijoje veikia net keturios mokyklos, todėl jos tampa vienu pagrindinių kanalų pasiekti jaunimą ir organizuoti sistemingą darbą su juo. Esama situacija rodo, kad mokyklos galėtų atlikti svarbesnę vaidmenį stiprinant jaunimo socialinius, emocinius ir pilietinius įgūdžius bei kuriant patrauklias įsitraukimo formas.

Atsižvelgiant į tai, Kalvelių seniūnijoje aktualu plėtoti darbą su jaunimu mokyklose, siekiant pasiekti tuos jaunuolius, kurie nedalyvauja formaliose ar organizuotose veiklose. Tai didinti jaunimo įtrauktį, stiprinti jų ryšį su bendruomene ir kurti saugesnę bei labiau jaunimui palankią aplinką.

4.7. LAVORIŠKIŲ SENIŪNIJA

Lavoriškių seniūnija yra Vilniaus rajono rytuose, pasienyje su Baltarusija. Ji ribojasi su kaimynėmis Kalvelių, Mickūnų, Bezdonių, Buivydžių seniūnijomis. Seniūnijoje yra 69 kaimai ir vienas viensėdis. Didžiausios seniūnijos gyvenvietės: Lavoriškės, Mostiškės, Slabada, Petruliškės, Kirtimai, Nevieriškės, Adomaičiai. Seniūnijos plotas: 12285 ha. Šio ploto 32,9 proc. užima žemės ūkio naudmenos, 54,5 proc. – miškai, 0,8 proc. – vandenys ir kitos paskirties plotai. Gyventojų skaičius: 2 191 gyventojas (2026 m. sausio 1 d. duomenys).

4.7.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: žemės ūkis, miškų ūkis UAB „Groteka“, medienos perdirbimas (UAB „Kuerkus“, UAB „Lavmesta“, UAB „Anmargire“, UAB „Meanmeda“), kavinės, parduotuvės ir kt.

Taip pat seniūnijoje veikia kultūros centras, Lavoriškių ambulatorija, V. Staliulionienės bendros praktikos gydytojo kabinetas, VĮ Valstybinių miškų urėdijos Nemenčinės regioninio padalinio Taurijos girininkija, Vilniaus rajono savivaldybės Centrinės bibliotekos Lavoriškių ir Mostiškių struktūriniai padaliniai, Vilniaus r. savivaldybės priešgaisrinės tarnybos Mostiškių ugniagesių komanda, užkarda, Pasienio kontrolės punktas, Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, Mostiškių Švč. Dievo Motinos, Šeimų Globėjos koplyčia, veikiančios kapinės (Lavoriškių k. ir Petruliškių k.), neveikiančios kapinės (Bildžių k., Mandutiškių k., Jurzdikos k., Dekaniškių k., Lavoriškių k.).

4.7.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Lavoriškių seniūnijoje yra įsikūrusios 2 mokyklos – Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazija ir Lavoriškių gimnazija. Be to, veikia Lavoriškių Stepono Batoro gimnazijos skyrius Mostiškių mokykla-daugiafunkcis centras.

Seniūnijoje veikia 4 bendruomenės (Mostiškių kaimo, Slabados kaimo, Lavoriškių ir Lavoriškių gyventojų bendruomenės), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.7.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Lavoriškių seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Lavoriškių skyrius. Skyriaus vaidmuo yra skatinti ir išlaikyti kultūrą bei meno veiklą Lavoriškių seniūnijoje. Skyrius prisideda prie: vietos kultūros skatinimo, edukacinių programų, bendruomenės integracijos, taip pat bendradarbiauja su kitomis organizacijomis.

2025 m. Rudaminos kultūros centro Lavoriškių skyriuje aktyviai veikė 2 mėgėjų meno kolektyvai, juose yra 20 dalyvių. Abu kolektyvai priskiriami tautinių mažumų mėgėjų meno kolektyvams. Taip pat veikė 3 – studijos, būreliai, klubai, kuriuose yra 34 dalyviai. Iš jų 2 priskiriami vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) studijoms, būreliams, klubams (20 dalyvių), o 3 – tautinių mažumų studijoms, būreliams, klubams (34 dalyviai).

RKC Lavoriškių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 83 renginiai (7 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (6 kultūros įstaigose, 9 išvykose Lietuvoje, 1 išvykose užsienyje), 0 renginių skirtų profesionaliojo meno sklaidai, 76 kiti renginiai (1 tautodailės ir kt. paroda, 25 edukaciniai renginiai, 5 kino filmai, 45 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 2568 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 1834.

Lavoriškių seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Lavoriškių ir Mostiškių struktūriniai padaliniai.

4.7.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra veikiančių atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

4.7.5. APIBENDRINIMAS

Lavoriškių seniūnijoje jaunimo situacija pasižymi gana aktyvia kultūrine ir bendruomenine veikla – veikia dvi gimnazijos, kultūros centro skyrius, organizuojama daug renginių, į kuriuos įsitraukia nemaža dalis vaikų ir jaunimo. Tai rodo, kad seniūnijoje egzistuoja palanki terpė jaunimo užimtumui ir socialiniam dalyvavimui.

Vis dėlto seniūnijoje nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų, o jaunimui skirtos veiklos daugiausia vykdomos per kultūros ir švietimo įstaigas, kurios ne visuomet užtikrina nuoseklų, jaunimo poreikius

atliepanti darbą. Trūksta struktūruotų, ilgalaikių darbo su jaunimu formų, orientuotų į jaunimo įgalinimą, savarankiškumo ir socialinių kompetencijų stiprinimą. Nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

Atsižvelgiant į tai, seniūnijoje ypač aktualu stiprinti darbą su jaunimu mokyklose, kurios gali tapti pagrindine erdve sistemingam jaunimo pasiekimui ir įtraukimui. Tai leistų efektyviau išnaudoti jau esamą kultūrinį potencialą ir užtikrinti didesnę jaunimo įtrauktį į bendruomeninį gyvenimą.

4.8. MAIŠIAGALOS SENIŪNIJA

Maišiagalos seniūnija yra Vilniaus rajono šiaurės vakaruose. Ji ribojasi su Dūkštų, Avižienių, Riešės, Paberžės seniūnijomis. Maišiagala yra viena iš seniausių gyvenviečių. Seniūnijos plotas siekia 10 085 ha, jos teritorijoje yra 42 kaimai. Seniūnijoje gyvena 3 243 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Didžiausios gyvenvietės: seniūnijos centras – Maišiagalos miestelis, Karvys, Gudeliai, Kiemeliai.

4.8.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „LT Technologies“, UAB „Litpolstar“, UAB „Hörmann Baltic“, UAB „Siguldos baldai“, UAB „Spekas ir KO“, UAB „Lavender Village“ ir kt.

Seniūnijoje taip pat veikia ambulatorija, policijos nuovada, gaisrinė, Paežerių girininkija, 2 kultūros centrai, Tradicinių amatų centras Houvalto dvare, 2 bibliotekos, turgus ir kt. Seniūnijos teritorijoje yra dvi bažnyčios: Maišiagalos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų ir Karvio Šv. Juozapo. Veikia vokaliniai ansambliai, kapela, vaikų šokių kolektyvai.

Maišiagalos seniūnijos perspektyviausios šakos: žemės ir miškų ūkis, gyventojų aptarnavimas.

4.8.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Maišiagalos seniūnijoje veikia 2 mokyklos: Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazija, Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazija. Taip pat veikia viena nevalstybinė mokykla – VšĮ „Melkio mokykla“. Seniūnijoje taip pat yra įsikūręs Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinės mokyklos skyrius Karvio mokykla–daugiafunkcis centras.

Seniūnijoje veikia 4 bendruomenės (Asociacija „Gudelių respublika“, Karvio bendruomenė, Asociacija „Vilniaus rajono balsas“ ir Maišiagalos bendruomenės centras), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.8.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Maišiagalos seniūnijoje veikia Nemenčinės kultūros centro skyrius – Karvio skyrius. 2025 m. NKC Karvio skyriuje aktyviai veikė 1 mėgėjų meno kolektyvas, kuriame yra 8 dalyviai. Iš jų 0 priskiriamų vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams, 1 – tautinių mažumų kolektyvams (8 dalyviai).

NKC Karvio skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 31 renginys (5 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (5 kultūros įstaigose, 7 išvykose Lietuvoje, 0 išvykose užsienyje), 0 renginių

skirtų profesionaliojo meno sklaidai (parodos, koncertai (klasikinės, džiazo muzikos), spektakliai), 26 kiti renginiai (3 tautodailės ir kt. parodos, 3 edukaciniai renginiai, 4 pramoginės muzikos koncertai, 16 kitų renginių), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 5628 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 1500.

Taip pat Maišiagalos seniūnijoje veikia Nemenčinės kultūros centro skyrius – Maišiagalos skyrius. 2025 m. NKC Maišiagalos skyriuje aktyviai veikė 3 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 91 dalyvis. Iš jų 1 priskiriamas vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams (74 dalyviai), o 2 – tautinių mažumų mėgėjų meno kolektyvams (60 dalyvių). Taip pat veikė 1 studija, būrelis, klubas, kuriame yra 10 dalyvių. Ji priskiriama vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) studijai, būreliui, klubui.

NKC Maišiagalos skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 59 renginiai (13 mėgėjų meno kolektyvų koncertų, spektaklių (7 kultūros įstaigose, 20 išvykose Lietuvoje, 6 išvykose užsienyje), 7 renginiai skirti profesionaliojo meno sklaidai (4 parodos, 2 koncertai (klasikinės, džiazo muzikos), 1 spektaklis), 39 kiti renginiai (6 tautodailės ir kt. parodos, 10 edukacinių renginių, 5 pramoginės muzikos koncertai, 18 kitų renginių), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 11921 dalyvis, iš kurių vaikų ir jaunimo – 4100.

Maišiagalos seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Karvio bei Maišiagalos struktūriniai padaliniai.

4.8.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra įsikūrusių atvirų jaunimo erdvių ar centrų. Tačiau seniūnijoje yra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

4.8.5. APIBENDRINIMAS

Maišiagalos seniūnijoje jaunimo situacija yra palyginti palanki – teritorijoje veikia išvystyta švietimo ir kultūros infrastruktūra, organizuojama daug renginių, į kuriuos įsitraukia reikšminga dalis vaikų ir jaunimo. Gimnazijos, kultūros centrai bei bibliotekos sudaro sąlygas jaunimo užimtumui, saviraiškai ir dalyvavimui bendruomeniniame gyvenime. Taip pat seniūnijoje jau vykdomas mobilus darbas su jaunimu, kuris plečia paslaugų prieinamumą.

Vis dėlto seniūnijoje nėra nuolatinių atvirų jaunimo erdvių ar centrų, o didžioji dalis veiklų yra fragmentuota ir priklausoma nuo atskirų institucijų iniciatyvų. Nors jaunimas aktyviai dalyvauja kultūrinėje veikloje, trūksta nuoseklaus, ilgalaikio darbo su jaunimu, orientuoto į jų įgalinimą, socialinių ir emocinių kompetencijų stiprinimą bei aktyvesnį įtraukimą į sprendimų priėmimą.

Atsižvelgiant į tai, seniūnijoje tikslinga svarstyti darbo su jaunimu mokyklose stiprinimą kaip papildančią priemonę, siekiant užtikrinti nuoseklesnę ir sistemingesnę jaunimo socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą. Toks požiūris leistų sustiprinti jau vykdomas veiklas, įskaitant mobilų darbą su jaunimu, ir užtikrinti didesnę skirtingų jaunimo grupių įtrauktį. Taip pat, perspektyvoje svarbu plėtoti jaunimui patrauklias erdves bei skatinti jų iniciatyvumą, kad veiklos būtų dar labiau pritaikytos įvairių amžiaus grupių poreikiams.

4.9. MARIJAMPOLIO SENIŪNIJA

Marijampolio seniūnija yra Vilniaus rajono pietuose, nutolusi nuo sostinės 18 km. Ribojasi su Vilniaus rajono Pagirių, Rudaminos, Rukainių bei Šalčininkų rajono Jašiūnų ir Turgelių seniūnijomis.

Seniūnijos teritorijoje yra 33 kaimai ir 3 viensėdžiai. Didžiausios gyvenvietės: seniūnijos centras – Marijampolio kaimas, parapijos centras Parudaminys, Kalveliai, Rakonys, Terešiškės. Seniūnijos plotas – 11838,01 ha. Gyventojų skaičius – 3 881 gyventojas (2026 m. sausio 1 d. duomenimis).

4.9.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės:

- Marijampolio k. – parduotuvė „Aibė“, SANDY, UAB „Sidabrinė arfa“, UAB „Kemperija“, MB „Pagirių projektai“; UAB „Invelija“
- Parudaminio k. – parduotuvė „Aibė“, UAB „Polichroma“, MB „Geras raugas“
- Bagušių k. – UAB „Dratoma“;
- Rakonių k. – UAB „Renmista“, RGB „Grupė“, MB „Rakonių dirbtuvės“, UAB „Viltara“, kaimo turizmo sodyba „Šilo pasaka“;
- Terešiškių k. – I. Teličan IĮ maisto parduotuvė;
- Kalvelių k. – UAB „Valčiūnai“;
- Galinių k. – kaimo turizmo sodyba „Žalias kampas“;
- Juodžių k. – ūkininko Donato Pacevičiaus įkurtas Eglučių parkas.
- Pamarazių k. įsikūręs vienintelis Baltijos šalyse tankodromas. Tai gyvas karinis muziejus – karinių pramogų erdvė – unikalios pramogos kiekvienam. Miškingoje vietovėje dažasvydžio bei šratasvydžio žaidimui įrengtos aikštelės.
- Užuglobio k. įsikūrusi uogų ferma, kurioje yra auginamos desertinės uogos (braškės).

Be to, seniūnijoje veikia Marijampolio ambulatorija, Parudaminio Kristaus Atsimainymo bažnyčia Parudaminio kaime, Vilniaus miškų urėdijos Parudaminio ir Migūnų girininkijos ir kt. Marijampolio seniūnijos teritorijoje veikia Vilniaus rajono Centrinės bibliotekos Marijampolio ir Parudaminio skyriai. Taip pat veikia Marijampolio kultūros centras. Seniūnijos teritorijoje yra 56 sodininkų bendrijos.

Marijampolio seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: gyventojų aptarnavimas, žemės ir miškų ūkis.

4.9.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Marijampolio seniūnijoje yra įsikūrusios šios ugdymo įstaigos: Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija, Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazijos Rakonių pagrindinio ugdymo skyrius.

Seniūnijoje veikia 2 bendruomenės (Marijampolio ir Parudaminio bendruomenės), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.9.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Marijampolio seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Marijampolio skyrius. RKC Marijampolio skyrius dažnai organizuoja edukacinius užsiėmimus ir įvairina vietos bendruomenės laisvalaikį.

2025 m. Rudaminos kultūros centro Marijampolio skyriuje aktyviai veikė 3 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 57 dalyviai. 1 iš jų priskiriamas vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams

(41 dalyvis), o visi 3 priskiriami tautinių mažumų mėgėjų meno kolektyvams (57 dalyviai). Taip pat veikė 2 studijos, būreliai, klubai, kuriuose yra 39 dalyviai. Iš jų 1 priskiriamas vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) studijai, būreliui, klubui (23 dalyviai), o 2 – tautinių mažumų studijoms, būreliams, klubams (39 dalyviai).

RKC Marijampolio skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 79 renginiai (12 mėgėjų meno kolektyvų koncertų, spektaklių (10 kultūros įstaigose, 15 išvykose Lietuvoje, 2 išvykose užsienyje), 0 renginių skirtų profesionaliojo meno sklaidai, 67 kiti renginiai (7 tautodailės ir kt. parodos, 34 edukaciniai renginiai, 26 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 19206 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 6274.

Marijampolio seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Marijampolio ir Parudaminio struktūriniai padaliniai.

4.9.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje veikia su jaunimu dirbanti organizacija VŠĮ „Spalvota gama“. Veikia 1 vaikų dienos centras: VŠĮ „SIGNUM INTER“ (Parudaminio vaikų dienos centras). Seniūnijoje nėra atviros jaunimo erdvės ar centro.

4.9.5. APIBENDRINIMAS

Marijampolio seniūnijoje jaunimo situacija pasižymi gana aktyvia kultūrine ir bendruomenine veikla – veikia ugdymo įstaigos, kultūros centras, organizuojama daug renginių, į kuriuos įsitraukia reikšminga dalis vaikų ir jaunimo. Taip pat seniūnijoje veikia su jaunimu dirbanti organizacija bei vaikų dienos centras, kurie prisideda prie jaunimo užimtumo ir socialinės įtraukties didinimo.

Vis dėlto seniūnijoje nėra atviros jaunimo erdvės ar centro, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu, o jaunimui skirtos veiklos daugiausia vykdomos per atskiras institucijas ir iniciatyvas. Tai lemia, kad jaunimo užimtumas ir įsitraukimas išlieka fragmentiškas, o nuoseklus, ilgalaikio darbo su jaunimu trūksta.

Atsižvelgiant į tai, seniūnijoje tikslinga stiprinti esamų veiklų koordinavimą ir plėtoti papildomas jaunimo pasiekimo formas, derinant skirtingus darbo su jaunimu metodus. Toks požiūris leistų efektyviau išnaudoti jau esamą potencialą ir užtikrinti didesnę bei įvairesnę jaunimo įtrauktį į bendruomeninį gyvenimą.

4.10. MEDININKŲ SENIŪNIJA

Medininkų seniūnija yra įsikūrusi į rytus nuo Vilniaus abiejose magistralės Vilnius–Minskas pusėse. Ji ribojasi su Rukainių ir Kalvelių seniūnijomis, turi 9 km bendros sienos su Baltarusija. Seniūnijos plotas siekia 6 295,5 ha, iš jų 5 001 ha užima žemės ūkio naudmenos, 1 080 ha – miškai, 4,2 ha vandenys ir kitos paskirties plotai. Seniūnijos teritorijoje yra išsidėstę 37 kaimai, kuriuose gyvena 1 054 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Didžiausios gyvenvietės: seniūnijos centras – Medininkų kaimas, Padvarionys, Laibiškės, Pilkapiai.

4.10.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: transporto – ekspedicinė įmonės: N. Trumpakojienės ind. įmonė „TRUMTRANSA“ ir G. Tankeliuno įmonė „HEGVITA“.

Be to, seniūnijoje yra įsikūrę: kultūros centras, biblioteka, Medininkų bendrosios praktikos gydytojo kabinetas, Šv. Kazimiero bažnyčia, maitinės kontrolės postas, du sargybos punktai ir kt. Teritorijoje yra penkios kapinės – Medininkų, Keipūnų, Bielazariškių, Laibiškių, Slabados.

Medininkų seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: logistikos paslaugos, gyventojų aptarnavimas.

4.10.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Medininkų seniūnijoje veikia viena ugdymo įstaiga: Rukainių gimnazijos Medininkų skyrius. Taip pat veikia Pasieniečių mokykla.

Seniūnijoje veikia 1 bendruomenė – Medininkų bendruomenė, ji turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.10.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Medininkų seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Medininkų skyrius. Jo misija – puoselėti kultūrą Vilniaus rajone bei vienyti bendruomenę pasitelkiant kūrybiniu, meniniu ir techniniu potencialu. O tikslas – bendruomenės gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimas, visuomeniškumo ir gyventojų kultūrinio aktyvumo bei užimtumo skatinimas.

2025 m. Rudaminos kultūros centro Medininkų skyriuje neveikė nei vienas mėgėjų meno kolektyvas, studija, būrelis ar klubas.

RKC Medininkų skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 8 renginiai (0 mėgėjų meno kolektyvų koncertų, spektaklių, 0 renginių skirtų profesionaliojo meno sklaidai, 8 kiti renginiai (1 tautodailės ir kt. paroda, 2 edukaciniai renginiai, 1 kino filmas, 4 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 406 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 86.

Medininkų seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Medininkų struktūrinis padalinys.

4.10.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra veikiančių atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

4.10.5. APIBENDRINIMAS

Medininkų seniūnijoje jaunimo situacija pasižymi itin ribotomis galimybėmis dėl mažo gyventojų skaičiaus, silpnai išvystytos švietimo ir kultūros infrastruktūros bei jaunimui skirtų paslaugų trūkumo. Seniūnijoje veikia tik vienos ugdymo įstaigos skyrius, nėra jaunimo organizacijų, atvirų jaunimo erdvių ar sistemingų neformaliojo ugdymo veiklų, o kultūrinė pasiūla yra minimali. Tai lemia ribotas jaunimo saviraiškos, įsitraukimo ir socializacijos galimybes. Taip pat nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Medininkų seniūnija išsiskiria kaip teritorija, kurioje darbo su jaunimu mokykloje poreikis yra vienas didesnių, nes mokykla išlieka pagrindine ir dažnai vienintele struktūruota erdve pasiekti jaunos žmones. Tokiu būdu būtų galima kompensuoti kitų jaunimo paslaugų trūkumą ir užtikrinti didesnę jaunimo įtrauktį bei palaikymą vietos lygmeniu.

4.11. MICKŪNŲ SENIŪNIJA

Mickūnų seniūnija yra įsikūrusi 17 km nuo Vilniaus centro prie Polocko plento. Ji ribojasi su Vilniaus rajono Lavoriškių, Šatrininkų, Kalvelių seniūnijomis bei Vilniaus miesto Naujosios Vilnios seniūnija. Seniūnijos 54 km² plote išsidėstę 32 kaimai. Juose pagal 2026 m. sausio 1 d. duomenis savo gyvenamąją vietą deklaravo 7 148 gyventojai. Didžiausios gyvenvietės: seniūnijos centras – Mickūnai, taip pat Galgiai, Skaisteriai, Uosininkų I k.

4.11.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: „Maxima“, „Šotopa“, „Kairėnai“, „Norfa“, „Lidl“, „Herata“, „Palink“ (IKI Prekybos centras), „Dylas“, „Akvapona“, UAB „Optika ir technologija“ ir kt.

Taip pat seniūnijoje veikia: Švč. Mergelės Marijos ėmimo į dangų bažnyčia, Mickūnų bendruomenės namai, 2 bibliotekos – Galgių k. ir Mickūnų mstl., ambulatorija, Vilnios hidrografinis draustinis, VĮ Vilniaus miškų urėdija, Valstybės sienos apsaugos tarnybos Vilniaus pasienio rinktinė ir kt.

Mickūnų seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: logistikos paslaugos, gyventojų aptarnavimas.

4.11.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Mickūnų seniūnijoje veikia 2 mokyklos: Vilniaus r. Mickūnų gimnazija Mickūnų miestelyje ir Vilniaus r. Egliškių šv. Jono Bosko gimnazija.

Seniūnijoje veikia 3 bendruomenės (Mickūnų, Mickūnų jaunimo bendruomenės ir Skaisterių kaimo bendruomenė „Skaistė“), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.11.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Mickūnų seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrus – Mickūnų skyrius. Skyriaus tikslas – skatinti gyventojų susidomėjimą kultūra, tęsti savo tradicijas ir organizuoti daugiau koncertų, minėjimų, edukacinių užsiėmimų orientuotų į vietos gyventojus. Skyriaus planuose yra senjorų klubo rato plėtimas, didesnis vaikų ir jaunimo pritraukimas į kultūros centro veiklą bei gyvenimą.

2025 m. Rudaminos kultūros centro Mickūnų skyriuje aktyviai veikė 2 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 27 dalyviai. Abu kolektyvai priskiriami tautinių mažumų mėgėjų meno kolektyvams. Taip pat veikė 1 studija, būrelis, klubas, kuriame yra 22 dalyviai. Jis nėra priskiriamas vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) būreliui, studijai, klubui, bet yra priskiriamas tautinių mažumų studijai, būreliui, klubui (20 dalyvių).

RKC Mickūnų skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 56 renginiai (2 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (0 kultūros įstaigoje, 29 išvykose Lietuvoje, 2 išvykose užsienyje), 3 renginiai skirti profesionaliojo meno sklaidai (3 parodos), 51 kitas renginys (13 edukacinių renginių, 38 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 3985 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 1674.

Mickūnų seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Galgių ir Mickūnų struktūriniai padaliniai.

4.11.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje veikia su jaunimu dirbanti organizacija Mickūnų jaunimo bendruomenė. Nėra įsikūrusių atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

4.11.5. APIBENDRINIMAS

Mickūnų seniūnijoje jaunimo situacija yra santykinai palankesnė nei dalyje kitų seniūnijų dėl didesnio gyventojų skaičiaus, veikiančių ugdymo įstaigų, aktyvių bendruomenių ir kultūrinės infrastruktūros. Veikia jaunimo bendruomenė, organizuojami renginiai ir edukacinės veiklos, kurios sudaro prielaidas jaunimo įsitraukimui į vietos gyvenimą.

Vis dėlto seniūnijoje nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu, o dalis kultūrinių veiklų nėra tiesiogiai orientuotos į jaunimo poreikius. Tai rodo, kad nors veiklų pasiūla egzistuoja, ji ne visada užtikrina nuoseklų ir jaunimui patrauklų įsitraukimą.

Atsižvelgiant į esamą infrastruktūrą ir jau veikiančias iniciatyvas, darbo su jaunimu mokykloje poreikis čia gali būti vertinamas kaip vidutinio lygmens – jis galėtų papildyti esamas veiklas, sustiprinti jaunimo įsitraukimą bei užtikrinti labiau koordinuotą ir nuoseklų darbą su jaunimu, tačiau nėra toks kritinis kaip mažesnėse ar mažiau paslaugų turinčiose seniūnijose.

4.12. NEMENČINĖS SENIŪNIJA

Nemenčinės seniūnija yra Vilniaus rajono šiaurės rytuose. Ji ribojasi su kaimyninėmis Bezdonių, Buivydių, Sužionių, Paberžės, Riešės ir Nemenčinės miesto seniūnijomis. Seniūnijoje yra 100 gyvenamųjų vietovių. Didžiausios gyvenvietės: Didžiosios Kabiškės, Rudausiai, Kreivalaužiai, Tuščiauliai, Eitminiškės ir Raudondvaris. Seniūnijos plotas yra 15 251 ha. 2026 m. sausio 1 d. duomenimis, seniūnijoje deklaravo savo gyvenamąją vietą 4 027 gyventojai.

4.12.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „Cestos maistas“, Lietuvos–Vokietijos UAB „Vilnika“, Lietuvos–Vokietijos įmonė BMB „Duryš ir langai“, UAB „Akvasanas“, UAB „Nartida ir Ko“, kaimo turizmo sodyba „Baran-Rapa“ ir E. Savčenko sodyba.

Seniūnijoje taip pat veikia: Rudausių kultūros centras, 3 bibliotekos, kultūros centras, Šv. Antano Paduviečio bažnyčia, 2 veikiančios (Eitminiškių katalikų ir Purnuškių stačiatikių) ir 6 neveikiančios kapinės (Meškonių, Mileikių, Barūnėlių, Kalnabridžių, Rudausių, Radžiūlių).

Nemenčinės seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: nealkoholinių gėrimų gamyba, mėsos perdirbimas, buitinės chemijos gamyba, gyventojų aptarnavimas.

4.12.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Nemenčinės seniūnijoje yra 2 mokyklos: Eitminiškių pagrindinė mokykla, Eitminiškių gimnazija. Taip pat veikia Nemenčinės vaikų darželio skyrius Rudausių daugiafunkcis centras.

Seniūnijoje veikia 4 bendruomenės (Rudausių kaimo, Kalnuotės, Kabiškių kaimo bendruomenės ir Kaimo bendruomenė „Eurocentro Bitė“), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

Seniūnijoje veikia šios socialines paslaugas teikiančios įstaigos: VšĮ Gėlos globos namai, VšĮ Senevita.

4.12.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Nemenčinės seniūnijoje veikia Nemenčinės kultūros centro skyrius – Eitminiškių skyrius. Tačiau 2025 m. NKC veiklos ataskaitoje nėra pateiktų duomenų apie veikusius kolektyvus ar organizuotus renginius.

Taip pat Nemenčinės seniūnijoje veikia NKC skyrius – Kabiškių skyrius. 2025 m. NKC Kabiškių skyriuje aktyviai veikė 3 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 28 dalyviai. Iš jų 2 priskiriami vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams (16 dalyvių), 3 – tautinių mažumų kolektyvams (28 dalyviai).

NKC Kabiškių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 40 renginių (14 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (14 kultūros įstaigose, 30 išvykose Lietuvoje, 0 išvykose užsienyje), 0 renginių skirtų profesionaliojo meno sklaidai (parodos, koncertai (klasikinės, džiaz muzikos), spektakliai), 26 kiti renginiai (2 tautodailės ir kt. parodos, 3 edukaciniai renginiai, 7 pramoginės muzikos koncertai, 14 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 11633 dalyviai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 4000.

Nemenčinės seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Eitminiškių, Rudausių bei Kabiškių struktūriniai padaliniai. Rudausių struktūriniame padalinyje ketvirtus metus iš eilės, vyko dieninė stovykla „Spalvota vasaros paletė“, skirta 9–15 metų vaikams. Jos tikslas – vystyti vaikų profesinį orientavimą per įdomias, įtraukiančias veiklas su skirtingų profesijų atstovais.

4.12.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra įsikūrusių atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

4.12.5. APIBENDRINIMAS

Nemenčinės seniūnijoje jaunimo situacija yra vidutinė – nors veikia ugdymo įstaigos, bibliotekos ir kultūros centro skyriai, taip pat organizuojamos pavienės edukacinės ir kultūrinės veiklos, jaunimui skirtų nuolatinių paslaugų ir erdvių trūksta. Jaunimo įsitraukimas į organizuotą veiklą yra fragmentiškas, o saviraiškos galimybės – ribotos ir netolygiai pasiskirsčiusios skirtingose gyvenvietėse. Taip pat nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

Svarbus šios seniūnijos konteksto bruožas – artima geografinė ir funkcinė sąsaja su Nemenčinės miesto seniūnija, kurioje veikia VšĮ „Vaikų ir paauglių socialinis centras“. Tai sudaro prielaidas dalį jaunimo poreikių atliepti ne kuriant naujas struktūras, o stiprinant esamų paslaugų prieinamumą ir pasiekiamumą kaimiškųjų teritorijų jaunimui.

Atsižvelgiant į tai, darbo su jaunimu mokykloje poreikis šioje seniūnijoje gali būti vertinamas kaip vidutinio lygmens – jis būtų tikslingas kaip papildoma priemonė stiprinant jaunimo įsitraukimą, tačiau prioritetą galėtų būti skiriamas esamų jaunimo paslaugų tinklo efektyvesniam išnaudojimui ir bendradarbiavimui tarp seniūnijų.

4.13. NEMENČINĖS MIESTO SENIŪNIJA

Nemenčinė – vienintelis Vilniaus rajono miestas, kuriame gyvena 4 567 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Nemenčinės miesto seniūnija įsikūrusi abipus Neries apie 20 km į šiaurės

rytus nuo Vilniaus, ties Nemenčios žiotimis, prie Vilniaus–Švenčionių plento. Du tiltai jungia abu Neries krantus. Nemenčinė – vienintelis Vilniaus rajono miestas. Miestą supa pušynai. Nuo 1955 m. Nemenčinė turi savarankiškos seniūnijos statusą. Iki 1962 m. Nemenčinė buvo rajono centras. Nemenčinės miesto seniūnijos teritorija – 393 ha, iš jų 87 ha – miško, 17 ha vandens telkinių. Miesto kraštovaizdį puošia gilus Neries upės slėnis su Nemenčios intaku.

4.13.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

1997-1999 m. m. Nemenčinės miestas dalyvavo ECOS – Quverture projekte. Partneriai: „Energie Cites“ Heideberg (Prancūzija), Cork County (Airija), Glouceshure (Anglija), Barselona (Ispanija); Elk ir Lenčyca (Lenkija), Nemenčinė (Lietuva). Dėl šio projekto Nemenčinė – pirmas Lietuvos Respublikos miestas, kuris 100 % miesto gatvių apšvietimo tinklus pakeitė į tinklus su energiją taupančiomis lempomis. 2019 m. Nemenčinės miesto seniūnija užbaigė apšvietimo sistemos modernizavimą, kai seni šviestuvai buvo pakeisti energiją taupančiais LED šviestuvais. Nemenčinės miestas yra tarp pirmųjų miestų, kuris įgyvendino šį inovatyvų projektą, instaliuodamas 559 LED lempas.

Teritorijoje veikiančios įmonės: SĮ Vilniaus rajono autobusų parkas, UAB „Nemenčinės komunalininkas“, UAB „Nemta“, UAB „Meranti“, UAB „Vokė-III“, UAB „Jumesa“, UAB „Nemenčinės mediena“, UAB „Zona Optima“, AB „Kelių priežiūra“, UAB „MKDS“, UAB „Sibo pakuotės“.

Be to, seniūnijoje įsikūrę: Neįgaliųjų dienos užimtumo centras, Nemenčinės poliklinika, palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė, Nemenčinės kultūros centras, Vilniaus krašto etnografinis muziejus, 2 bibliotekos, turgus, paštas, kavinės, parduotuvės, vaistinės, notaro biuras, veterinarijos gydykla ir kt. Nemenčinėje yra medinė koplyčia miesto kapinėse, neveikiančios žydų kapinės Piliakalnio gatvėje ir Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčia, viena seniausių bažnyčių Lietuvoje.

Nemenčinės miesto seniūnijos perspektyviausios šakos: baldų gamyba; gyventojų aptarnavimas; turizmas ir aktyvaus laisvalaikio veikla.

4.13.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Seniūnijoje yra įgyvendinami ES finansuojami projektai. Siekiant didinti viešųjų poilsio ir laisvalaikio erdvių prieinamumą Nemenčinės mieste, seniūnija parengė projektą „Kompleksiškas Nemenčinės miesto sutvarkymas pritaikant bendruomenės poreikiams: sporto aikštyno, pėsčiųjų-dviračių takų ir viešųjų erdvių įrengimas“. Taip pat įgyvendintas rekonstrukcijos projektas „Nemenčinės miesto centro viešųjų erdvių (pagrindinės miesto aikštės, prekybos vietos, pėsčiųjų alėjos, skvero) sutvarkymas“.

Nemenčinės m. seniūnijoje yra įsikūrusios 2 mokyklos: Nemenčinės Gedimino gimnazija, Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija. Seniūnijoje yra įsikūrusios: Nemenčinės muzikos mokykla bei Nemenčinės sporto mokykla.

Seniūnijoje veikia 3 bendruomenės (asociacija „Hobby Folk“, Nemenčinės miesto sporto klubas „Nempolis“ ir Vilniaus rajono neįgaliųjų asociacija), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

Seniūnijoje veikia šios socialines paslaugas teikiančios įstaigos: BĮ Vilniaus rajono socialinių paslaugų centras, VšĮ „Savarankiško gyvenimo namai“, BĮ Nemenčinės dienos užimtumo centras. Taip pat yra įsikūrusi Vilniaus rajono pedagoginė psichologinė tarnyba.

4.13.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Nemenčinės miesto seniūnijoje veikia Nemenčinės kultūros centras (NKC). Centras siekia plėtoti kultūrinę, švietėjišką (edukacinę) ir informacinę veiklą, atsižvelgiant į vietos bendruomenės visų amžiaus grupių laisvalaikio užimtumo poreikius, inicijuoti, rengti ir įgyvendinti kultūrinius, meninius ir edukacinius projektus bei programas, išlaikyti ir tęsti krašto tradicijas, puoselėti etnokultūrą bei mėgėjų meną, organizuoti profesionalaus meno sklaidą, populiarinti aktyvų laisvalaikį. NKC sudaro centrinė įstaiga Nemenčinėje ir 13 skyrių. Nemenčinės kultūros centro 2025 m. veiklos ataskaitoje nurodyta, kad centre ir jo skyriuose 2025 metais įvyko 420 renginių, kuriuos aplankė virš 150000 lankytojų ir dalyvių.

Nemenčinės kultūros centre (be skyrių) per 2025 m. buvo suorganizuota 111 renginių (42 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (18 kultūros įstaigoje, 86 išvykose Lietuvoje, 24 išvykose užsienyje), 23 renginiai skirti profesionaliojo meno sklaidai (7 parodos, 8 koncertai (klasikinės, džiaz muzikos), 8 spektakliai), 46 kiti renginiai (1 tautodailės ir kt. parodos, 0 ekspedicijų, 2 edukaciniai renginiai, 1 kino filmas, 15 pramoginės muzikos koncertų, 27 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 82382 dalyviai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 28500.

Be to, Nemenčinės kultūros centre (ir padalinuose) aktyviai veikia 36 įvairaus amžiaus mėgėjų meno kolektyvai, studijos, būreliai ir klubai (iš jų 28 – mėgėjų meno kolektyvai, 8 – studijų, būrelių, klubų), kuriuose yra 989 dalyviai. Iš jų 14 priskiriami vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams (682 dalyviai), o 23 – tautinių mažumų kolektyvams (598 dalyvių). Vien tik Nemenčinės kultūros centre aktyviai veikia 9 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 537 dalyviai. Iš kurių 3 priskiriami vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams (376 dalyviai), o 6 – tautinių mažumų mėgėjų meno kolektyvams (380 dalyviai). Taip pat centre veikia 6 studijos, būreliai, klubai, kuriuose yra 135 dalyviai. Iš jų 5 priskiriami vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) studijoms, būreliams, klubams (125 dalyviai).

Nemenčinės miesto seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Nemenčinės miesto ir Nemenčinės miesto vaikų struktūriniai padaliniai.

4.13.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje veikia Vilniaus rajono pedagoginė psichologinė tarnyba, su jaunimu dirbanti organizacija – VšĮ „Vaikų ir paauglių socialinis centras“, veikia minėtos organizacijos vaikų dienos centras – VšĮ „Vaikų ir paauglių socialinis centras“ (Vaikų dienos centras „Svajonė“). Seniūnijoje nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

4.13.5. APIBENDRINIMAS

Nemenčinės miesto seniūnijoje jaunimo situacija yra viena palankiausių visame Vilniaus rajone – čia veikia dvi gimnazijos, muzikos ir sporto mokyklos, aktyvus kultūros centras bei įvairios bendruomeninės iniciatyvos. Jaunimui sudaromos plačios galimybės dalyvauti kultūrinėje, sportinėje ir neformaliojo ugdymo veikloje, o reikšmingą vaidmenį atlieka su jaunimu dirbanti organizacija – VšĮ „Vaikų ir paauglių socialinis centras“ bei jos vaikų dienos centras „Svajonė“, užtikrinantys socialines ir ugdomasias paslaugas.

Ši išvystyta infrastruktūra sudaro prielaidas ne tik kokybiškam jaunimo užimtumui, bet ir leidžia Nemenčinės miestui veikti kaip jaunimo paslaugų centrui aplinkinėms seniūnijoms.

Seniūnijoje nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu, nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

Atsižvelgiant į tai, darbo su jaunimu mokykloje poreikis šioje seniūnijoje gali būti vertinamas kaip mažesnis, kadangi jau egzistuoja įvairialypė jaunimo paslaugų pasiūla. Didesnė pridėtinė vertė galėtų būti kuriama stiprinant jaunimo įtraukimą, esamų paslaugų prieinamumą bei jų pasiekiamumą aplinkinių kaimiškųjų teritorijų jaunimui.

4.14. NEMĖŽIO SENIŪNIJA

Nemėžio seniūnija yra šalia Minsko plento, 8 km į pietryčius nuo Vilniaus. Ji ribojasi su Rudaminos, Rukainių, Šatrininkų seniūnijomis bei Vilniaus miestu. Nemėžio seniūnijos plotas siekia 4004,74 ha, jos teritorijoje yra 21 kaimas, 2 miesteliai ir 3 sodininkų bendrijos. Seniūnijoje gyvena 10 881 gyventojas (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Kadangi sostinė arti ir yra geras susisiekimas, tai gyventojų skaičius Nemėžio seniūnijoje gana greitai auga, gyvenvietėje vyksta daug statybų. Nuo 2025 m. gruodžio 31 d. Nemėžio ir Skaidiškių kaimai tapo miesteliais, o Katiliškių viensėdis tapo kaimu.

4.14.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „Girteka“, UAB „STENGEL“, UAB „Viljana“, J. Dulskio personalinė įmonė „KOMPAK“, UAB „DIANOJA“, UAB „SKAIDISTA“, UAB „GINMIKA“, UAB „Mėlynoji liepsna“, UAB „PakMarkas“, UAB „Nemėžio komunalininkas“, UAB „Šilputa“, UAB „Lesta“ ir kt.

Be to, seniūnijoje įsikūrusios: 2 bibliotekos, 2 ambulatorijos, privati odontologijos klinika Nemėžio k., Nemėžio Šv. Rapolo Kalinausko bažnyčia, Šv. Faustinos koplyčia Skaidiškių k., mečetė Nemėžio k., paštas, Vilniaus rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos Nemėžio ugniagesių komanda, vandenlenčių sporto trasa, 3 kapinės, nežinomojo kario kapas Skaidiškių k., totorių kapinės (mizar, konfesinės musulmonų kapinės), Nemėžio multifunkcinė sporto aikštelė, sporto aikštelė Skaidiškių parke, Benedikto Tiškevičiaus dvaras ir kt.

Nemėžio seniūnijos perspektyviausios šakos: gyventojų aptarnavimas, logistika, metalo gaminių gamyba, prekyba maisto produktais, žemės ūkis.

4.14.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Nemėžio seniūnijoje veikia viena mokykla: Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija. Be to, yra įsikūrusios 2 nevalstybinės ugdymo įstaigos: VšĮ Vilniaus Valdorfo Atviroji mokykla ir VšĮ Uogų slėnio mokykla.

Seniūnijoje veikia 12 bendruomenių (visuomeninė organizacija „Vilniaus rajono Nemėžio kaimo bendruomenė“, Nemėžio totorių, Motiejiškių, Kuprioniškių kaimo, Skaidiškių, Skaidiškių Smėlio gatvės gyventojų bendruomenės, Nemėžio musulmonų sunitų religinė bendruomenė, asociacija „Totoriškas skonis“, bendruomenė „Ašmenos kelias“, Murlinės dešimtuko bendruomenė, Katiliškių viensėdžio ir Stankutiškių bendruomenės), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.14.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Nemėžio seniūnijoje neveikia kultūros centro padalinių, tačiau yra įsikūrę Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Nemėžio ir Skaidiškių struktūriniai padaliniai.

4.14.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra veikiančių atvirų jaunimo centrų ar erdvių.

Tarptautinės jaunimo dienos proga 2025 m. rugpjūčio 12 d. Vilniaus r. jaunimo atstovai buvo susirinkę Vilniaus r. sav., ten pristatė vietas, kur dažniausiai renkasi jaunimas. Toliau pateikiamos jų įvardintos vietos. Jaunimo pamėgtos susibūrimo vietos: Nemėžio dvaras, „sporto“ erdvė Nemėžio Šv. R. Kalinausko gimnazijoje, Iki parduotuvė ir prie jos Nemėžyje, dar viena iš vietų yra Nemėžio, Daržininkų kaimų kapinės, taip pat Daržininkuose jaunimas renkasi šiuo adresu: Vėjų g. 2, Daržininkai, Vilniaus r. sav.

4.14.5. APIBENDRINIMAS

Nemėžio seniūnijoje jaunimo situacija yra kontrastinga – tai viena didžiausių ir sparčiai augančių seniūnijų šalia Vilniaus, turinti išplėtotą bendruomeninį tinklą ir ugdymo įstaigas, tačiau pasižyminti ribota kultūrine ir jaunimui skirta infrastruktūra. Seniūnijoje neveikia kultūros centro padalinys ir nėra atvirų jaunimo erdvių, todėl organizuotų veiklų pasiūla yra fragmentiška. Be to, seniūnijoje nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

Jaunimas dažniausiai renkasi neformaliose vietose – viešosiose erdvėse, prie prekybos vietų ar sporto aikštelėse, kas rodo struktūruotą, jaunimui pritaikytą veiklų ir erdvių trūkumą. Atsižvelgiant į didelį gyventojų skaičių ir augimo tendencijas, ši seniūnija išsiskiria kaip teritorija, kurioje jaunimo poreikiai gali sparčiai didėti, o esama infrastruktūra jų pilnai neužtikrina. Tad darbo su jaunimu mokykloje poreikis čia yra didesnis, nes mokykla išlieka pagrindine struktūruota erdve pasiekti jaunus žmones. Tokiu būdu būtų galima kompensuoti kitų jaunimo paslaugų trūkumą ir užtikrinti didesnę jaunimo įtrauktį bei palaikymą vietos lygmeniu.

4.15. PABERŽĖS SENIŪNIJA

Paberžės seniūnija yra Vilniaus rajono šiaurės vakarų dalyje. Ji ribojasi su kaimyninėmis Maišiagalos, Riešės, Nemenčinės, Sužionių seniūnijomis bei su Širvintų ir Molėtų rajonais. Seniūnijoje yra 129 kaimų. Nuo 2025 m. gruodžio 31 d. Paberžės kaimas tapo miesteliu. Didžiausi kaimai: Lygialaukio k., Glitiškės, Anavilis, Visalaukės I k. Seniūnijoje gyvena 3 183 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Teritorija užima 20900 ha žemės plotą, tame tarpe 66,80 % žemės ūkio naudmenų, 8,02 % miškų, 25,18 % vandens telkinių ir kitos paskirties žemės.

4.15.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „Paberžės vaistinė“ (vaistų prekyba), UAB „Padvaiskas ir ko“ (gamina lovas, čiužinius ir kušetes), UAB „Pikabilas“ (filialas) (užsiima medienos apdirbimu), Medinta-M. Juzefovič Individuali veikla (medienos apdirbimas), UAB „Norvilas“ (miškininkystė), UAB „Foršta“ (gamina plastmasės gaminius), UAB „Vilneda“ (filialas) (autobusų remontas), UAB „Šluinskio transportas“ (variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas), UAB „Volmira“ (statybos technika, įranga, nuoma, transporto paslaugos), UAB „Slavrena“ (transporto paslaugos), UAB „Rojasa“ (elektros montavimo darbai, energetika), UAB „Visi kaminai“ (gamina, projektuoja ir montuoja kaminus, kaminų įdėklus), UAB „EM Statyba“ (statybos darbai), D. Kukienė (pagal verslo liudijimą teikia kirpyklos paslaugas). Mažmeninė prekyba užsiima: UAB Norfos

mažmena, UAB „Papartis ir ko“, UAB „Pavila“, UAB Ulgva, V. Juša II, UAB Vikvoitra, V.Raginio II.

Be to, seniūnijoje yra: Paberžės Švč. Jėzaus Širdies katalikų bažnyčia, Masališkių sentikių religinė bendruomenė – Akmenos cerkvė, Žemaitėlių sentikių Šv. Mykolo cerkvė, 16 kapinių, ambulatorija, bibliotekos veikia Glitiškių, Paberžės, Visalaukės kaimuose. Glitiškių kaime yra kultūros centras. Lygialaukio kaime veikia Paberžės socialines globos namai. Seniūnijos teritoriją aptarnauja Maišiagalos Veiklos grupė. Paberžės kaime dirba Priešgaisrinė komanda.

Paberžės seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: žemės ir miškų ūkis, gyventojų aptarnavimas.

4.15.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Paberžės seniūnijoje veikia 2 mokyklos: Paberžės šv. Stanislavo Kostkos gimnazija ir Paberžės „Verdenės“ gimnazija.

Seniūnijoje veikia 3 bendruomenės (Paberžės bendruomenė „Betula“, Paberžės–Glitiškių apylinkės bendruomenė ir Visalaukės kaimo bendruomenė), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

Seniūnijoje veikia šios socialines paslaugas teikiančios įstaigos: BĮ Paberžės socialinės globos namai.

4.15.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Paberžės seniūnijoje veikia Nemenčinės kultūros centro skyrus – Glitiškių skyrius. 2025 m. NKC Glitiškių skyriuje aktyviai veikė 3 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 47 dalyviai. Iš jų 1 priskiriamas vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams (31 dalyvis), 2 – tautinių mažumų mėgėjų meno kolektyvams (39 dalyviai). Taip pat veikė 1 studija, būrelis, klubas, kuriame yra 50 dalyvių. Jis priskiriamas vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) studijai, būreliui, klubui.

NKC Glitiškių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 63 renginiai (18 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (17 kultūros įstaigose, 10 išvykose Lietuvoje, 1 išvykose užsienyje), 8 renginiai skirti profesionaliojo meno sklaidai (2 parodos, 5 koncertai (klasikinės, džiaz muzikos), 1 spektaklis), 37 kiti renginiai (5 tautodailės ir kt. parodos, 3 edukaciniai renginiai, 4 pramoginės muzikos koncertai, 25 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo, lankėsi 21527 dalyviai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 5000.

Paberžės seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Glitiškių, Visalaukės ir Paberžės struktūriniai padaliniai.

4.15.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra veikiančių atvirų jaunimo centrų ar erdvių. Nuo 2025 m. rugsėjo pradėtas vykdyti mobilus darbas su jaunimu.

Tarptautinės jaunimo dienos proga 2025 m. rugpjūčio 12 d. Vilniaus r. jaunimo atstovai buvo susirinkę Vilniaus r. sav., ten pristatė vietas, kur dažniausiai renkasi jaunimas. Toliau pateikiamos jų įvardintos vietos. Paberžės jaunimas dažniausiai renkasi: „BEJA KEBABAI“ kebabinėje esančioje Paberžėje, Paberžės „Aibės“ parduotuvėje ir aikštelėje prie jos, taip pat vienoje Paberžės autobusu

stotelėje (esančioje prie Paberžės Švč. Jėzaus Širdies bažnyčios), Paberžės Verdenės gimnazijos stadione (54°56'19.3"N 25°14'09.6"E) bei Gliškių dvare.

4.15.5. APIBENDRINIMAS

Paberžės seniūnijoje jaunimo situacija pasižymi gana aktyvia švietimo ir bendruomenine veikla – čia veikia dvi gimnazijos, kelios bendruomenės, kultūros centro skyrius bei bibliotekos. Jaunimas įsitraukia į meno kolektyvus ir bendruomenės renginius, todėl galima teigti, kad pagrindinės užimtumo formos yra užtikrinamos.

Vis dėlto seniūnijoje nėra atvirų jaunimo erdvių, o jaunuoliai dažnai buriasi neformaliose vietose – sporto aikštynuose ar viešosiose erdvėse. Tai rodo, kad trūksta nuolatinių, jaunimui pritaikytų erdvių saviraiškai ir bendravimui.

Nuo 2025 m. pradėtas mobilus darbas su jaunimu yra reikšmingas žingsnis stiprinant jaunimo paslaugų prieinamumą, todėl šiuo metu svarbiausia užtikrinti šių veiklų tęstinumą ir efektyvumą. Atsižvelgiant į jau veikiančią infrastruktūrą ir pradėtas iniciatyvas, papildomų intervencijų poreikis yra vidutinio lygmens, lyginant su tomis seniūnijomis, kuriose jaunimo paslaugų beveik nėra.

4.16. PAGIRIŲ SENIŪNIJA

Pagirių seniūnija yra Vilniaus rajone prie pietvakarinės Vilniaus miesto ribos, ribojasi su kaimyninėmis Marijampolio, Juodšilių seniūnijomis, Vilniaus miestu bei Šalčininkų ir Trakų rajonais. Seniūnijos teritorijos plotas apima 8 723 ha, iš jų 4 931 ha – užima žemės ūkio naudmenos, 1 052 ha – miškai, 2 740 ha – sudaro vandens telkiniai ir kitos paskirties žemės plotai. Seniūnijos teritorijoje gyvena 7 901 gyventojas (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Pagirių seniūnijoje yra 25 kaimai ir vienas miestelis. Didžiausi kaimai: Vaidotų k., Keturiasdešimt Totorių k., Didžiųjų Lygainių k., ir Papiškių k. Seniūnijos centras – Pagiriai, kurie nuo 2025 m. gruodžio 31 d. tapo miesteliu.

4.16.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „Borgalita“ (stogai fasadai angarai), UAB „Pagirių Nests“ (smėlio ir žvyro karjerų eksploatavimas), UAB „Tiekėjų gildija“ (maisto produktai (riešutai, džiovinti vaisiai) – didmeninė prekyba), UAB „Altłita“ (transporto paslaugos), Altimus-Tech Sp. z oo Lietuvos filialas (oro eismo valdymo sistemos – gamyba, prekyba, montavimas, priežiūra), UAB „Deforta“ (nepavojingų atliekų tvarkymas), UAB „Medelsta“ (degalinė), IĮ N. Mažuto (autoservisas), Camelijos vaistinė, Gintarinė vaistinė, Euro vaistinė, UAB „HOMANIT LIETUVA“ (medienos komponentų gamyba (veikla kol kas nėra vykdoma)). Taip pat Pagirių miestelio didesni prekybos centrai: „Maxima“, „Iki“, „Mini-maxi“, „Cesta“.

Be to, seniūnijoje veikia: Rudaminos kultūros centro Vaidotų skyrius, Pagirių kaime įsikūrusi Vilniaus rajono neįgaliųjų draugija, gyventojų medicininiam aptarnavimui veikia Pagirių ambulatorija, Baltosios Vokės bendrosios praktikos gydytojo kabinetas, AB „Pagirių šiltnamiai“ sveikatingumo kompleksas, o taip pat veikia trys vaistinės. Pagirių seniūnijoje veikia 3 bibliotekos: Pagirių, B. Vokės k. ir Mažųjų Lygainių kaime.

Taip pat, visuomeniniams poreikiams yra priskirtos 14 poilsio zonų: Tarnėnų rekreacinė teritorija paplūdimiams prie Tarnėnų ežero, Mažųjų Lygainių k. ir Didžiųjų Lygainių k. prie Ilgučio ežero, 2 poilsio zonos Pagirių miestelyje prie Vokės upės, Juodbalių k. prie Juodbalių tvenkinio, Didžialaukio

k. prie Rudaminos upės, Merešlėnų k. prie Rudaminos upės, Pagirių miestelio rekreacinė teritorija pritaikyta visuomenės poreikiams (parkas – estrada). Pagirių miestelyje ir Vaidotų kaime įrengtos vaikų žaidimų aikštelės, treniruokliai.

4.16.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Pagirių seniūnijoje veikia viena mokykla: Pagirių gimnazija. Seniūnijoje yra ir Vilniaus r. Pagirių gimnazijos Keturiasdešimt Totorių pagrindinio ugdymo skyrius. Be to, veikia Pagirių meno mokykla ir Vilniaus agroekologijos mokymo centras.

Seniūnijoje veikia 8 bendruomenės (Keturiasdešimt Totorių gyventojų, Keturiasdešimt Totorių kaimo totorių bendruomenės, asociacija Keturiasdešimt Totorių kaimo totorių krašto bendruomenė, asociacija „Vaidotų bendruomenė“, Pagirių bendruomenė „Gluosnis“, Guobų bendruomenė, Pagirių bendruomenė „Medeina“, Tarnėnų kaimo bendruomenė), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtraukimu ir aktyvumu.

Seniūnijoje veikia šios socialines paslaugas teikiančios įstaigos: Vilniaus rajono neįgaliųjų draugija.

4.16.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Pagirių seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Vaidotų skyrius. RKC Vaidotų skyriuje aktyviai skleidžiamas yra mėgėjų meno kolektyvų menas. Čia veikia mišrus choras „Pagirių dainoriai“, vokalinis ansamblis „Baladė“ bei Liaudies šokių ansamblis „Promyki“ (Spinduliai).

2025 m. Rudaminos kultūros centro Vaidotų skyriuje aktyviai veikė 3 įvairaus amžiaus mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 59 dalyviai. Iš jų 1 priskiriamas vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams (24 dalyviai), 3 – tautinių mažumų kolektyvams (59 dalyviai).

RKC Vaidotų skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 46 renginiai (2 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (1 kultūros įstaigose, 12 išvykose Lietuvoje, 1 išvykose užsienyje), 2 renginiai skirti profesionaliojo meno sklaidai (2 koncertai (klasikinės, džiaz muzikos)), 42 kiti renginiai (5 tautodailės ir kt. parodos, 9 edukaciniai renginiai, 28 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 10413 dalyvių ir lankytojų, iš kurių vaikų ir jaunimo – 2679.

Pagirių seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Mažųjų Lygainių, Vaidotų ir Pagirių struktūriniai padaliniai.

4.16.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje veikia su jaunimu dirbanti organizacija VšĮ „Ne imti, bet duoti“ bei vaikų dienos centras – Vaidotų Šv. apaštalo Pauliaus Atsivertimo parapijos vaikų dienos centras. Taip pat veikia atviras jaunimo centras – Vaidotų atviras jaunimo centras/atvira jaunimo erdvė – VAJE.

Be to, matydama didelį poreikį jaunimo poreikius atliepiančiai erdvei Pagirių seniūnijoje organizacija „Ne imti, bet duoti“ 2025 m. įkūrė:

- naują jaunimo centrą su jaunimui pritaikyta aplinka – Pagirių jaunimo saviraiškos centras,
- 2025 m. gruodį Vilniaus agroekologijos mokymo centre buvo atvarta jaunimo erdvė,

- 2025 m. gruodį Vilniaus r. Pagirių gimnazijoje buvo atverta jaunimo erdvė.

Taip pat seniūnijoje yra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

Tarptautinės jaunimo dienos proga 2025 m. rugpjūčio 12 d. Vilniaus r. jaunimo atstovai buvo susirinkę Vilniaus r. sav. kur pristatė vietas, kur dažniausiai renkasi jaunimas. Toliau pateikiamos jų įvardintos vietos. Viena iš vietų, kur renkasi jaunimas yra Pagirių kebabinė, kita – Pagiriuose esanti Maxima bei jos stovėjimo aikštelė, jaunimas taip pat renkasi ir Vaidotų šv. apaštalo Pauliaus Atsivertimo parapijos vaikų dienos centre, taip pat karjere esančiame Baltojoje Vokėje, dar viena vieta – supynės įrengtos po tiltu einančiu per Vokės upę (koordinatės: https://maps.app.goo.gl/uhfdnYqDbdsAdVECA?g_st=ic).

4.16.5. APIBENDRINIMAS

Pagirių seniūnijoje jaunimo situacija yra viena stipriausių Vilniaus rajone – čia veikia atviras jaunimo centras (VAJE), mobilus darbas su jaunimu, vaikų dienos centras bei su jaunimu dirbanti organizacija VšĮ „Ne imti, bet duoti“. Pastaraisiais metais infrastruktūra dar labiau išplėsta – įkurtas Pagirių jaunimo saviraiškos centras bei atvertos papildomos jaunimo erdvės Vilniaus agroekologijos mokymo centre ir Pagirių gimnazijoje.

Ši paslaugų visuma sudaro palankias sąlygas įvairiapusiam jaunimo užimtumui, saviraiškai ir socialinei integracijai. Nors dalis jaunimo vis dar renkasi neformaliose vietose, bendra jaunimo paslaugų pasiūla seniūnijoje yra plati ir nuosekliai stiprinama.

Atsižvelgiant į išvystytą infrastruktūrą ir jau veikiančias įvairias darbo su jaunimu formas, papildomų intervencijų poreikis yra mažesnis nei kitose seniūnijose, kur jaunimo paslaugų trūksta.

4.17. RIEŠĖS SENIŪNIJA

Riešės seniūnija yra įsikūrusi iš abiejų Vilniaus–Utenos plento pusių Vilniaus rajono šiaurinėje dalyje. Ji ribojasi su kaimyninėmis Avižienių, Bezdonių, Maišiagalos, Paberžės, Nemenčinės seniūnijomis bei su Vilniaus miestu. Seniūnijos teritorijoje yra 1 miestelis, 51 kaimas ir 15 viensėdžių. Nuo 2025 m. gruodžio 31 d. Didžiosios Riešės kaimas tapo miesteliu. Didžiausi kaimai: Pikeliškės, Raudondvaris, Ažulaukės, Skirgiškių k., Jadvygiškių. Seniūnijos plotas – 7439 ha. Gyventojų skaičius – 9 300 (deklaravusių gyvenamąją vietą Riešės seniūnijoje pagal 2026 m. sausio 1 d. duomenis).

4.17.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „RIEŠĖS PLANTACIJA“, UAB „VESIDA“, UAB „GENVESTA“, UAB „MIRIVONA“, UAB „GERAS GARAS“, UAB „Termoliuksas“, farmacijos įmonė UAB „BIOSOLA“ ir kt. Seniūnijos teritorijoje yra keli stambesni ūkininkai.

Be to, seniūnijoje yra: Riešės Šv. Vyskupo Stanislovo bažnyčia, Pikeliškių ir Ažulaukės kaimų bibliotekos, Čekoniškių verbų ir buities seklyčia, Riešės palaiкомоjo gydymo ir slaugos ligoninė, didelis prekybos centras „Link Molėtų“ ir kt.

Riešės seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: gyventojų aptarnavimas.

4.17.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Riešės seniūnijoje veikia: Riešės Šv. Faustynos Kovalskos pagrindinė mokykla, taip pat veikia privati ugdymo įstaiga: Vilniaus Valdorfo Žalioji mokykla.

Seniūnijoje veikia 1 bendruomenė – Riešės bendruomenė, kuri turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.17.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Riešės seniūnijoje veikė Nemenčinės kultūros centro skyrius – Pikeliškių skyrius. 2025 m. NKC Pikeliškių skyriuje aktyviai veikė 1 mėgėjų meno kolektyvas, kuriame yra 16 dalyvių. Iš jų 0 priskiriamų vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams, 1 – tautinių mažumų kolektyvams (16 dalyvių).

NKC Pikeliškių skyriuje per 2025 m. nebuvo suorganizuota nei vieno renginio, tačiau mėgėjų meno kolektyvai dalyvavo 5 išvykose Lietuvoje. Šiuo metu šis NKC skyrius nebeveikia.

Riešės seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Ažulaukės ir Pikeliškių struktūriniai padaliniai.

4.17.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra atvirų jaunimo centrų ar erdvių.

4.17.5. APIBENDRINIMAS

Riešės seniūnijoje jaunimo situacija pasižymi sparčiai augančiu gyventojų skaičiumi ir artumu Vilniaus miestui, tačiau jaunimui skirtų paslaugų infrastruktūra nespėja su šiuo augimu. Nors seniūnijoje veikia ugdymo įstaigos ir bibliotekos, kultūrinė veikla yra ribota, o atvirų jaunimo erdvių ar centrų nėra. Taip pat nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

Dėl šių priežasčių jaunimo įsitraukimo galimybės išlieka fragmentiškos, tai rodo poreikį kurti patrauklias, jaunimo poreikius atliepiančias erdves, užtikrinant prasmingą jaunimo laisvalaikį ir saviraišką. Taip pat aktualu apsvarstyti ir darbo su jaunimu mokykloje galimybę. Atsižvelgiant į augantį gyventojų skaičių, svarbu užtikrinti, kad jaunimo paslaugų plėtra vyktų proporcingai teritorijos vystymuisi.

4.18. RUDAMINOS SENIŪNIJA

Rudaminos seniūnija viena iš didžiausių Vilniaus rajone. Ribojasi su Juodšilių, Marijampolio, Nemėžio, Rukainių seniūnijomis bei Vilniaus miesto Rasų seniūnija. Seniūnijos keliai kertasi su respublikinės reikšmės keliais. Seniūnijos plotas siekia 4 000 ha, jos teritorijoje išsidėstę vienas miestelis ir 28 kaimai, kuriuose gyvena 6 544 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Nuo 2025 m. gruodžio 31 d. Rudaminos kaimas tapo miesteliu. Kitos didžiausios gyvenvietės: Kalviškės, Totorinė. Nedidelis, bet garsus Lietuvoje Petešos kaimas.

4.18.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: AB „Vilniaus paukštynas“, UAB „Teviskės maistas“, Vidmanto Žilinskio IĮ – Medienos apdirbimas; UAB „Palink“ (IKI), V. Gedmino IĮ „Po liepomis“, ŽŪB „Naujoji Rudamina“, UAB „Rutulys ir mes“, UAB „Kaidas“, UAB „Kanalų valymas“, S. Vinogradskio įmonė, UAB „Irmarim“, UAB „Alstoma“, UAB „Žiedų spalvos“, IĮ J. Ručinskio ūkis,

UAB „Melodija“, UAB „Ignasta“ (AIBĖ), UAB „LR Investicija“, UAB „Olkusjana“, UAB „Henlina“, UAB „La Naya“, V. Alieksiuk IĮ, UAB „Biliūnų prekyba“ ir kt.

Be to, seniūnijoje yra įsikūrusios: Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka, Rudaminos kultūros centras, Švč. Mergelės Marijos Gerosios patarėjos bažnyčia, stačiatikių Šv. Mikalojaus cerkvė, ambulatorija, turgus. Rudaminos seniūnijoje veikia lietuvių folkloro ansamblis „Gija“, lenkų liaudies šokių ansamblis „Zgoda“ ir lenkų folkloro ansamblis „Rudomianka“.

Rudaminos seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: žemės ūkis, paukštininkystė, gėlininkystė, gyventojų aptarnavimas.

4.18.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Rudaminos seniūnijoje veikia 2 mokyklos: Rudaminos „Ryto“ gimnazija ir Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija. Be to, seniūnijoje veikia Rudaminos meno mokykla.

Rudamina pasižymi sporto pasiekimais – Rudaminos žolės riedulio komanda „Ardas-Rudamina“ yra tarp Lietuvos čempionato prizininkų. Verta paminėti, kad ši komanda treniruojasi naujame, prieš pora metų įrengtame tarptautinių standartų sporto stadione, kuris traukia vis daugiau sportininkų ir jų gerbėjų.

Seniūnijoje veikia 1 bendruomenė – Rudaminos seniūnijos bendruomenės centras, kuri turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

Seniūnijoje veikia šios socialines paslaugas teikiančios įstaigos: VšĮ Dingusių žmonių šeimų paramos centras.

4.18.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Rudaminoje veikia Rudaminos kultūros centras. Tai kultūros įstaiga, kuri įgyvendina įvairaus pobūdžio meno ir kultūros projektus Vilniaus rajone: festivalius, koncertinius renginius, organizuoja valstybinių švenčių minėjimus ir parodas. Rudaminos kultūros centro 2025 m. veiklos ataskaitoje nurodyta, kad centras ir jo skyriai 2025 m. suorganizavo 844 renginius (šiuose renginiuose dalyvavo 109714 dalyviai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 53874), iš jų 655 buvo viešieji, 189 – virtualūs. 2023 m. veiklos ataskaitoje nurodyta, kad centras ir jo skyriai 2023 m. suorganizavo 521 renginį, iš jų 447 buvo viešieji, 74 – virtualūs. 2022 m. buvo suorganizuoti 359 renginiai (332 – viešieji, 27 – virtualūs), 2021 m. suorganizuoti 403 renginiai (161 – viešieji, 242 – virtualūs). Pastebima, kad nuo 2021 iki 2023 m. viešųjų renginių skaičius išaugo daugiau nei 2 kartus. 2023 m. dvigubai padidėjo ir virtualių renginių lyginant su 2022 metais, o 2025 m. lyginant su 2023 m. jų skaičius išaugo daugiau nei dvigubai.

Rudaminos kultūros centre (be skyrių) per 2025 m. buvo suorganizuoti 120 renginių (28 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (5 kultūros įstaigose, 57 išvykose Lietuvoje, 23 išvykose užsienyje), 12 renginių skirtų profesionaliojo meno sklaidai (4 parodos, 3 koncertai (klasikinės, džiaz muzikos), 5 spektakliai), 80 kitų renginių (4 tautodailės ir kt. parodos, 20 edukacinių renginių, 4 kino filmai, 2 pramoginės muzikos koncertai, 50 kitų renginių), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 44378 dalyviai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 30167.

Be to, 2025 m. Rudaminos kultūros centre (ir padalinuose) aktyviai veikė 48 įvairaus amžiaus mėgėjų meno kolektyvai, studijos, būreliai ir klubai (iš jų 28 – mėgėjų meno kolektyvai, 20 – studijos, būreliai, klubai), kuriuose yra 926 dalyviai. Iš jų 20 priskiriama vaikų ir jaunimo (iki 19 m.)

kolektyvams (543 dalyviai), 42 – tautinių mažumų kolektyvams (811 dalyvių). Vien tik Rudaminos kultūros centre aktyviai veikė 5 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 273 dalyviai. Iš kurių 2 priskiriami vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams (244 dalyviai), taip pat 2 priskiriami tautinių mažumų mėgėjų meno kolektyvams (201 dalyvis). Taip pat veikė 2 studijos, būreliai, klubai, kuriuose yra 64 dalyviai. Iš jų 1 priskiriamas vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) studijai, būreliui, klubui (11 dalyvių), bei 1 priskiriamas tautinių mažumų studijai, būreliui, klubui (53 dalyviai).

Rudaminos seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka. Bibliotekos misija užtikrinti Vilniaus rajono gyventojų prieigą prie įvairių informacijos šaltinių, panaudojant tradicinius išteklius ir modernias technologijas, skatinti skaitymą, stiprinti bibliotekos informacines, neformalaus ugdymo ir kultūrinės funkcijas. Vilniaus rajono gyventojus aptarnauja 43 bibliotekos, iš jų: Centrinė biblioteka, Nemenčinės miesto, Nemenčinės miesto vaikų ir 40 struktūrinių padalinių. Juose organizuojami renginiai, projektų vykdymo ir kitos veiklos, parodos reikšmingoms istorinėms ir kalendorinėms datoms paminėti, susitikimai su įdomias žmonėmis, viktorinos, edukaciniai užsiėmimai. Bibliotekų tinklo prieinamumo koeficientas Vilniaus r. sav. – 2711 gyventojas vienai rajono bibliotekai. Bibliotekų tinklo tankumas 1000 gyventojų – 0,40 bibliotekos.

2024 metais rajono bibliotekose buvo 8452 skaitytojai, ypač išaugo skaitytojų skaičius Centrinėje bibliotekoje: 1139 (buvo 729), padidėjo 56 %. Bendrai rajono bibliotekose per 2024 m. buvo organizuota 1061 renginys, kuriuose apsilankė virš 17000 lankytojų. 2024 m. Centrinėje bibliotekoje organizuoti 109 renginiai, kuriuose apsilankė apie 2 tūkstančius lankytojų. Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos 2024 m. veiklos ataskaitoje teigiama, kad bibliotekų lankytojai noriai dalyvauja tradiciniuose renginiuose: tai Vaikų knygos savaitė ir Nacionalinė bibliotekų savaitė, Šiaurės šalių literatūros savaitė, Lietuvai svarbiose pilietinėse akcijose ir kt. Pastebima, kad organizuojamuose renginiuose dalyvauja ne tik skaitytojai, bet ir gyventojai, vaikai noriai dalyvauja edukacijose.

Tiek Centrinėje bibliotekoje, tiek jos padaliniuose organizuojami įvairūs mokymai, taip biblioteka užtikrina kiekvienam gyventojui galimybę mokytis ir tobulėti visą gyvenimą. 2024 m. vykusių mokymų skaičių ir dalyvių skaičių juose atspindi 10 pav.

Vartotojų mokymas ir edukacijos					
Mokymų skaičius	Iš jų:	Mokymų dalyvių skaičius	Iš jų:	Edukacijų skaičius	Edukacijų dalyvių skaičius
	medijų ir informacinio raštingumo		medijų ir informacinio raštingumo		
679	132	1405	365	240	3807
Centrinėje bibliotekoje					
9	3	210	40	32	593

10 pav. Mokymų ir dalyvių skaičius Vilniaus rajono Centrinėje bibliotekoje ir jos padaliniuose (Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos 2024 m. veiklos ataskaita)

4.18.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje veikia vienas vaikų dienos centras: VšĮ „SIGNUM INTER“ (Kalviškių vaikų dienos centras). Nėra įsikūrusių atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

4.18.5. APIBENDRINIMAS

Rudaminos seniūnijoje jaunimo situacija pasižymi gerai išvystyta švietimo ir kultūrine infrastruktūra – veikia kelios mokyklos, meno mokykla, aktyvus kultūros centras, centrinė biblioteka bei bendruomenės. Tai sudaro palankias sąlygas jaunimo užimtumui ir dalyvavimui kultūrinėje veikloje.

Vis dėlto seniūnijoje nėra atvirų jaunimo erdvių, taip pat nevykdomas mobilus darbas su jaunimu, todėl trūksta būtent jaunimo politikai būdingų, į savarankiškumą ir neformalų ugdymą orientuotų paslaugų. Esama infrastruktūra nėra pilnai išnaudojama darbui su jaunimu kaip atskira tiksline grupe.

Atsižvelgiant į tai, tikslinga stiprinti jaunimo įtraukimą ne tik kaip renginių dalyvių, bet ir kaip aktyvių iniciatorių, taip pat svarstyti atviros jaunimo erdvės kūrimą ar darbo su jaunimu formų plėtrą, kurios papildytų jau veikiančią stiprią kultūrinę bazę.

4.19. RUKAINIŲ SENIŪNIJA

Rukainių seniūnija yra įsikūrusi Vilniaus rajono pietryčiuose. Ji ribojasi su Kalvelių, Medininkų, Marijampolio, Rudaminos, Nemėžio, Šatrininkų ir Mickūnų seniūnijomis. Seniūnijos teritorijoje yra išsidėstę 64 kaimai, kurie apima 15 000 ha žemės plotą ir kuriuose 2026 m. sausio 1 d. duomenimis gyvena 2 675 gyventojai. Didžiausios gyvenvietės: seniūnijos centras – Rukainiai, Savičiūnai, Užukenė, Žemaitėliai. Nedideli, bet žinomi ne tik Lietuvoje šios seniūnijos Bareikiškių kaimas bei Svironių viensėdis.

4.19.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „Vingės terminalas“, UAB „Visola“, UAB „Naujasis Afas“ ir UAB „Afas“ parduotuvių tinklas, G. Kučinskajos parduotuvė, autoparduotuvės, UAB „Geologijos tyrimai“, UAB „Rukainių pramogos“, kaimo turizmo Dvarkščių sodyba, Užukenės Vila.

Be to, seniūnijoje yra: Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčia, Lietuvos paštas, ambulatorija, medicinos punktas, 4 bibliotekos, gaisrinė, V. Sirokoplės muziejus, Rukainių bendruomenės centras, Vilniaus rajono Rudaminos daugiafunkcinio kultūros centro Savičiūnų skyrius ir kt.

Rukainių seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: Žemės ir miškų ūkis, gyventojų aptarnavimas.

4.19.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Rukainių seniūnijoje veikia 1 mokykla: Rukainių gimnazija.

Seniūnijoje veikia 3 bendruomenės (Savičiūnų, Mykoliškių ir Rukainių bendruomenės), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.19.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Rukainių seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Rukainių skyrius. Skyrius rengia edukacijas suaugusiems ir vaikams. Jų metu lavinami kūrybiniai, analitiniai, individualaus ir darbo komandoje gebėjimai. Taip pat organizuoja koncertus, konkursus ir kitus renginius.

2025 m. Rudaminos kultūros centro Rukainių skyriuje aktyviai veikė 2 mėgėjų meno kolektyvai, juose yra 28 dalyviai. Abu šie kolektyvai priskiriami vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) ir tautinių mažumų mėgėjų meno kolektyvams. Taip pat veikė 1 studija, būrelis, klubas, kuriame yra 18 dalyvių. Jis priskiriamas tautinių mažumų studijai, būreliui, klubui.

RKC Rukainių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 57 renginiai (5 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (1 kultūros įstaigose, 15 išvykose Lietuvoje, 4 išvykose užsienyje), 1 renginys skirtas profesionaliojo meno sklaidai (1 spektaklis), 51 kitas renginys (4 tautodailės ir kt. parodos, 10 edukacinių renginių, 1 kino filmas, 36 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 5917 dalyviai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 1987.

Taip pat Rukainių seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Savičiūnų skyrius. Skyrius organizuoja renginius, valstybinių švenčių minėjimus, edukacijas ir pan. Rengiamos edukacijos skirtos tiek suaugusiems, tiek vaikams. Jų metu lavinami kūrybiniai, analitiniai, individualaus ir darbo komandoje gebėjimai. Kuriami rankdarbiai, dekoracijos, atliekamos įvairios komandos sutelktumo užduotys.

2025 m. Rudaminos kultūros centro Savičiūnų skyriuje aktyviai veikė 2 studijos, būreliai ir klubai kuriuose yra 24 dalyviai. Iš jų 1 priskiriamas vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) studijai, būreliui, klubui (10 dalyvių), o 2 – tautinių mažumų studijoms, būreliams, klubams (24 dalyviai).

RKC Savičiūnų skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 55 renginiai (2 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (2 kultūros įstaigose, 5 išvykose Lietuvoje, 0 išvykose užsienyje), 6 renginiai skirti profesionaliojo meno sklaidai (6 parodos), 47 kiti renginiai (18 edukacinių renginių, 1 kino filmas, 28 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 2515 dalyvių, iš kurių vaikų ir jaunimo – 1579.

Rukainių seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Bareikiškių, Savičiūnų, Senasalio ir Rukainių struktūriniai padaliniai.

4.19.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra atvirų jaunimo centrų ar erdvių. Tačiau seniūnijoje yra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Taip pat seniūnijoje nuo 2026 m. sausio veikia Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centro Vaikų dienos centras „Kriauklelė“.

4.19.5. APIBENDRINIMAS

Rukainių seniūnijoje jaunimo situacija yra vidutinė – veikia gimnazija, kultūros centro skyriai, bibliotekos bei organizuojamos įvairios edukacinės ir kultūrinės veiklos, kurios sudaro pagrindą jaunimo užimtumui. Tačiau atvirų jaunimo erdvių ar centro seniūnijoje nėra, todėl nuolatinės ir savarankiškos jaunimo veiklos galimybės išlieka ribotos.

Svarbu pažymėti, kad seniūnijoje jau vykdomas mobilus darbas su jaunimu bei pradėjo veikti vaikų dienos centras, kas rodo teigiamą jaunimo paslaugų plėtros kryptį. Šios iniciatyvos sudaro prielaidas didesnei jaunimo įtraukčiai ir paslaugų prieinamumui.

Perspektyvoje tikslinga stiprinti pradėtas veiklas, užtikrinti jų tęstinumą bei svarstyti papildomų jaunimui skirtų erdvių kūrimą, siekiant sukurti nuoseklią ir ilgalaikę jaunimo užimtumo sistemą seniūnijoje.

4.20. SUDERVĖS SENIŪNIJA

Sudervės seniūnija yra Vilniaus rajono vakaruose. Ji ribojasi su kaimyninėmis Zujūnų, Avižienių, Maišiagalos, Dūkštų seniūnijomis bei Trakų ir Elektrėnų rajonais. Seniūnijos plotas siekia 7911 ha, iš jų 4761 ha. žemės ūkio naudmenos, 3150 ha – miškų, vandenų ir kitos paskirties plotai. Seniūnijos teritorijoje yra išsidėstęs 31 kaimas. Seniūnijoje gyvena 3 546 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Didžiausios gyvenvietės: seniūnijos centras – Sudervės kaimas, Rastinėnai, Grikieniai.

4.20.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „Vilpros pramonė“ (kaminų ir dūmtraukių gamyba), UAB „Bio Circle Balticum“ (inovacíjų cheminių ir biotechnologinių produktų kūrimas ir pardavimas), UAB „Seminga“ (prekyba krautuvais ir sandėliavimo įranga), UAB „MK technika“ (vedinimo sistemų elementų (ortakių ir fasoninių dalių) gamyba), UAB „Dažų ir dangų fabrikas“ (gamyba ir didmeninė prekyba dažais, lakais), UAB „Skandinavijos langai“, UAB „Admera“ (metalo laužo supirkimas, pardavimas), UAB „Kvarcmeta“ (metalo supirkimas, pardavimas, gamyba), UAB „Jogmetis“ (nestandartinio metalo gamyba), UAB „Kaimo verslas“ (prekyba ekologiniais grūdais), UAB „Artconsta“ (statybinių atliekų surinkimas ir išvežimas) ir kt.

Be to, seniūnijoje yra: Sudervės Švč. Trejybės bažnyčia, Valstybinės miškų urėdijos Nemenčinės regioninio padalinio Neries girininkija, penkios parduotuvės, Nemenčinės kultūros centro Sudervės ir Rastinėnų skyriai, Vilniaus rajono savivaldybės Centrinės bibliotekos Sudervės ir Rastinėnų struktūriniai padaliniai, Vilniaus rajono centrinės poliklinikos Sudervės bendrosios praktikos gydytojo kabinetas, Sudervės naujosios ir senosios kapinės, 9 kaimo turizmo sodybos, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė, žirgynai, akmens skulptūrų parkas „Vilnoja“, vandens pramogų parkas Splash wake park (vasaros sezono metu).

Sudervės seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: žemės ir miškų ūkis, gyventojų aptarnavimas.

4.20.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Sudervės seniūnijoje veikia 1 mokykla: Vilniaus r. Sudervės M. Zdziechovskio pagrindinė mokykla.

Seniūnijoje veikia 7 bendruomenės (Sudervės, Vilniaus rajono Grikienių kaimo, Putiniškių, Rastinėnų-Bubų bendruomenės, Rastinėnų kaimo bendruomenės centras, VšĮ „Sudervės bendruomenės iniciatyvos“ ir Vilniaus rajono Vabalių kaimo bendruomenė), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.20.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Sudervės seniūnijoje veikia Nemenčinės kultūros centro skyrius – Rastinėnų skyrius. 2025 m. NKC Rastinėnų skyriuje aktyviai veikė 1 mėgėjų meno kolektyvas, kuriame yra 8 dalyviai. Iš jų 0 priskiriamų vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams, 1 – tautinių mažumų kolektyvams (8 dalyviai).

NKC Rastinėnų skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuota 14 renginių (6 mėgėjų meno kolektyvų koncertai, spektakliai (5 kultūros įstaigose, 9 išvykose Lietuvoje, 1 išvykose užsienyje), 0 renginių skirtų profesionaliojo meno sklaidai (parodos, koncertai (klasikinės, džiazo muzikos), spektakliai), 8 kiti renginiai (1 tautodailės ir kt. parodų, 1 edukacinis renginys, 1 pramoginės muzikos koncertas, 5 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo/lankėsi 1068 dalyviai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 300.

Taip pat Sudervės seniūnijoje veikia Nemenčinės kultūros centro skyrius – Sudervės skyrius. 2025 m. NKC Sudervės skyriuje aktyviai veikė 1 mėgėjų meno kolektyvas, kuriame yra 12 dalyvių. Iš jų 0 priskiriamų vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams, 1 – tautinių mažumų kolektyvams (12 dalyvių).

NKC Sudervės skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 6 renginiai (1 mėgėjų meno kolektyvų koncertas, spektaklis (1 kultūros įstaigoje, 10 išvykose Lietuvoje, 0 išvykose užsienyje), 0 renginių skirtų profesionaliojo meno sklaidai (parodos, koncertai (klasikinės, džiazo muzikos), spektakliai), 5 kiti renginiai (2 tautodailės ir kt. parodos, 2 edukaciniai renginiai, 1 pramoginės muzikos koncertas), šiuose renginiuose dalyvavo 782 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 200.

Sudervės seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Rastinėnų ir Sudervės struktūriniai padaliniai.

4.20.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje veikia vaikų dienos centras: VšĮ „Sudervės bendruomenės iniciatyvos“ (Vaikų dienos centras). Nėra įsikūrusių atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

4.20.5. APIBENDRINIMAS

Sudervės seniūnijoje jaunimo situacija pasižymi ribotomis galimybėmis – nors veikia mokykla, bendruomenės, kultūros centro skyriai, bibliotekų padaliniai ir vaikų dienos centras, jaunimui skirtos veiklos išlieka fragmentuotos, o atvirų jaunimo erdvių nėra. Jaunimui trūksta patrauklių ir nuolat prieinamų susibūrimo vietų bei įvairių, jų poreikius atitinkančių užimtumo formų. Be to, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

Esama infrastruktūra sudaro tam tikras prielaidas veikloms, tačiau nėra pakankama užtikrinti nuoseklų jaunimo įsitraukimą ir saviraišką. Todėl perspektyvoje būtų naudingas darbas su jaunimu mokykloje bei jaunimui pritaikytų erdvių kūrimas, kurios užtikrintų saugią aplinką, didintų veiklų prieinamumą ir skatintų jaunimo aktyvų dalyvavimą bendruomenės gyvenime.

4.21. SUŽIONIŲ SENIŪNIJA

Sužionių seniūnija yra Vilniaus rajono šiaurės rytuose. Ji ribojasi su Vilniaus rajono Paberžės, Nemenčinės seniūnijomis, Švenčionių rajono Pabradės ir Magūnų seniūnijomis ir Molėtų rajono Dubingių ir Joniškių seniūnijomis. Seniūnijoje yra 90 kaimų, kuriuose gyvena 1 626 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Didesnės gyvenvietės: seniūnijos centras – Sužionys, Veriškės, Skirlėnai, Griciūnai. Seniūnijos plotas siekia 16 014 ha, iš jų 9 870 ha užima žemės ūkio naudmenos, 3 800 ha – miškai, 2344 ha – vandenys ir kitos paskirties plotai.

4.21.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: Žemės ūkio bendrovė „Tarakonys“, UAB „Dameka“, J. Maliuko ind. įm. „Todama“, O. Kuliešienės ind. įmonė, UAB „Diezas“ F. Ablomo ind. įm. „Imfela“, UAB „Dreveks“, Troškūnų kooperatinė bendrovė.

Be to, seniūnijoje veikia: 3 bibliotekos, 2 šokių salės, bažnyčia, Sužionių veikiančios kapinės ir 10 neveikiančių kapinių. Sužionių kultūros namuose veikia folklorinis ansamblis „Sužanianka“, Šv. Jono kapela, estradinis mergaičių ansamblis „Lady Rock“.

Sužionių seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: žemės ir miškų ūkis, gyventojų aptarnavimas.

4.21.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Sužionių seniūnijoje veikia 1 mokykla: Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazijos Sužionių pagrindinio ugdymo skyrius.

Seniūnijoje veikia 2 bendruomenės (Sužionių kaimo ir Veriškių kaimo bendruomenė), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.21.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Sužionių seniūnijoje veikia Nemenčinės kultūros centro skyrius – Sužionių skyrius. 2025 m. NKC Sužionių skyriuje aktyviai veikė 2 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 18 dalyvių. Iš jų 0 priskiriamų vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams, 2 – tautinių mažumų kolektyvams (18 dalyvių).

NKC Sužionių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuota 28 renginiai (11 mėgėjų meno kolektyvų koncertų, spektaklių (8 kultūros įstaigose, 3 išvykose Lietuvoje, 3 išvykose užsienyje), 1 renginys skirtas profesionaliojo meno sklaidai (0 parodų, 0 koncertų (klasikinės, džiaz muzikos), 1 spektaklis), 16 kitų renginių (3 tautodailės ir kt. parodos, 4 edukaciniai renginiai, 3 pramoginės muzikos koncertai, 6 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo 4648 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 2000.

Be to, Sužionių seniūnijoje veikia NKC skyriai – Veriškių skyrius ir Skirlėnų skyrius. Tačiau 2025 m. NKC veiklos ataskaitoje nėra nurodyti duomenys apie juose veikiančius kolektyvus bei organizuotus renginius.

Sužionių seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Skirlėnų, Veriškių ir Sužionių struktūriniai padaliniai.

4.21.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje veikia vienas vaikų dienos centras: Veriškių kaimo bendruomenė (Veriškių vaikų dienos centras). Nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

4.21.5. APIBENDRINIMAS

Sužionių seniūnijoje jaunimo veiklos galimybės yra ribotos – veikia tik viena ugdymo įstaiga, o kultūros centro skyriai ir bibliotekos siūlo pavienes iniciatyvas. Jaunimui skirtų atvirų erdvių ar centrų nėra, o vienas veikiantis vaikų dienos centras neapima platesnio jaunuolių poreikių spektro. Be to, seniūnijoje nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

Dėl išskaidytos gyvenviečių struktūros ir mažo gyventojų skaičiaus jaunimą pasiekti kitomis formomis yra sudėtinga, todėl mokykla išlieka pagrindine struktūruota erdve darbui su jaunimu. Atsižvelgiant į tai, darbo su jaunimu mokykloje vykdymas šioje seniūnijoje yra ypač svarbus, siekiant užtikrinti didesnę jaunimo įtrauktį, ugdymą ir palaikymą vietos lygmeniu. Taip pat seniūnijoje svarbu plėtoti jaunimui patrauklias laisvalaikio bei saviraiškos galimybes.

4.22. ŠATRININKŲ SENIŪNIJA

Šatrininkų seniūnija yra Vilniaus rajono pietinėje dalyje. Ji ribojasi su Vilniaus miesto Naujosios Vilnios seniūnija ir su Vilniaus rajono Mickūnų, Kalvelių, Rukainių, Nemėžio seniūnijomis. Seniūnijoje yra vienas miestelis ir 13 kaimų, kurie apima 3566 ha žemės plotą ir kuriuose gyvena 3 258 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Seniūnijos centras – Šatrininkai. Grigaičių kaimas nuo 2025 m. gruodžio 31 d. tapo miesteliu. Kitos didžiausios gyvenvietės: Vėliučionys ir Kyviškės. Seniūnija įkurta vietoj buvusios Grigaičių apylinkės.

4.22.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „Rozandra“, H. Starikovič IĮ parduotuvė, UAB „Afas“, „Karklėnų sodyba“, sodyba „Villa Bonita“, kavinė, UAB „Alpama“, UAB „Jan-Star“, UAB „Jurgitra“, UAB „Ruscargo“, UAB „Eurilata“.

Be to, seniūnijoje veikia: Grigaičių kultūros centras ir biblioteka, Vėliučionių koplyčia, Antano Gustaičio aviacijos instituto skrydžių praktikos bazė, Vilniaus Dariaus ir Girėno aeroklubas, 2 sodo bendrijos, 5 parduotuvės, 2 kavinės.

Šatrininkų seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: žemės ūkis, gyventojų aptarnavimas.

4.22.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Šatrininkų seniūnijoje veikia 1 ugdymo įstaiga: Vilniaus r. Kyviškių pagrindinė mokykla.

Seniūnijoje veikia 4 bendruomenės (asociacija „Mūsų Grigaičiai“, Grigaičių, Šiaudinės viensėdžio bendruomenės ir Kyviškių kaimo bendruomenė „Kyvija“), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

4.22.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Šatrininkų seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Grigaičių skyrius. Jo misija organizuoti ir inicijuoti svarbius ir kokybiškus renginius bei edukacinius užsiėmimus, ypatingą dėmesį skiriant kultūrinių tradicijų puoselėjimui ir kokybiško mėgėjų ir profesionalaus meno vartojimui bei sklaidai.

2025 m. Rudaminos kultūros centro Grigaičių skyriuje aktyviai veikė tik 1 įvairaus amžiaus mėgėjų meno kolektyvas, kuriame yra 11 dalyvių. Jis priskiriamas tautinių mažumų mėgėjų meno kolektyvams. Taip pat veikė 1 studija, būrelis, klubas, kuriame yra 15 dalyvių. Jis priskiriamas tautinių mažumų studijoms, būreliams, klubams.

RKC Grigaičių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuota 41 renginys (12 mėgėjų meno kolektyvų koncertų, spektaklių (11 kultūros įstaigose, 13 išvykose Lietuvoje, 1 išvykose užsienyje), 0 renginių skirtų profesionaliojo meno sklaidai, 29 kiti renginiai (8 tautodailės ir kt. parodos, 8 edukaciniai

renginiai, 1 kino filmas, 12 kitų renginių), šiuose renginiuose dalyvavo 1034 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 579.

Šatrininkų seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Grigaičių struktūrinis padalinys.

4.22.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje nėra veikiančių atvirų jaunimo erdvių ar centrų. Tačiau seniūnijoje yra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

4.22.5. APIBENDRINIMAS

Šatrininkų seniūnijoje jaunimo situacija yra mišri – nors seniūnijoje veikia mokykla, kultūros centro skyrius, biblioteka ir aktyvios bendruomenės, tačiau atviros jaunimo erdvės ar centrai nėra įsteigti. Seniūnijoje vykdomas mobilus darbas su jaunimu prisideda prie jaunimo pasiekimo ir įtraukimo, tačiau nuoseklių ir nuolat prieinamų veiklų pasiūla išlieka ribota.

Atsižvelgiant į tai, mokykla išlieka pagrindine struktūruota erdve, kurioje galima sistemingai pasiekti jaunos žmones. Todėl darbo su jaunimu mokykloje vykdymas šioje seniūnijoje galėtų būti svarstomas, nes padėtų užtikrinti didesnę jaunimo įsitraukimą, saviraiškos galimybes ir nuoseklų palaikymą vietos lygmeniu. Be to, perspektyvoje būtina stiprinti jaunimui skirtą infrastruktūrą, kad veiklos būtų nuoseklesnės ir atlieptų įvairius poreikius.

4.23. ZUJŪNŲ SENIŪNIJA

Zujūnų seniūnija ribojasi su Vilniaus miestu, Vilniaus rajono Sudervės ir Avižienių seniūnijomis bei Trakų rajonu. Zujūnų seniūnija yra 11 km nuo sostinės centro, faktiškai – vakarinis Vilniaus priemiestis. Seniūnijos teritorijos plotas yra 6300 ha, jos teritorijoje yra 45 kaimai. Savo gyvenamąją vietą seniūnijoje deklaravo 9 675 gyventojai (2026 m. sausio 1 d. duomenys). Didžiausios gyvenvietės: seniūnijos centras – Zujūnai, kuris nuo 2025 m. gruodžio 31 d. tapo miesteliu. Kitos didesnės gyvenvietės: Buivydiškės, Gineitiškės, Antežeriai, Papiškės.

4.23.1. EKONOMINIS KONTEKSTAS

Teritorijoje veikiančios įmonės: UAB „Lietpak“ (pakavimo medžiagų gamyba iš polimerinių plėvelių), T. Andrijauskienės kaimo turizmo sodyba Užlandžių kaime, kepykla UAB „Kamion“ (konditerijos gaminių gamyba (bandelės, sausainiai)), UAB „HELDONA“ (ūkinių prekių parduotuvė), esančios Zujūnų kaime, daug smulkių įmonių.

Be to, seniūnijoje yra: Čekoniškių verbų ir buitės seklyčia, Šilėnų šv. Mergelės Marijos bažnyčia, biblioteka Zujūnuose, 5 maisto ir ūkinių prekių parduotuvės bei vienas prekybos paviljonas, koncertų ir renginių salės (Rudaminos daugiafunkcinio kultūros centro Čekoniškių skyrius ir Rudaminos daugiafunkcinio kultūros centro Zujūnų skyrius), veterinarijos klinika, Mozūriškių dvaras ir parkas, Buivydiškių dvaras ir parkas.

Zujūnų seniūnijos perspektyviausios veiklos sritys: daržininkystė, gyventojų aptarnavimas.

4.23.2. SOCIALINIS KONTEKSTAS

Zujūnų seniūnijoje veikia 3 ugdymo įstaigos: Vilniaus rajono Zujūnų gimnazija, Zujūnų gimnazijos Čekoniškių pagrindinio ugdymo skyrius, Buivydiškių pagrindinė mokykla.

Seniūnijoje veikia 6 bendruomenės (asociacija „Tikri kaimynai“, Zujūnų bendruomenės centras, Buivydiškių bendruomenė, Gudelių kaimo bendruomenė „GUDELIŲ SLĖNIS“, bendruomenė „Neries slėnis“, Visuomeninė organizacija Zujūnų gerovės bendruomenė), kiekviena iš bendruomenių turi vadovą, kuris atstovauja bendruomenės interesus seniūnijoje, institucijose, bei rūpinasi gyventojų įtrauktimi ir aktyvumu.

Seniūnijoje veikia šios socialines paslaugas teikiančios įstaigos: VšĮ „Vilniaus Arkos bendruomenė“, VšĮ „CSI Vilnius“.

4.23.3. KULTŪRINIS KONTEKSTAS

Zujūnų seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Čekoniškių skyrius. Koncertai, edukacijos, parodos, ansambliai yra pagrindinės skyriaus organizuojamos veiklos. Savo veiklomis skyrius siekia įtraukti visus gyventojus – tiek vyresnius, tiek jaunesnius.

2025 m. RKC Čekoniškių skyriuje aktyviai veikė 2 įvairaus amžiaus mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 15 dalyvių. Iš jų abu priskiriami tautinių mažumų kolektyvams.

RKC Čekoniškių skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 47 renginiai (10 mėgėjų meno kolektyvų koncertų, spektaklių (9 kultūros įstaigoje, 16 išvykose Lietuvoje, 1 išvykose užsienyje), 3 renginiai skirti profesionaliojo meno sklaidai (3 parodos), 34 kiti renginiai (12 edukacinių renginių, 1 kino filmas, 21 kitas renginys), šiuose renginiuose dalyvavo 5360 dalyvių ir lankytojų, iš kurių vaikų ir jaunimo – 1469.

Taip pat Zujūnų seniūnijoje veikia Rudaminos kultūros centro skyrius – Zujūnų skyrius. Šio skyriaus tikslai: organizuoti parodas, muges bei kitus šventinius renginius; suburti kuo didesnę traukos centrą, kad būtų tęsiamos tradicijos ir kultūrinė veikla klestėtų; išauginti aktyvią ir kultūringą bendruomenę, kurioje būtų gerbiamos svarbiausios vertybės bei tradicijos; mokytis, tobulėti ir organizuoti vis įdomesnius renginius, kad visi gyventojai, tiek senjorai, tiek jaunos šeimos, aktyviai ir noriai dalyvautų šventėse bei bendruomeninėje veikloje.

2025 m. Rudaminos kultūros centro Zujūnų skyriuje aktyviai veikė 3 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose yra 44 dalyviai. Iš jų abu priskiriami vaikų ir jaunimo (iki 19 m.) kolektyvams (14 dalyvių) ir tautinių mažumų mėgėjų meno kolektyvams (14 dalyvių).

RKC Zujūnų skyriuje per 2025 m. buvo suorganizuoti 45 renginiai (1 mėgėjų meno kolektyvų koncertas, spektaklis (1 kultūros įstaigoje, 22 išvykose Lietuvoje, 0 išvykose užsienyje), 1 renginys skirtas profesionaliojo meno sklaidai (1 paroda), 43 kiti renginiai (3 tautodailės ir kt. parodos, 7 edukaciniai renginiai, 1 kino filmas, 32 kiti renginiai), šiuose renginiuose dalyvavo 2374 dalyviai ir lankytojai, iš kurių vaikų ir jaunimo – 1369.

Zujūnų seniūnijoje taip pat veikia Vilniaus r. sav. Centrinės bibliotekos Zujūnų struktūrinis padalinys.

4.23.4. JAUNIMO KONTEKSTAS

Seniūnijoje veikia su jaunimo dirbanti organizacija VšĮ DUKU. Taip pat, 3 vaikų dienos centrai: Sveikatingumo, socialinės aplinkos ir ekologijos gerinimo asociacijos vaikų dienos centras, Lietuvos

samariečių bendrija Vilniaus skyrius (Buivydiškių vaikų dienos centras), Lietuvos samariečių bendrija Vilniaus skyrius (Zujūnų vaikų dienos centras). Nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų.

Tarptautinės jaunimo dienos proga 2025 m. rugpjūčio 12 d. Vilniaus r. jaunimo atstovai buvo susirinkę Vilniaus r. sav., ten pristatė vietas, kur dažniausiai renkasi jaunimas. Toliau pateikiamos jų įvardintos vietos. Jaunimas renkasi šiose vietose: Zujūnų „Rimi“ parduotuvė ir prie jos, Gineitiškių ežero paplūdimyje, taip pat buvo įvardinta vieta, kurioje jaunimas renkasi vasaros metu – name užmiestyje (54°44'24.5"N 25°08'49.0"E).

4.23.5. APIBENDRINIMAS

Zujūnų seniūnijoje jaunimo situacija yra gana įvairialypė – veikia kelios ugdymo įstaigos, bendruomenės, kultūros centro skyriai, biblioteka, vaikų dienos centrai bei su jaunimu dirbanti organizacija VŠĮ DUKU. Vis dėlto atvirų jaunimo erdvių nėra, todėl dalis jaunimo renkasi neformaliose vietose, tokiose kaip prekybos centrai ar gamtinės erdvės (pvz., Gineitiškių ežero pakrantė). Tai rodo, kad esama infrastruktūra ne pilnai atliepia visų jaunimo grupių poreikius. Be to, seniūnijoje nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.

Atsižvelgiant į tai, mokyklos šioje seniūnijoje išlieka svarbia struktūruota erdve, leidžiančia pasiekti platų jaunimo ratą ir užtikrinti nuoseklų darbą su jaunimu. Darbo su jaunimu mokykloje vykdymas galėtų padėti kompensuoti atvirų erdvių trūkumą ir prisidėti prie didesnio jaunimo įsitraukimo bei veiklų prieinamumo. Taip pat perspektyvoje aktualu būtų kurti atvirą jaunimo erdvę, kad jaunimas turėtų susibūrimo vietą bei padaugėtų jaunimui siūlomų veiklų.

5. ESAMŲ JAUNIMO PASLAUGŲ IR MOBILAUS DARBO APRĖPTIS

5.1. JAUNIMO PASLAUGŲ INFRASTRUKTŪRA IR TERITORINIS PASISKIRSTYMAS

Vilniaus rajono savivaldybėje jaunimo paslaugų infrastruktūra yra fragmentuota ir netolygiai pasiskirsčiusi teritoriniu požiūriu. Nors atskirose seniūnijose veikia įvairios su jaunimu dirbančios organizacijos, jaunimo erdvės, mobilus darbas su jaunimu ir kitos iniciatyvos, bendrai vertinant galima pastebėti reikšmingus skirtumus tarp arčiau Vilniaus miesto esančių ir nutolusių teritorijų.

Analizės duomenimis, savivaldybėje veikia įvairios su jaunimu dirbančios organizacijos, atviri jaunimo centrai, jaunimo erdvės bei kitos jaunimui skirtos iniciatyvos. Tarp pagrindinių infrastruktūros elementų išskirtini:

Su jaunimu dirbančios organizacijos:

- VšĮ „Signum Inter“,
- VšĮ „Ne imti, bet duoti“,
- VšĮ „Duku“,
- Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centras,
- VšĮ „Vaikų ir paauglių socialinis centras“,
- VšĮ „Spalvota gama“,
- Mickūnų jaunimo bendruomenė,
- Kalvelių Aušros gimnazijos mokinių taryba,
- kitos nevyriausybines organizacijos, iniciatyvos.

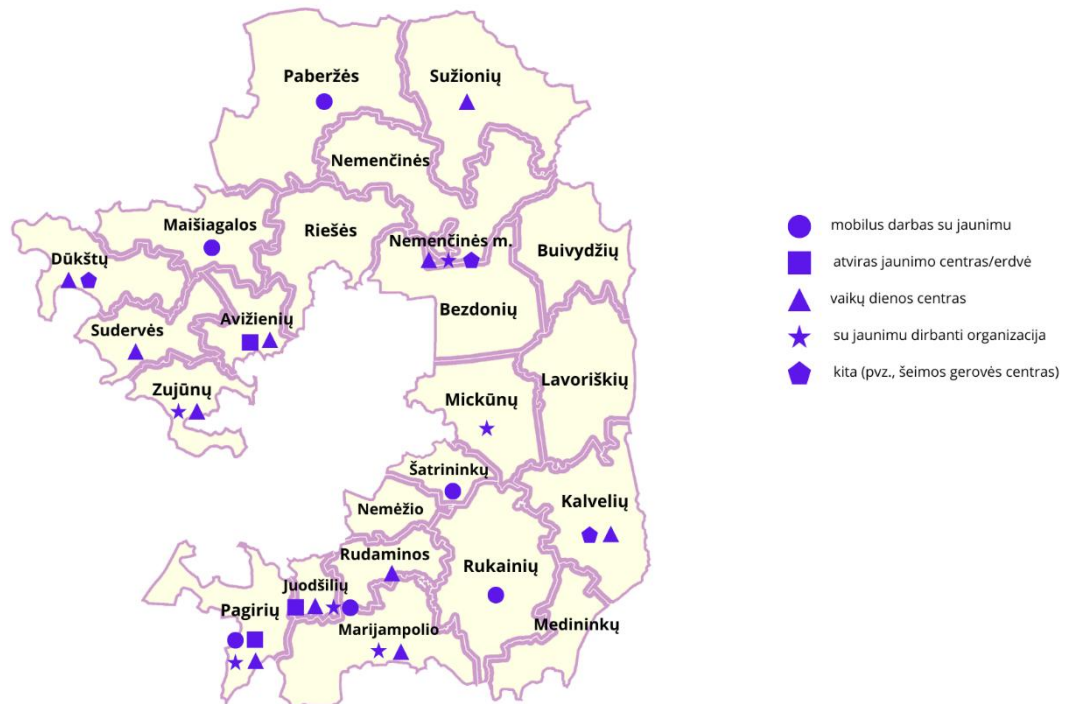
Atviri jaunimo centrai ir jaunimo erdvės:

- Pagirių jaunimo saviraiškos centras (VAJE),
- Vaidotų jaunimo saviraiškos centras (atviras jaunimo centras/jaunimo erdvė) (VAJE),
- Juodšilių atvira jaunimo erdvė,
- Kalviškių jaunimo centras („Signum inter“ filialas),
- Valčiūnų atviras jaunimo centras „Ateik ir Tu“,
- jaunimo erdvė Vilniaus agroekologijos mokymo centre,
- Jaunimo erdvė Vilniaus r. Pagirių gimnazijoje.

2025 m. jaunimo politikos įgyvendinimo veiklos ataskaitos Vilniaus r. sav. duomenimis 2025 m. savivaldybėje veikė 2 atvirieji jaunimo centrai, vykdančys atvirą darbą su jaunimu: Atviras Jaunimo centras – VAJE, Valčiūnų atviras jaunimo centras „Ateik ir Tu“ (atidarytas 2025 m. gruodžio pab.), bei 2 atvirosios jaunimo erdvės, vykdančios atvirą darbą su jaunimu: Juodšilių atvira jaunimo erdvė, Vaidotų atvira jaunimo erdvė. Per 2025 m. atvirieji jaunimo centrai ir atvirosios jaunimo erdvės sulaukė 489 unikalių lankytojų. O bendras metinis atvirųjų jaunimo centrų ir atvirųjų jaunimo erdvių lankytojų skaičius buvo 1952.

Nepaisant to, daugelyje seniūnijų vis dar nėra nuolat veikiančių atvirų jaunimo erdvių ar centrų, o jaunimo susibūrimas vyksta neformaliose vietose (pvz., prekybos centruose, viešose erdvėse, gamtinėse teritorijose).

Toliau pateikiamame žemėlapyje matomas jaunimo paslaugų infrastruktūros pasiskirstymas Vilniaus rajono savivaldybėje (11 pav.).

11 pav. Jaunimo centrai, erdvės ir kt. Vilniaus r. savivaldybėje (žemėlapis sukurtas analizės rengėjų)

Žemėlapis analizė rodo, kad:

- jaunimo paslaugos labiau koncentruotos arčiau Vilniaus miesto esančiose teritorijose;
- dalyje seniūnijų paslaugos fragmentiškos arba epizodinės;
- nemažoje dalyje teritorijų jaunimo paslaugų infrastruktūra yra minimali arba neegzistuoja.

Tai leidžia daryti išvadą, kad jaunimo paslaugų prieinamumas Vilniaus rajone yra netolygus, o daliai jaunimo, ypač gyvenančio nutolusiose teritorijose, trūksta nuolatinių, saugių ir prieinamų erdvių bei paslaugų.

5.2. MOBILUS DARBAS SU JAUNIMU, JO APRĖPTIS

Mobilaus darbo su jaunimu tikslas – padėti Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje gyvenančiam, jaunam žmogui turiningai praleisti laisvalaikį, visapusiškai jį ugdati, socialiai integruojant bei įgalinant jį aktyviai veikti savo gyvenamojoje teritorijoje.

2023 m. mobilų darbą su jaunimu vykdė 2 organizacijos: VšĮ „Signum Inter“ ir VšĮ „Ne imti, bet duoti“. Jos mobilų darbą su jaunimu vykdė: Pagirių sen., Rūkainių sen., Juodšilių sen., Šatrininkų sen., Marijampolio sen. Per 2023 m. mobiliojo darbo su jaunimu komandos turėjo 192 išvykas, skirtas mobilaus darbo su jaunimu vykdymui. Per 2023 m. buvo palaikomas kontaktas vykdant mobilųjį

darbą su jaunimu su 200 unikalių jaunų žmonių. O bendras jaunų žmonių, su kuriais palaikomas kontaktas vykdant mobilųjį darbą su jaunimu, skaičius siekė 1206.

2024 m. mobilų darbą su jaunimu taip pat vykdė tos pačios 2 organizacijos: VšĮ „Signum Inter“ ir VšĮ „Ne imti, bet duoti“. Jos mobilų darbą su jaunimu vykdė: Pagirių, Juodšilių, Rukainių, Šatrininkų seniūnijose. Buvo planuojamas pradėti darbas Maišiagalos seniūnijoje. Per 2024 m. mobiliojo darbo su jaunimu komandos turėjo 188 išvykas, skirtas mobilaus darbo su jaunimu vykdymui. Per 2024 m. buvo palaikomas kontaktas vykdant mobilųjį darbą su jaunimu su 196 unikaliais jaunais žmonėmis. O bendras jaunų žmonių, su kuriais palaikomas kontaktas vykdant mobilųjį darbą su jaunimu, skaičius siekė 547.

Vilniaus rajono savivaldybėje 2025 m. mobilų darbą su jaunimu vykdė trys įstaigos: VšĮ „Ne imti, bet duoti“, VšĮ „Signum Inter“ ir VšĮ „Vilniaus socialinis klubas“. Šios trys organizacijos vykdė mobilų darbą su jaunimu šiose Vilniaus rajono savivaldybės seniūnijose: Pagirių, Juodšilių, Rukainių, Šatrininkų, Maišiagalos. Nuo 2025 m. rugsėjo mėnesio buvo pradėtas vykdyti mobilus darbas su jaunimu ir Paberžės seniūnijoje. Per pirmus 2025 m. mobiliojo darbo su jaunimu komandos turėjo 322 išvykas, skirtas mobilaus darbo su jaunimu vykdymui. Per 2025 m. buvo palaikomas kontaktas vykdant mobilųjį darbą su jaunimu – su 371 unikaliu jaunu žmogumi. O bendras jaunų žmonių, su kuriais buvo palaikomas kontaktas vykdant mobilųjį darbą su jaunimu, skaičius siekė 725. Be to, per mobilų darbą su jaunimu Maišiagalos ir Paberžės seniūnijose buvo vykdomos pastovios veiklos analizuojant ir pristatant smurto artimoje aplinkoje tematiką.

Galima pastebėti, kad per 2023-2025 m. laikotarpį, į mobilų darbą su jaunimu įsitraukė daugiau organizacijų, taip pat buvo išplėstas seniūnijų skaičius, kuriose vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Lyginant 2024 ir 2025 m. galima pastebėti, kad padidėjo išvykų, unikalių jaunų žmonių, su kuriais palaikomas kontaktas vykdant mobilų darbą, bendras jaunų žmonių, su kuriais palaikomas kontaktas vykdant mobilų darbą, skaičius.

Tolimesniuose Vilniaus rajono savivaldybės planuose yra siekis išlaikyti mobilų darbą su jaunimu tose seniūnijose, kur ši veikla jau vyksta. Taip pat esant finansinėms galimybės plėsti mobilų darbą su jaunimu į dar 1-2 seniūnijas (viena iš jų jau minėta Paberžės seniūnija, kurioje 2025 m. rugsėjo pradėtas mobilus darbas su jaunimu).

VšĮ „Vilniaus socialinis klubas“

Vilniaus socialinis klubas (Vilnius social club) – tai nevyriausybinių organizacijų, kuri: teikia ugdomąją – socialinę pagalbą vaikams ir jaunimui; atstovauja ir gina žmonių teises; telkia visuomenę prisidėti prie vaikų ir jaunuolių gyvenimo pagerėjimo.

Organizacijos vykdomos veiklos: futbolo programa, darbas gatvėje, paauglių klubas, VSC mobili programa, jaunimo programa, psichologinis konsultavimas.

VSC Mobili programa – tai ugdomoji socialinė pagalba jauniems žmonėms siekiant jų visapusiško augimo bei aktyvaus dalyvavimo visuomenės gyvenime. VSC Mobilios programos pagrindinė veikla – reguliari atviri užsiėmimai skirtingose miesto viešosiose erdvėse, kurių metu galima žaisti įvairius žaidimus. VSC Mobilios programos tikslai:

- Sukurti saugią erdvę žaidimui bei tarpusavio santykių stiprinimui ar atnaujinimui.

- Palydėti, ugdyti ir padėti jaunuoliams ar jų grupėms spręsti kasdienybės iššūkius.
- Telkti bendruomenes bei atstovauti jaunų žmonių teises.

VSC Mobiliosios programos darbo Vilniaus rajone ataskaitoje už laikotarpį nuo 2024-10-21 iki 2025-06-05 nurodyta, kad programoje dirbo 3 darbuotojai ir 2 savanoriai/praktikantai. Per šį laikotarpį buvo vykdoma: mobilūs užsiėmimai (28 atvykimai, 84 val.) – lauko žaidimai, refleksijos ratai, edukaciniai užsiėmimai dvaro patalpose; individualus darbas su 1 jaunu asmeniu (konsultacijos, palydėjimas; planuojama pradėti vykdyti individualų darbą su dar dviem jaunuoliais). Dalyvių (darbas su grupe ir individualūs pokalbiai) skaičius per šį laikotarpį: 347 (140 unikalūs, 20 pastovūs). Dalyvių pasiskirstymas pagal lytį 70 vaikinių ir 30 merginų, pasiskirstymas pagal amžių – daugiausia 12-13 metų jaunuoliai (tačiau yra ir vyresnių).

2025 m. IV ketvirčio ataskaitoje nurodyta, kad mobilaus darbo su jaunimu programoje dirbo 3 darbuotojai (1 finansuojamas savivaldybės lėšomis, 2 – ne savivaldybės lėšomis). Per šį laikotarpį buvo įvykdyta 31 mobiliojo darbo su jaunimu išvyka, skirta mobilaus darbo su jaunimu vykdymui. Unikalių jaunų žmonių, su kuriais buvo palaikomas kontaktas vykdant mobilųjį darbą su jaunimu, skaičius – 71. O bendras jaunų žmonių, su kuriais palaikomas kontaktas vykdant mobilųjį darbą su jaunimu, skaičius – 316.

Organizacija taip pat atliko ir tyrinėjimą keliose Vilniaus r. sav. vietovėse: Paberžė, Medininkai, Nemėžis, Rudamina, Skaidiškės. Keletas pastebėjimų:

- Paberžė: sutikta 15–16 metų jaunuolių, nėra aiškių vietų veikloms – stadionai užrakinti, galimai tiktų parkas.
- Medininkai: jaunuolių nesutikta, kas gali būti susiję su mokyklos uždarymu. Jaučiamas bendruomenės nusivylimas.
- Rudamina: daug organizacijų, tačiau stadionas – prastos būklės.
- Skaidiškės: potencialios vietos – daugiabučių kiemai.
- Nemėžis: gera infrastruktūra, tačiau dauguma jaunuolių vyksta į Vilnių.

VšĮ „Ne imti, bet duoti“

VšĮ „Ne imti, bet duoti“ nuo 2017 m. dirba su jaunimu remiantis neformaliojo ugdymo(si) principais ir plėtojant ugdančios savanorystės kultūrą Vilniaus, Kauno, Utenos apskričių regionuose. Organizacija kviečia įsitraukti į šias veiklas: savanorių–korepetitorių programą, jaunimo savanoriškos tarnybos programą, trumpalaikę savanorystę moksleiviams, savanorystę verslui, atviro jaunimo centro – VAJE veiklas, projektą Jungtys. Organizacija turi net 7 struktūrinius vienetus (padalinius):

1. Pagirių jaunimo saviraiškos centras – VAJE (Pagirių g. 44, Pagiriai, Vilniaus r.);
2. Vaidotų jaunimo saviraiškos centras – VAJE (Statybininkų g. 1, Vaidotai, Vilniaus r.);
3. Vilniaus jaunimo saviraiškos centras – VAJE (M. K. Čiurlionio g. 21, Vilnius);
4. Avižienių jaunimo saviraiškos centras – VAJE (Sudervės g. 9, Avižieniai, Vilniaus r.);
5. Jaunimo erdvė Vilniaus agroekologijos mokymo centre (Parko g. 2, Baltosios Vokės k.);
6. Jaunimo erdvė Vilniaus r. Pagirių gimnazijoje (Šiltnamių g. 22, Pagiriai, Vilniaus r.);
7. Vaikų saviraiškos centras (Pagirių g. 44, Pagiriai, Vilniaus r.).

VSC Mobiliosios programos darbo ataskaitoje už 2025 m. I pusmečio laikotarpį nurodyta, kad programoje dirbo 2 darbuotojai ir 2 savanoriai/praktikantai. Per šį laikotarpį buvo vykdoma: mobilūs užsiėmimai (72 atvykimai, preliminariai 144 val.) – vykdytos įvairios veiklos grupėje remiantis neformaliojo ugdymo metodais, patirties refleksija, komandinio darbo užduotys ir kt.; individualus darbas su jaunimu – konsultuota 10 asm., konsultavo abu jaunimo darbuotojai, 2025-II pusr. planuojama konsultuoti dar 10 asmenų. Bendras dalyvių skaičius per šį laikotarpį: unikalių – 40, bendrai – 340, pastovių – apie 15. Dalyvių pasiskirstymas pagal amžių – daugiausia 14-16 m. jaunuoliai, pasiskirstymas pagal lytį apylygis.

Organizacija atlikdama darbą su jaunimu ir mobilų darbą sužino daugiau ir apie dažniausias jaunimo susibūrimo vietas. Pastebėta, kad jaunesnis jaunimas (14-16 m.) renkasi atokesnes vietas, kur juos matytų mažiau žmonių, o vyresnis jaunimas (17-22 m.) renkasi viešose vietose, kur yra apšvietimas, pvz., parduotuvių aikštelėse ar prie gamyklų. Taip pat, atkreipiamas dėmesys, kad jaunimui skirtos infrastruktūros yra mažai, tačiau situacija gerėja infrastruktūros srityje. Be to, „Ne imti, bet duoti“ nuomone, reikalingos savivaldybės investicijos ne tik į infrastruktūrą, bet ir į su jaunimu dirbančių organizacijų stiprinimą. Kadangi, kad ir kokia gera infrastruktūra būtų, jaunimas ateina pas žmogų (jaunimo darbuotoją) ir nepaisant infrastruktūros būklės. Infrastruktūra tėra priemonė kokybiškesniam darbui su jaunimu vykdyti.

Matydama didelį poreikį jaunimo poreikius atliepiančiai erdvei Pagirių ir Avižienių seniūnijose „Ne imti, bet duoti“ 2025 m. įkūrė:

- naują jaunimo centrą su jaunimui pritaikyta aplinka – Pagirių jaunimo saviraiškos centras,
- 2025 m. gruodį Vilniaus agroekologijos mokymo centre buvo atverta jaunimo erdvė,
- 2025 m. gruodį Vilniaus r. Pagirių gimnazijoje buvo atverta jaunimo erdvė.

Taip pat jaunimo darbuotojai iš „Ne imti, bet duoti“ vykdo veiklą dvejose ugdymo įstaigose – Vilniaus r. Pagirių gimnazijoje ir Vilniaus agroekologijos mokymo centre. Veiklą vykdo du jaunimo darbuotojai – abu sertifikuoti jaunimo darbuotojai (pedagogas ir edukologė) (jaunimo darbuotojų etatai yra išlaikomi iš organizacijos lėšų). Abiejų darbo su jaunimu patirtis nuo 2015 metų. Preliminariai jaunimo darbuotojai veiklas ugdymo įstaigose vykdo 2 kartus per mėn. kiekvienoje įstaigoje. Ten dirba su 14-17 m. jaunuoliais, darbas yra vykdomas pertraukų bei laisvų pamokų metu, darbui su jaunimu skirtose ugdymo įstaigos erdvėse (kabinetas ir lauko kupolas). Šių užsiėmimų metu yra remiamasi neformaliojo ugdymo metodais. Be to, organizacijos jaunimo darbuotojai yra įtraukti į Vilniaus r. sav. smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisiją.

VšĮ „Signum inter“

„Signum Inter“ – viešoji įstaiga, užsiimanti vaikų ir jaunimo laisvalaikio praleidimu. Organizacija skatina vaikus domėtis įvairiomis saviraiškos priemonėmis, ugdo kūrybinį mąstymą, atsakomybę, savarankiškumą bei socialinius įgūdžius. Organizacijos tikslai:

- Skatinti vaikų ir jaunimo užimtumą ne pamokų metu;
- Ugdyti socialinį bendravimą įvairiose amžiaus grupėse;
- Ugdyti vaikų ir jaunimo kūrybinį mąstymą, savarankiškumą ir atsakomybę;

- Skatinti vaikų ir jaunimo domėjimąsi įvairiomis saviraiškos priemonėmis;
- Ugdyti socialinius įgūdžius.

Organizacijos veiklos kryptys: veikų dienos centrai, neformalus ugdymas, Juodšilių teatro studija vaikams, Juodšilių atvira jaunimo erdvė, mobilus darbas su jaunimu, tarptautiniai jaunimo projektai, sporto projektai, kiti projektai/stovyklos.

„Signum Inter“ vykdoma mobilusis darbas su jaunimu veikla apima mobiliojo darbo su jaunimu projektą „Kelrodė žvaigždė“, kuris yra skirtas 14-29 m. jaunimui gyvenančiam Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje. Vykdamas šį projektą organizacija siekia padėti jaunam žmogui turiningai praleisti laisvalaikį, visapusiškai jį ugdant, socialiai integruojant bei įgalinant jį aktyviai veikti savo gyvenamojoje teritorijoje. Vilniaus rajonas – ypatingas, nes čia gyvena daug tautinių mažumų, šiuo projektu stengiamasi pritraukti įvairių tautybių jaunimą, integruoti juos į bendruomenės veiklas. Organizacija vykdo mobilųjį darbą keturiose Vilniaus rajono kaimiškosiose vietovėse (Valčiūnai, Parudaminys, Kyviškės, Rukainiai) apimančias keturių seniūnijų (Juodšilių, Marijampolio, Šatrininkų ir Rukainių) teritorijas, į kurias jaunimo darbuotojų komanda vyksta kas savaitę susitikti su jaunais žmonėmis. „Signum Inter“ vykdo individualų darbą su jaunuoliais ir jų artimaisiais, kuris labiau padeda jiems atsiskleisti, rasti būdus išspręsti kylančias keblias gyvenimo situacijas ir problemas. Taip pat organizacija kviečiasi (siūlo pavežti pirmyn ir atgal) jaunimą į „Signum Inter“ Juodšilių AJE ir į kitas patalpas, esančias Valčiūnų kaime, kur yra visa reikalinga bazė organizuoti jaunimui įdomias veiklas.

Nuo 2024 03 12 Mobiliojo darbo su jaunimu veikla vietoj Kyviškių kaimo pakeista į Kalviškių kaimą (Rudaminos seniūnija, Vilniaus rajonas).

VšĮ „Signum Inter“ projektai:

- Mobiliojo darbo su jaunimu veiklos projektų finansavimo 2021 metais konkursas. Projekto pavadinimas „Kelrodė žvaigždė-4“. Vykdomo laikotarpis 2024 01 01- 2024 12 31.
- Mobiliojo darbo su jaunimu veiklos projektų finansavimo 2023 metais konkursas. Projekto pavadinimas „Kelrodė žvaigždė-3“. Vykdomo laikotarpis 2023 05 01- 2023 12 31.
- Mobiliojo darbo su jaunimu veiklos projektų finansavimo 2022 metais konkursas. Projekto pavadinimas „Kelrodė žvaigždė-2“. Vykdomo laikotarpis 2022 01 01- 2022 12 31.
- Mobiliojo darbo su jaunimu veiklos projektų finansavimo 2021 metais konkursas. Projekto pavadinimas „Kelrodė žvaigždė“. Vykdomo laikotarpis 2021 03 01- 2021 12 31.

5.3. IMPLIKACIJOS DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE PLĖTRAI

2025 m. atlikta mobiliojo darbo su jaunimu poreikio analizė Vilniaus rajono savivaldybėje atskleidė reikšmingus jaunimo paslaugų prieinamumo netolygumus bei skirtingą poreikio lygį tarp

seniūnijų. Nustatyta, kad daugelyje teritorijų jaunimui trūksta nuolatinių paslaugų, o dalyje seniūnijų nėra nei atvirų jaunimo erdvių, nei reguliariai vykdomo darbo su jaunimu.

Analizė taip pat parodė, kad mobilus darbas su jaunimu yra efektyvi priemonė pasiekti jaunas žmones jų gyvenamojoje aplinkoje, ypač tose teritorijose, kur nėra išvystytos jaunimo paslaugų infrastruktūros. Vis dėlto ši darbo forma yra ribota savo apimtimi ir dažniausiai vykdoma epizodiškai, todėl ne visada užtikrina nuoseklų ir ilgalaikį santykį su jaunimu.

Svarbu pažymėti, kad analizėje taip pat išryškėjo platesni jaunimo situacijos iššūkiai: mokyklinio amžiaus jaunimo pasitenkinimo gyvenimu mažėjimas, psichologinių sunkumų, patyčių ir psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo rizikų augimas, taip pat žemas jaunimo pilietinis ir bendruomeninis įsitraukimas. Šie aspektai rodo, kad jaunimui reikalingos ne tik užimtumo galimybės, bet ir nuosekli emocinės gerovės stiprinimo, prevencijos bei įgalinimo sistema.

Atsižvelgiant į tai, darbas su jaunimu mokykloje gali veikti kaip svarbi papildoma priemonė, užtikrinanti nuolatinį kontaktą su jaunais žmonėmis jų kasdienėje aplinkoje. Skirtingai nei mobilus darbas, ši forma leidžia kurti ilgalaikį santykį, nuosekliai stebėti jauno žmogaus situaciją bei laiku reaguoti į kylančius iššūkius.

Ši forma ypač aktuali tose seniūnijose, kur:

- nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų;
- mobilus darbas su jaunimu nevykdomas arba vykdomas ribotai;
- jaunimo įsitraukimo ir užimtumo galimybės yra ribotos;
- pastebimi didesni socialiniai, emociniai ar elgesio iššūkiai tarp mokinių.

Tuo tarpu teritorijose, kur jau veikia išvystyta jaunimo paslaugų infrastruktūra (pvz., atviri jaunimo centrai ar aktyviai vykdomas mobilus darbas), darbo su jaunimu mokykloje plėtra galėtų būti orientuota į esamų paslaugų stiprinimą, tarpusavio bendradarbiavimą, paslaugų koordinavimą bei tikslinių jaunimo grupių pasiekimą.

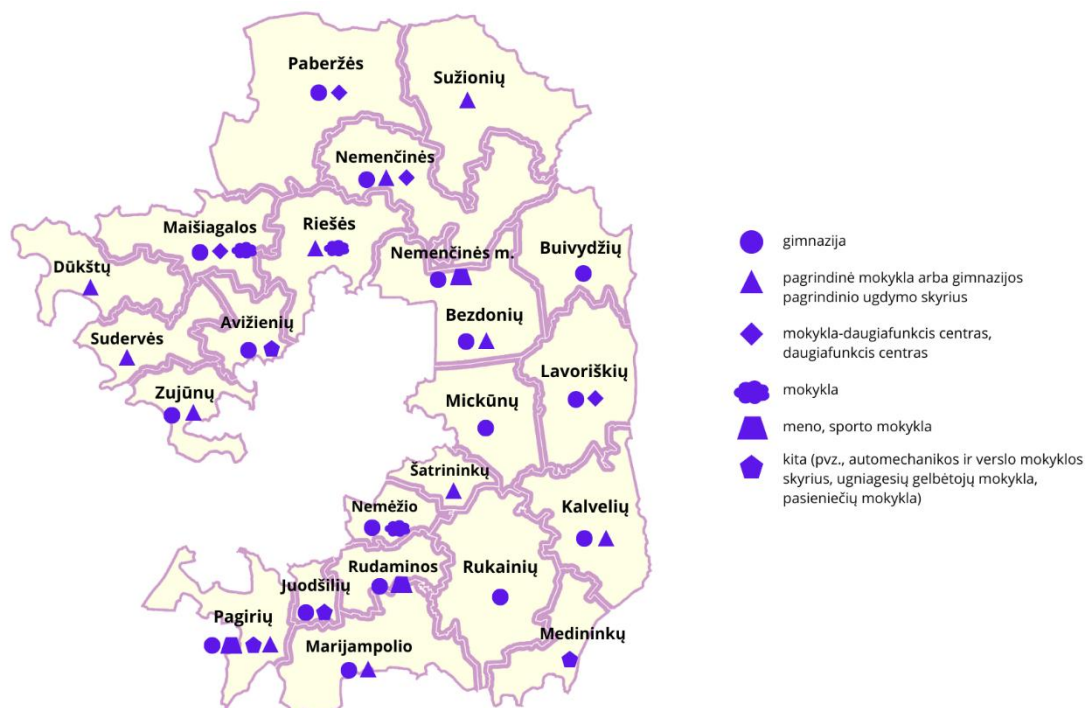
6. MOKYKLŲ TINKLO IR MOKINIŲ SITUACIJOS ANALIZĖ

6.1. MOKYKLŲ TINKLAS IR JO POKYČIAI

Švietimo valdymo informacinės sistemos (ŠVIS) duomenimis, 2025 m. rugsėjo 1 d. Vilniaus rajono savivaldybėje veikė 52 savivaldybės švietimo įstaigos, iš kurių 32 buvo bendrojo ugdymo mokyklos, o 20 – neformaliojo ugdymo įstaigos. Be to, 16 įstaigų turėjo dar 20 bendrojo (BU) arba ikimokyklinio ugdymo (IU) skyrių. Savivaldybėje taip pat veikia Vilniaus rajono pedagoginė psichologinė tarnyba, teikianti pagalbą mokiniams, mokytojams ir mokykloms.

32 bendrojo ugdymo mokyklų struktūrą sudaro 23 gimnazijos, 7 pagrindinės mokyklos ir 2 mokyklos-darželiai. O 20 neformaliojo ugdymo įstaigų struktūrą sudaro 16 ikimokyklinio ugdymo įstaigų, 4 neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančios ugdymo mokyklos (2 meno, 1 muzikos bei 1 sporto mokyklos). Analizuojant pokyčius, matyti, kad 2021–2025 m. bendrojo ugdymo mokyklų skaičius sumažėjo 7 mokyklomis. Šis pokytis siejamas su demografinėmis tendencijomis, ypač pasienio ir nutolusiose seniūnijose, kur mažėjantis mokinių skaičius lemia mokyklų tinklo optimizavimą.

Tai rodo, kad savivaldybėje formuojasi nevienalytis mokyklų tinklas: arčiau Vilniaus miesto esančiose teritorijose mokyklų tinklas išlieka tankesnis, o nutolusiose vietovėse – fragmentiškesnis (12 pav.). Tokia situacija turi tiesioginę įtaką paslaugų prieinamumui mokyklinio amžiaus jaunimui, ypač tais atvejais, kai papildomos jaunimo paslaugos nėra išvystytos. Tai reiškia, kad daliai jaunimo mokykla tampa pagrindine arba vienintele institucine aplinka, kurioje jie gali gauti ne tik ugdymo, bet ir socialines, emocines bei užimtumo paslaugas. Tokiose teritorijose mokyklos vaidmuo tampa ypač svarbus, o papildomų paslaugų integravimas mokyklos aplinkoje – kritiškai reikalingas.

12 pav. Ugdymo įstaigos Vilniaus r. savivaldybėje (į paveikslėlį nėra įtrauktos ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo įstaigos, nes analizė orientuojasi į jaunimą) (žemėlapis sukurtas analizės rengėjų)

6.2. MOKINIŲ SKAIČIUS IR JO DINAMIKA

Nepaisant mažėjančio dalies mokyklų skaičiaus, bendras vaikų ir mokinių skaičius savivaldybėje nuosekliai auga. 2021 m. savivaldybės švietimo įstaigose buvo ugdomi 10 736 vaikai ir mokiniai, 2022 m. – 11 023, 2023 m. – 11 105, 2024 m. – 11 393, o 2025 m. – jau 11 494, t. y., per penkerius metus jų skaičius padidėjo apie 7,1 proc.

2025 m. rugsėjo 1 d. duomenimis:

- pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas savivaldybėje ugdomi 2678 vaikai (iš jų: pagal ikimokyklinio ugdymo programą – 2033, pagal priešmokyklinio ugdymo programą – 645);
- pagal bendrojo ugdymo programas – 8816 mokinių.

Taip pat, galima pastebėti, kad dalis mokinių susiduria su papildomais iššūkiais. Iš minėtų 8816 mokinių 59 mokiniai yra ugdomi pagal individualizuotas programas, 110 yra našlaičiai / likę be tėvų globos vaikai, 174 – užsieniečiai, o 17 – palikti kartoti kurso). Tai rodo didėjančią mokinių įvairovę ir skirtingus ugdymosi bei pagalbos poreikius.

Žvelgiant į vaikų ir moksleivių pasiskirstymą savivaldybės ugdymo įstaigose, 2025 m. rugsėjo 1 d. duomenimis:

- ikimokyklinio ugdymo įstaigose buvo ugdomas 1601 vaikas,
- mokyklose-darželiuose – 320,
- pagrindinėse mokyklose – 877,
- gimnazijose – 8696 vaikai ir mokiniai.

Augantis mokinių skaičius, ypač bendrojo ugdymo grandyje, rodo didėjančią poreikį ne tik ugdymo, bet ir kompleksinėms pagalbos bei jaunimo paslaugoms. Tai ypač aktualu vertinant socialinius, emocinius ir integracijos iššūkius, su kuriais susiduria dalis mokinių.

6.3. NEFORMALIOJO UGDYMO PASIŪLA

Vilniaus r. savivaldybėje veikia 4 neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklos, kuriose pagal neformaliojo vaikų švietimo programas, papildančias formalųjį švietimą, bei neformaliojo vaikų švietimo programas (dailė, muzika, sportas) 2025–2026 m. m. ugdoma 1111 mokinių, t. y., apie 12,6 % visų savivaldybės mokyklose ugdomų mokinių. Iš jų 1055 mokiniai ugdomi pagal neformaliojo vaikų švietimo programas, papildančias formalųjį švietimą.

Tarp mokyklų mokinių skaičius 2025-2026 m. m. pasiskirsto taip:

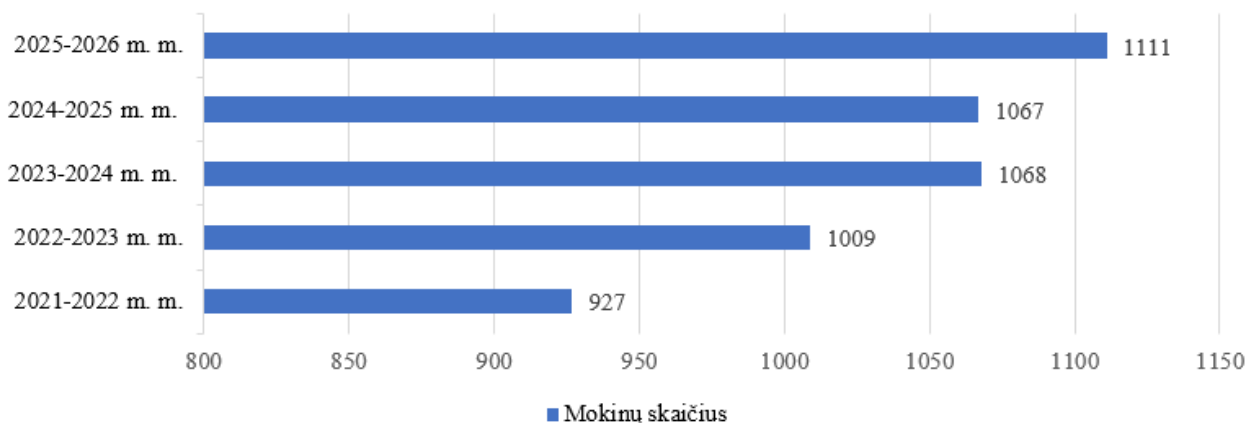
- Nemenčinės sporto mokykloje ugdomi 368 mokiniai,
- Nemenčinės muzikos mokykloje – 217,
- Pagirių meno mokykloje – 261,
- Rudaminos meno mokykloje – 286 (kai kurie meno mokyklų mokiniai ugdomi pagal kelias programas: muzikos ir dailės).

Žvelgiant į skirtingas ugdymo programas (muzika, sportas, dailė), vaikų skaičius pasiskirsto taip:

- Pagal muzikinio ugdymo programas ugdomi 605 vaikai,
- Pagal dailės ugdymo programas – 179,
- Pagal sporto ugdymo programas – 368 (13 pav.).

Nors neformaliojo ugdymo pasiūla sudaro svarbią ugdymo sistemos dalį, palyginti nedidelė dalis mokinių joje dalyvauja. Tai leidžia daryti prielaidą, kad daliai jaunimo tokios veiklos nėra prieinamos arba neatitinka jų poreikių. Be to, šios veiklos dažniausiai reikalauja reguliaraus įsipareigojimo, todėl gali nepasiekti mažiau motyvuotų ar didesnius socialinius iššūkius patiriančių jaunų žmonių. Daugiau apie neformalųjį ugdymą 7 analizės skyriuje.

Savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklų mokinių skaičius 2021–2025 m.

13 pav. Savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklų mokinių skaičius 2021–2025 m. (Duomenų šaltinis: ŠVIS)

6.4. ŠVIETIMO PAGALBOS SPECIALISTŲ PRIEINAMUMAS

Siekiant užtikrinti ugdymo kokybę ir atliepti individualius mokinių poreikius, savivaldybės švietimo įstaigose teikiama įvairi švietimo pagalba – psichologinė, socialinė pedagoginė, logopedinė, specialioji pedagoginė ir pedagoginė.

2025 m. duomenimis, savivaldybės švietimo įstaigose buvo įsteigta:

- 141,12 švietimo pagalbos specialistų:
 - 31,15 specialiųjų pedagogų,
 - 29,09 psichologų,
 - 35,95 socialinių pedagogų,
 - 45,0 logopedų.
- 238,50 mokinio padėjėjų pareigybių.

Nepaisant šių išteklių, praktikoje specialistų prieinamumas nėra tolygus visose mokyklose. Dalis ugdymo įstaigų neturi nuolat dirbančio psichologo arba specialisto etatas yra dalinis, todėl realus paslaugų prieinamumas mokiniams gali būti ribotas.

Papildomai vertinant švietimo pagalbos specialistų prieinamumą, matyti, kad nors bendri rodikliai palaipsniui gerėja, išlieka reikšmingi teritoriniai (kaimas/miestas) netolygumai. Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, 2024-2025 m. m. Vilniaus r. sav. veikė 43 mokyklos, 16 iš jų neturėjo psichologo (37,21 %). Visos 16 mokyklų priskiriamos kaimo mokykloms (t.y., įsikūrusios ne mieste). Bendrai šalyje situacija panaši, 2024-2025 m. m. veikė 859 mokyklos, iš jų 316 neturėjo psichologo (36,79 %). Žvelgiant į ankstesnius metus: 2023-2024 m. m. Vilniaus r. sav. 43,48 % mokyklų neturėjo psichologo; 2022-2023 m. m. – 42,55 %. Psichologų neturėjo taip pat ne miesto

mokyklos. Tad 2024-2025 m. m. mokyklų, neturinčių psichologo, dalis šiek tiek sumažėjo (be specialiųjų mokyklų. Tik BU psichologai).

Tos pačios sistemos duomenimis 2024-2025 m. m. Vilniaus r. sav. iš 43 mokyklų 9 (20,93 %) neturėjo specialiojo pedagogo (logopedo). Visos 9 mokyklos įsikūrusios ne mieste. Lietuvos lygmeniu situacija panaši – 22,82 % mokyklų neturėjo logopedo. Žvelgiant į ankstesnius metus, galima pastebėti, kad situacija gerėja. 2022-2023 m. m. Vilniaus r. sav. 29,79 % mokyklų neturėjo specialiojo pedagogo (logopedo), 2023-2024 m. m. – 26,09 %. Lietuvos mastu situacija taip pat gerėjanti 2022-2023 m. m. procentas buvo 25,37 %, o 2023-2024 m. m. – 24,34 %.

Be to, Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, 2024-2025 m. m. Vilniaus r. sav. mokyklose (savivaldybės, valstybinės ir nevalstybinės) mokėsi 13075 mokiniai, šiose mokyklose buvo švietimo pagalbos specialistų 107,02 etatai. Tad, pagalbos specialistų skaičius tenkantis 100-ui mokinių – 0,82. Lietuvos mastu situacija labai panaši – 0,83. Žvelgiant į ankstesnius metus galima pastebėti, kad situacija gerėja. 2023-2024 m. m. Vilniaus r. sav. pagalbos specialistų skaičius tenkantis 100-ui mokinių buvo 0,77 (Lietuvoje taip pat 0,77), o 2022-2023 m.m. – 0,76 (Lietuvoje – 0,73).

Mokyklų, neturinčio jokio švietimo pagalbos specialisto (BU švietimo pagalbos specialistai: logopedai, psichologai, socialiniai pedagogai, specialieji pedagogai, surdopedagogai, tiflopedagogai), dalis Vilniaus r. sav. 2024-2025 m. m. – 6,98 % (3 mokyklos iš 43; šios 3 mokyklos įsikūrusios ne mieste). Lietuvos lygmeniu procentas panašus – 6,17 %. Kaip ir su ankstesniais duomenimis, taip ir su šiais žvelgiant į ankstesnius metus galima išvelti gerėjančias tendencijas. 2022-2023 m. Vilniaus r. sav. mokyklų, neturinčio jokio švietimo pagalbos specialisto, dalis buvo 12,77 % (6 iš 47 mokyklų; visos 6 ne miesto mokyklos), 2023-2024 m. m. – 8,70 % (4 iš 46 mokyklų; visos 4 ne miesto mokyklos). Lietuvos mastu taip pat galima stebėti mažėjančias tendencijas: 2022-2023 m. m. – 7,77 %, 2023-2024 m. m. – 7,20 %.

Žvelgiant į atskiras Vilniaus r. sav. mokyklas, jų internetiniuose puslapiuose (puslapiai žiūrėti 2026-04-22) pateikiama tokia informacija apie turimus švietimo pagalbos specialistus (informacijos neradus lentelėje žymima „-“):

Mokykla	Socialinis pedagogas	Psichologas	Logopedas	Karjeros specialistas	Specialusis pedagogas
Buivydiškių pagrindinė mokykla	1	1	-	1	1
Bukiškio progimnazija (Bukiškio pagrindinė mokykla)	1	2	1	1	2
Eitminiškių gimnazija	1	1	2	-	2
Juodšilių „Šilo“ gimnazija	1	1	1	-	1
Lavoriškių gimnazija	2	1	1	-	1
Riešės gimnazija	4	2 + 1 psichologo asistentas	2	1	2
Uogų slėnio mokykla	-	-	-	-	-

Vilniaus agroekologijos mokymo centras	1	1	1	-	-
Vilniaus r. Avižienių gimnazija	1	2	1	1	2
Vilniaus r. Avižienių gimnazijos Dūkštų pagrindinio ugdymo skyrius	-	-	-	-	-
Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinė mokykla	1	1	-	-	2
Vilniaus r. Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazija	2	-	2	1	1
Vilniaus r. Buivydžių Tadeušo Konvickio gimnazija	1	-	1	-	1
Vilniaus r. Egliškių šv. Jono Bosko gimnazija	1	-	1	-	1
Vilniaus r. Eitminiškių pagrindinė mokykla	-	-	1	-	-
Vilniaus r. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazija	1	1	1	1	1
Vilniaus r. Kalvelių „Aušros“ gimnazija	1	1 (psichologo asistentė)	1	-	1
Vilniaus r. Kalvelių Stanislovo Moniuškos gimnazija	1	-	1	-	-
Vilniaus r. Kyviškių pagrindinė mokykla	-	1	1	-	-
Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazija	1	1	1	-	-
Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazijos skyrius Mostiškių mokykla-daugiafunkcis centras	1	-	-	1	-
Vilniaus r. Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazija	1	1	1	-	1
Vilniaus r. Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazija	1	1	1	-	1
Vilniaus r. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija	1	1	1	-	1
Vilniaus r. Mickūnų gimnazija	1	-	1	1	1
Vilniaus r. Nemenčinės Gedimino gimnazija	2	2	1	1	1

Vilniaus r. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija	1	1	1	1	1
Vilniaus r. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija	2	2	-	1	1
Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazija	1	1 + 1 psichologo asistentė	2	1	1
Vilniaus r. Paberžės šv. Stanislavo Kostkos gimnazija	1	1	1	-	1
Vilniaus r. Pagirių gimnazija	2	1	3	1	3
Vilniaus r. Pakenės Česlovo Milošo pagrindinė mokykla	1	1	1	1	-
Vilniaus r. Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinė mokykla	1	1	1	-	-
Vilniaus r. Rudaminos „Ryto“ gimnazija	2	1	2	1	1
Vilniaus r. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija	2	2	2	1	1
Vilniaus r. Rukainių gimnazija	1	-	1	1	1
Vilniaus r. Sudervės Mariano Zdziechovskio pagrindinė mokykla	1	1	1	1	-
Vilniaus r. Šumsko pagrindinė mokykla	1	-	1	1	1
Vilniaus r. Valčiūnų gimnazija	1	1	-	1	-
Vilniaus r. Zujūnų gimnazija	2	1	-	-	2
Vilniaus Valdorfo Žalioji mokykla	-	-	-	-	-
Melkio mokykla	-	-	-	-	-
Vilniaus Valdorfo Atviroji mokykla	1	1	-	-	1

Apibendrinant galima teigti, kad nors švietimo pagalbos sistema savivaldybėje kiekybiškai stiprėja, jos prieinamumas išlieka netolygus. Didžiausi iššūkiai koncentruojasi ne miesto teritorijose, kur dalis mokyklų neturi pagrindinių specialistų arba jų paslaugos teikiamos ribotai. Ši situacija rodo, kad daliai mokinių, ypač gyvenančių nutolusiose vietovėse, gali būti sunkiau gauti savalaikę ir nuoseklią pagalbą. Atsižvelgiant į tai, papildomos darbo su jaunimu formos, ypač įgyvendinamos mokyklos aplinkoje, gali atlikti svarbų vaidmenį stiprinant emocinės, socialinės ir prevencinės pagalbos prieinamumą.

Svarbų vaidmenį Vilniau r. savivaldybėje atlieka ir čia veikianti pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai įstaiga – Vilniaus rajono pedagoginė psichologinė tarnyba. Ji savivaldybės mokykloms teikia įvairias pedagogines psichologines paslaugas:

- Vertinimo (asmens galių ir sunkumų, raidos ypatumų bei sutrikimų, pedagoginių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų, specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimas, prireikus specialiojo ugdymo skyrimas; vaiko brandumo mokyklai vertinimas),
- konsultavimo (specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių asmenų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų, specialistų konsultavimas specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo, ugdymo organizavimo, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų, kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų, prevencijos bei jų sprendimo klausimais, mokinių konsultavimas jų polinkių ir gabumų, profesijos pasirinkimo, karjeros ugdymo klausimais),
- švietimo (mokymų, seminarų, paskaitų ir kvalifikacijos tobulinimo kursų organizavimas bei rengimas).

Tačiau ši institucija veikia labiau kaip specializuotos pagalbos centras, o ne kasdienėje mokyklos aplinkoje veikiantis paslaugų teikėjas.

Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad nors formaliai švietimo pagalbos sistema savivaldybėje yra išvystyta, praktinis jos prieinamumas ir tęstinumas mokinių kasdienėje aplinkoje ne visada yra pakankamas.

6.5. SISTEMINĖS IŽVALGOS

Apibendrinant mokyklų tinklo ir mokinių situacijos analizę galima išskirti kelias esmines tendencijas, turinčias reikšmės jaunimo paslaugų plėtrai Vilniaus rajono savivaldybėje.

Pirma, mokyklų tinklas savivaldybėje pasižymi teritoriniu netolygumu – arčiau Vilniaus miesto esančiose seniūnijose jis yra tankesnis, o nutolusiose teritorijose – fragmentiškesnis. Tai lemia skirtingas galimybes jaunimui pasiekti ne tik ugdymo, bet ir papildomas paslaugas.

Antra, nors bendras mokinių skaičius auga, didėja ir jų poreikių įvairovė – daugiau mokinių susiduria su socialiniais, emociniais ar integracijos iššūkiais. Tai didina kompleksinių paslaugų poreikį mokyklos aplinkoje.

Trečia, neformaliojo ugdymo pasiūla pasiekia tik dalį mokinių, o daliai jaunimo ji gali būti neprieinama arba neatitinkanti jų poreikių. Tai rodo, kad egzistuoja jaunimo grupės, kurios lieka už organizuoto užimtumo ribų.

Ketvirta, nors švietimo pagalbos sistema savivaldybėje kiekybiškai stiprėja, jos prieinamumas išlieka netolygus, ypač kaimo vietovėse. Dalis mokyklų neturi pagrindinių specialistų arba jų paslaugos teikiamos ribotai, todėl ne visiems mokiniams užtikrinama savalaikė ir nuosekli pagalba.

Atsižvelgiant į šias tendencijas, galima teigti, kad daugelyje savivaldybės teritorijų mokykla išlieka pagrindine erdve, kurioje galima sistemingai pasiekti jaunus žmones. Tačiau esama sistema ne visada užtikrina pakankamą santykiu grįstą, nuoseklų darbą su jaunimu, ypač tais atvejais, kai jauni žmonės nesinaudoja formaliomis ugdymo ar pagalbos paslaugomis. Tai pagrindžia poreikį plėtoti

darbą su jaunimu mokykloje kaip papildomą, lankstesnę ir jaunimo poreikiams artimesnę darbo formą.

7. NEFORMALIOJO UGDYMO (BŪRELIŲ) PASIŪLOS APŽVALGA

7.1. NEFORMALIOJO UGDYMO PASIŪLOS APIMTIS IR PRIEINAMUMAS

Vilniaus rajono savivaldybėje neformaliojo ugdymo sistema apima tiek bendrojo ugdymo mokyklose organizuojamas veiklas, tiek iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamas neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) programas bei formalųjį švietimą papildančias veiklas (meno, muzikos, sporto mokyklose). Savivaldybėje veikia 4 pagrindinės neformaliojo ugdymo mokyklos: Nemenčinės muzikos, Rudaminos meno, Nemenčinės sporto, Pagirių meno mokyklos.

Neformaliojo vaikų švietimo paskirtis – tenkinti mokinių pažinimo, saviraiškos ir ugdymosi poreikius bei sudaryti sąlygas jiems tapti aktyviais visuomenės nariais. Mokiniai gali rinktis ir lankyti veiklas tiek savo mokykloje, tiek savivaldybėje veikiančiose neformaliojo ugdymo įstaigose ar pas kitus švietimo teikėjus.

Siekiant sudaryti sąlygas mokinių kūrybiškumo ir saviraiškos poreikiams tenkinti bei padidinti neformaliojo vaikų švietimo paslaugų prieinamumą, savivaldybėje įgyvendinamos NVŠ programos, finansuojamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, leidžiančios mokiniams papildomai rinktis kalbų, menų, sporto, sveikos gyvensenos, šokių, techninės kūrybos, pilietinio, socialinio, etninio ugdymo ir kitų kryptių NVŠ programas.

2025 m. savivaldybėje buvo vykdomos 136 (I pusmetyje) ir 131 (II pusmetyje) NVŠ programos, kuriose dalyvavo apie 3900 mokinių (atitinkamai I pusmetyje – 3906, II – 3893), t. y., daugiau nei 30 % visų mokinių. Be to, mokinių saviraiškos poreikiams ugdyti visose savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 2025–2026 m. m. veikia įvairios muzikos, šokių, dailės, dramos, sporto, techninės kūrybos, informacinių technologijų, kalbų, kraštotyrynio, etnokultūrinio, saugaus eismo, gamtamokslinio ugdymo, pasaulio pažinimo, pilietinio ugdymo, sveikos gyvensenos, technologijų ir kitos neformaliojo švietimo grupės (būreliai): 103 sporto, 44 dailės, 20 dramos, 32 chorai, 56 choreografijos, 37 vokaliniai ir instrumentiniai ansambliai bei 298 kitos neformaliojo švietimo grupės, iš viso 590 neformaliojo švietimo grupių (būrelių), kuriuos po pamokų lanko 5683 mokiniai, tai yra apie 64,5 % visų savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, o kai kurie iš jų lanko net po kelis būrelius. Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis 2025 m. bendrai dalyvaujančių būreliuose arba NVŠ mokinių skaičius Vilniaus r. sav. buvo 9042 (tai sudaro 70,23 % visų mokinių). Skirtumas tarp miesto ir kaimo skirtumas nedidelis: kaimo vietovėje dalyvavo 8163 mokiniai (70,768 %), miesto vietovėje – 879 (65,65 %).

Žemiau pateikiama lentelė, kuri atspindi 2024-2025 m. m. Vilniaus r. sav. bendrojo ugdymo mokyklų (BUM) mokinių dalyvavimą NVŠ veikloje (14 pav.).

	Skaičius	Procentai
<i>Iš viso BUM mokinių</i>	12.497	
<i>Dalyvauja NVŠ programose, kurių NVŠ Finansavimo pobūdis NVŠ tikslinis finansavimas</i>	4.577	36,62%
<i>Dalyvauja Neformaliojo vaikų švietimo programose, kurių NVŠ Finansavimo pobūdis išskyrus NVŠ tikslinį finansavimą</i>	1.120	8,96%
<i>Dalyvauja Formalųjį švietimą papildančio ugdymo programose</i>	1.445	11,56%
<i>Lanko BUM būrelius</i>	5.024	40,20%
<i>Dalyvauja NVŠ programose arba lanko BUM būrelius</i>	8.389	67,13%

Neįtraukiami ikimokyklinės ir priešmokyklinės klasių mokiniai

14 pav. BUM mokinių dalyvavimas NVŠ veikloje 2024-2025 m. m. Vilniaus r. sav. (Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenys)

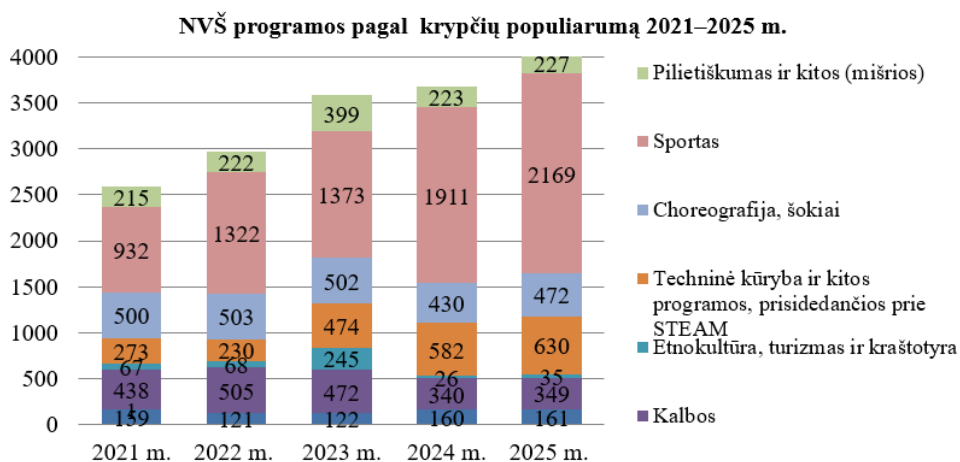
Svarbu pažymėti, kad NVŠ programos yra iš dalies finansuojamos valstybės lėšomis (15–20 Eur vienam mokiniui per mėnesį), kas didina jų prieinamumą. Tuo tarpu formalųjį švietimą papildančios veiklos (pvz., meno ar muzikos mokyklose) dažniausiai yra mokamos, nors jų kaina savivaldybėje išlieka santykinai nedidelė. Tuo tarpu sporto mokyklos lankymas yra nemokamas. Joje mokiniai gali rinktis bokso, biatlono, futbolo, krepšinio, lengvosios atletikos, slidinėjimo, stalo teniso, šaudymo, tinklinio, žolės riedulio, imtynių sporto šakas.

Pastaraisiais metais stebimas nuosaikus neformaliojo ugdymo plėtros augimas – didėja tiek programų, tiek dalyvaujančių mokinių skaičius, o tai rodo savivaldybės pastangas stiprinti šią sritį.

7.2. VEIKLŲ ĮVAIROVĖ IR STRUKTŪRA

Kaip minėta anksčiau, neformaliojo ugdymo pasiūla savivaldybėje yra plati ir apima įvairias kryptis: sporto, menų, kalbų, techninės kūrybos, sveikos gyvensenos, šokių, pilietinio, socialinio bei etnokultūrinio ugdymo veiklas.

2024–2025 m. m., palyginus su 2023–2024 m. m., NVŠ lėšomis finansuojamų programų pasiūla padidėjo 10,5 % (nuo 123 iki 136 programų), o jose dalyvavusių mokinių skaičius išaugo beveik 9 % (nuo 3587 mokinių 2023 m. I pusmetyje iki 3906 mokinių 2025 m. I pusmetyje). Tačiau duomenys rodo aiškų veiklų pasiskirstymo netolygumą. 2021–2025 m. laikotarpyje populiariausios tarp mokinių išliko sporto krypties (futbolas, krepšinis, tinklinis, lauko tenisas, stalo tenisas, dvikovos sporto šakos, šachmatai ir kt.) NVŠ programos, kurių 2022 m. II pusmetyje buvo 47, 2023 m. – 51, 2024 m. – 56, o 2025 m. – net 67. Taip pat labai dideliu populiarumu pasižymėjo choreografijos ir šokių (19), kalbų (12) bei techninės kūrybos ir kitos NVŠ programos, prisidedančios prie STEAM įgyvendinimo plėtros (21), tačiau pilietiškumo, etnokultūros, turizmo ir kraštotyros krypties NVŠ programų pasiūla bei mokinių dalyvavimas jose sumažėjo (15 pav.).

15 pav. NVŠ programos pagal krypčių populiarumą 2021–2025 m. (duomenų šaltinis: Mokinių registras)

Ši struktūra rodo, kad neformaliojo ugdymo sistema savivaldybėje labiau orientuota į fizinių ir kūrybinių gebėjimų ugdymą, tačiau mažiau dėmesio skiriama socialinių, pilietinių ir bendruomeninių kompetencijų stiprinimui.

2024-2025 m. m. Vilniaus r. sav. 7473 (59,80 %) bendrojo ugdymo mokyklų mokinių (išskyrus ikimokyklinės ir priešmokyklinės klasių mokinius) nelankė jokio būrelio (atskirų mokyklų informacija pateikiama 1 priede). Populiariausios būrelių kryptys: sportas (10,73 %), muzika (8,88 %), kitos (7,59 %) ir choreografija, šokis (6,67 %). Mažiausiai populiarūs: saugus eismas (0,21 %), entokultūra (0,47 %), turizmas ir kraštotyra (0,5 %) ir medijos (0,6 %) (16 pav.).

Mokinių iš viso		
12.497		
Būrelio kryptis	Mokinių skaičius	Dalis nuo visų mokinių
Nelanko jokios	7.473	59,80%
Muzika	1.110	8,88%
Dailė	563	4,51%
Choreografija, šokis	834	6,67%
Teatras, drama	393	3,14%
Sportas	1.341	10,73%
Techninė kūryba	196	1,57%
Turizmas ir kraštotyra	62	0,50%
Gamta, ekologija	145	1,16%
Saugus eismas	26	0,21%
Informacinės technologijos	592	4,74%
Technologijos	311	2,49%
Medijos	75	0,60%
Etnokultūra	59	0,47%
Kalbos	512	4,10%
Pilietiškumas	166	1,33%
Kitos	949	7,59%
Nenurodyta	23	0,18%

Neįtraukiami ikimokyklinės ir priešmokyklinės klasių mokiniai

16 pav. 2024-2025 m. m. Vilniaus r. sav. bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai lankantys būrelius pagal kryptis (Švietimo valdymo informacinė sistema)

Vilniaus r. sav. 2024-2025 m. m. bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai lankantys NVŠ veiklas už mokyklos ribų dažniausiai rinkosi: sporto krypties veiklas (26,16 %), muziką (6,51 %), choreografiją, šokį (4,24 %) bei dailę (3,08 %). Mažiausiai populiarūs: etnokultūra (0,10 %), saugus eismas (0,14 %), turizmas ir kraštotyra (0,18 %) ir pilietiškumas (0,22 %) (17 pav.). O 6599 mokiniai (52,8 % nuo visų mokinių) nelanko jokių NVŠ veiklų už mokyklos ribų (atskirų mokyklų informacija pateikiama 2 priede).

Mokinių iš viso		
12.497		
Kryptis	Mokinių skaičius	Dalis nuo visų mokinių
Nelanko jokios	6.599	52,80%
Muzika	814	6,51%
Dailė	385	3,08%
Choreografija, šokis	530	4,24%
Teatras, drama	103	0,82%
Sportas	3.269	26,16%
Techninė kūryba	362	2,90%
Turizmas ir kraštotyra	22	0,18%
Gamta, ekologija	155	1,24%
Saugus eismas	17	0,14%
Informacinės technologijos	163	1,30%
Technologijos	43	0,34%
Medijos	77	0,62%
Etnokultūra	12	0,10%
Kalbos	372	2,98%
Pilietiškumas	28	0,22%
Kitos	294	2,35%

Neįtraukiami ikimokyklinės ir priešmokyklinės klasių mokiniai

17 pav. 2024-2025 m. m. Vilniaus r. sav. bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai lankantys NVŠ už mokyklos ribų pagal kryptis (Švietimo valdymo informacinė sistema)

7.3. TIKSLINIŲ GRUPIŲ PASIEKIAMUMAS

Analizuojant neformaliojo ugdymo programas pagal amžiaus grupes, matyti, kad jos labiausiai orientuotos į jaunesnius mokinius. 2025 m. NVŠ programos buvo skirtos:

- 46 % programų skirta 1–4 klasių mokiniams,
- iki 36 % – 5-8 klasių mokiniams,
- iki 19 % – 9-12 klasių mokiniams.

Tai rodo, kad vyresnių paauglių išitraukimas yra mažesnis. Galima daryti prielaidą, kad daliai jaunimo siūlomos veiklos nėra pakankamai patrauklios arba neatitinka jų poreikių, ypač saviraiškos, socialinių ryšių ar aktualių jaunimo temų kontekste.

Be to, nors bendras dalyvavimo lygis yra gana aukštas, tai nebūtinai reiškia, kad paslaugos pasiekia labiausiai pažeidžiamas jaunimo grupes. Veiklos dažnai reikalauja reguliaraus lankymo, motyvacijos ir tam tikrų resursų (laiko, transporto), todėl gali nepasiekti socialinę riziką patiriančių ar mažiau įsitraukusių jaunuolių.

Pozityvu tai, kad NVŠ programose dalyvauja ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai (jiems taikomas didesnis finansavimas), kas rodo siekį didinti įtrauktį. Įgyvendinant NVŠ programas yra siekiama sudaryti galimybes visiems mokiniams, ypač turintiems nepalankias socialines, ekonomines, kultūrines sąlygas namuose, pasirinkti jų poreikius atliepiančias įvairių krypčių neformaliojo vaikų švietimo programas, kurių metu vaikai galėtų ne tik atskleisti bei lavinti savo gabumus, bet ir įgyti ar patobulinti asmenines, socialines, komunikavimo bei kūrybingumo kompetencijas.

7.4. TERITORINIAI SKIRTUMAI IR PRIEINAMUMO NETOLYGUMAI

Nepaisant pakankamai plataus neformaliojo ugdymo pasiūlos masto, jos prieinamumas skirtingose savivaldybės teritorijose nėra vienodas.

2025 m. NVŠ lėšomis finansuojamose programose, vykdomose savivaldybėje, dalyvavo daugiau nei 30 % savivaldybės mokyklų mokinių. NVŠ finansavimo galimybėmis pasinaudojo:

- virš 80 % Skaidiškių mokyklos-darželio mokinių,
- apie 50 % – Rudaminos Ferdinando Ruščico ir Paberžės „Verdenės“ gimnazijų bei Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinės mokyklos mokinių,
- nuo 40 iki 45 % – Nemenčinės Konstanto Parčevskio, Rukainių, Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazijų bei Pakenės Česlovo Milošo pagrindinės mokyklos mokinių,
- nuo 35 iki 40 % – Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo, Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio, Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos, Avižienių, Buivydyžių Tadeušo Konvickio, Paberžės Stanislavo Kostkos ir Valčiūnų gimnazijų mokinių.
- Kitų mokyklų mokinių dalyvavimas siekė iki 33 %.

Dalyvavimo rodikliai skirtingose mokyklose ženkliai skiriasi – kai kuriose mokyklose NVŠ veiklose dalyvauja daugiau nei pusė mokinių, tuo tarpu kitose šis rodiklis nesiekia trečdaliao. Tai rodo, kad prieinamumą lemia ne tik pasiūlos kiekis, bet ir vietos infrastruktūra, mokyklos iniciatyvumas bei organizaciniai veiksniai.

Tikėtina, kad nutolusiose ar mažesnėse gyvenvietėse gyvenantys mokiniai susiduria su papildomais iššūkiais – ribotu veiklų pasirinkimu, transporto stoka ar mažesnėmis galimybėmis lankyti už mokyklos ribų vykstančias veiklas.

7.5. PAPILDOMOS (UGDOMOSIOS, SOCIALINĖS, KARJEROS) VEIKLOS MOKYKLOSE

Be neformaliojo ugdymo (būrelių), Vilniaus rajono savivaldybės mokyklose vykdomos ir kitos svarbios veiklos, kurios prisideda prie mokinių užimtumo, socialinių kompetencijų ugdymo bei visapusiškos gerovės užtikrinimo.

Pailgintos dienos grupės. Siekiant užtikrinti saugų ir prasmingą pradinių ir kitų klasių mokinių laiko po pamokų leidimą bei sudaryti palankias sąlygas derinti tėvų (globėjų) darbo ir šeimos įsipareigojimus, savivaldybės švietimo įstaigose organizuojamos pailgintos dienos grupės. Jų skaičius nuosekliai didėja:

- 2021–2022 m. m. – 39 pailgintos dienos grupės,
- 2022–2023 ir 2023–2024 m. m. – po 42 grupes,
- 2024–2025 m. m. – 44 grupės,
- 2025–2026 m. m. – 59 pailgintos dienos grupės.

Šiuo metu pailgintas dienos grupes lanko 1715 mokinių, t. y. apie 20 % visų mokinių. Be to, Nemenčinės Gedimino gimnazijoje veikia visos dienos mokyklos grupės, kurias lanko 65 mokiniai.

Ši tendencija rodo augantį poreikį struktūruotam mokinių užimtumui po pamokų, ypač jaunesnio amžiaus grupėse. Tačiau tokio pobūdžio veiklos daugiausia orientuotos į priežiūros ir mokymosi pagalbos funkcijas, todėl ne visada atliepia vyresnių mokinių socialinius ir saviraiškos poreikius.

Profesinis orientavimas. Savivaldybėje taip pat stiprinama profesinio orientavimo sistema. 2025 m. mokyklose buvo įsteigta 10 karjeros specialistų pareigybių: Avižienių ir Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazijoje – po 0,5, Nemenčinės Gedimino, Nemenčinės Konstanto Parčevskio, Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko ir Rudaminos „Ryto“ gimnazijose – po 0,75, Pagirių ir Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazijose – po 1, o Vilniaus rajono pedagoginėje psichologinėje tarnyboje – 4 pareigybės, tačiau dirbo tik 8,88 etato specialistai.

Karjeros specialistai teikia ugdymo karjerai, profesinio informavimo (įskaitant profesinį įveiklinimą) ir konsultavimo paslaugas 1–12 klasių mokiniams, ypatingą dėmesį skirdami vyresniųjų klasių mokiniams. Baigiamųjų klasių mokiniams karjeros specialistai teikia informaciją apie studijų, profesinio mokymo galimybes ir darbo rinką, supažindina su profesinės veiklos bei užimtumo sritimis ir pan.

Be to, papildomai organizuojamos iniciatyvos, skirtos verslumo ir karjeros planavimo kompetencijų ugdymui, pvz., praktiniai mokymai „Nuo nulio iki milijardo“ (organizuota Vilniaus r. pedagoginės psichologinės tarnybos). Tai rodo, kad mokyklose atsiranda vis daugiau veiklų, orientuotų į mokinių ateities planavimą ir praktinių įgūdžių ugdymą.

Aukštesnio lygmens ugdomosios iniciatyvos (Švietimo akademija). Svarbi papildoma veikla – bendradarbiavimas su aukštojo mokslo institucijomis. 2024–2025 m. m. įgyvendinta Vilniaus universiteto akademijos programa savivaldybės gimnazijų mokiniams. Joje dalyvavo 97 mokiniai iš 14 gimnazijų.

VU Akademijos savivaldybės moksleiviams I (rudens) etape dalyvavo 49 savivaldybės mokyklų 10–11 klasių mokiniai iš 7 gimnazijų: Avižienių, Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo, Nemenčinės Gedimino, Nemenčinės Konstanto Parčevskio, Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko, Pagirių ir Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazijų.

2025 m. II (pavasario) etape dalyvavo kiti 49 savivaldybės mokyklų 10–11 klasių mokiniai iš 7 gimnazijų: Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos, Kalvelių Stanislavo Moniuškos, Marijampolio Meilės Lukšienės, Mickūnų, Paberžės „Verdenės“, Rudaminos „Ryto“ ir Zujūnų gimnazijų.

Programos metu mokiniai:

- susipažino su skirtingomis studijų kryptimis ir akademinė aplinka,
- sprendė komandinius iššūkius,
- pasitelkę tarpdisciplininę kūrybinio mąstymo metodiką, tyrinėjo aktualias Vilniaus r. problemas ir ieškojo joms netradicinių sprendimų,
- ugdė kūrybiškumo, bendradarbiavimo ir kritinio mąstymo įgūdžius.

Tokios iniciatyvos prisideda prie aukštesnių mokymosi motyvų formavimo bei mažina atotrūkį tarp mokyklos ir aukštojo mokslo.

Apibendrinimas. Papildomos veiklos mokyklose rodo, kad ugdymo sistema Vilniaus rajone siekia užtikrinti ne tik formalų mokymąsi, bet ir platesnį mokinių ugdymą. Vis dėlto galima pastebėti, kad:

- dalis veiklų orientuota į jaunesnius mokinius (pvz., pailgintos dienos grupės),
- vyresnių mokinių įsitraukimas labiau priklauso nuo papildomų iniciatyvų (pvz., karjeros ugdymo, projektinių veiklų),
- veiklų pasiūla nėra vienodai prieinama visose teritorijose.

Tai rodo, kad, nepaisant teigiamų iniciatyvų, išlieka poreikis stiprinti nuosekliai, visoms amžiaus grupėms prieinamas ir socialinius-emocinius poreikius atliepiančias veiklas mokyklos aplinkoje.

7.6. SISTEMINĖS IŽVALGOS

Apibendrinus neformaliojo ugdymo ir kitų papildomų veiklų situaciją Vilniaus rajono savivaldybėje, galima išskirti keletą esminių sisteminių išvalgų.

Pirma, aukštas dalyvavimo lygis ne visada reiškia poreikių atliepimą. Nors didelė dalis mokinių dalyvauja neformaliojo ugdymo veiklose, tai nebūtinai reiškia, kad sistema efektyviai pasiekia visus jaunus žmones. Dalis veiklų yra orientuotos į labiau motyvuotus, jaunesnio amžiaus ar jau įsitraukusius mokinius, todėl mažiau pasiekiamos socialinę riziką patiriantiems ar mažiau įsitraukusiems jaunuoliams.

Antra, veiklų pasiūla fragmentuota ir ne visuomet nuosekli. Nors mokyklose ir savivaldybėje vyksta įvairios veiklos (būreliai, NVŠ programos, karjeros ugdymas, projektinės iniciatyvos), jos kartais veikia kaip atskiros iniciatyvos, o ne kaip vientisa sistema. Todėl gali trūkti nuoseklaus, ilgalaikio darbo su jaunimu modelio, orientuoto į santykio kūrimą ir jaunimo įgalinimą.

Trečia, ryškus veiklų orientacijos disbalansas. Sistema labiau orientuota į akademinį, sportinį ir meninių gebėjimų ugdymą, tačiau mažiau dėmesio skiriama: socialinių ir emocinių kompetencijų stiprinimui, pilietiškumo ir bendruomeniškumo ugdymui, jaunimo saviraiškai ir iniciatyvoms. Tai rodo, kad dalis jaunimo poreikių (ypač susijusių su santykiais, savęs pažinimu ir dalyvavimu) lieka nepakankamai atliepti.

Ketvirta, vyresnių paauglių įsitraukimas išlieka iššūkiu. Vyresnių paauglių įsitraukimas yra mažesnis, o tai rodo, kad daliai jaunimo esamos veiklos nėra patrauklios ar tinkamos). Tai leidžia daryti prielaidą, kad trūksta sistemingų, šiai amžiaus grupei patrauklių ir aktualių veiklų.

Penkta, mokykla turi potencialą tapti pagrindine jaunimo paslaugų platforma. Atsižvelgiant į tai, kad: ne visos veiklos pasiekiamos už mokyklos ribų, dalis mokinių nesinaudoja esamomis galimybėmis, papildomos veiklos mokyklose kartais yra fragmentuotos, mokykla gali tapti centrine erdve, kurioje būtų užtikrinamas nuoseklus, lengvai prieinamas ir į jaunimo poreikius orientuotas darbas su jaunimu.

Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad neformaliojo ugdymo sistema, nors ir svarbi, ne visada užtikrina visų jaunimo grupių pasiekimą ir kompleksinių poreikių tenkinimą. Tai pagrindžia papildomų, lankstesnių darbo su jaunimu formų, tokių kaip darbas su jaunimu mokykloje, poreikį.

8. PAGALBOS MOKINIUI IR JAUNIMUI SKIRTŲ PASLAUGŲ APŽVALGA

8.1. PREVENCINĖ VEIKLA MOKYKLOSE

Pagal Vilniaus r. savivaldybės švietimo įstaigų pateiktus ŠVIS duomenis, 2024–2025 m. m. smurtą ir patyčias mokyklose patyrė 169 mokiniai ir 21 mokytojas ar darbuotojas. Todėl yra aktualios įvairios prevencinės programos šioms ir susijusioms problemoms spręsti.

Vilniaus r. savivaldybės švietimo įstaigose įgyvendinamos socialinių ir emocinių įgūdžių lavinimo, elgesio ir emocinių problemų, smurto, konfliktų, patyčių, psichoaktyvių medžiagų vartojimo ir kitos akredituotos, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos nustatytus kokybės kriterijus atitinkančios prevencinės programos.

2024–2025 m. m., ugdant asmenybę ir formuojant gyvenimo įgūdžius, socialines bei emocines mokinių kompetencijas savivaldybės mokyklose buvo įgyvendinamos trys LIONS QUEST socialinio ir emocinio ugdymo programos („**Laikas kartu**“ priešmokyklinių ir pradinių klasių mokiniams, „**Paauglystės kryžkelės**“ 5–8 klasių mokiniams, „**Raktai į sėkmę**“ 9–12 klasių mokiniams), kuriose dalyvavo 2767 mokiniai. Socialinio ir emocinio ugdymo programoje „**Antras žingsnis**“, kuri padeda mažinti vaikų agresyvių elgesį, moko tinkamai reikšti jausmus ir spręsti konfliktus, suprasti savo elgesio pasekmes, dalyvavo 421 mokiniams. Socialinio ir emocinio ugdymo programose „**Zipio draugai**“ 5–7 m. vaikams, „**Obuolio draugai**“ 8–10 m. vaikams bei „**Įveikiame kartu**“ 8–11 m. vaikams dalyvavo 1134 mokiniai. Konfliktų prevencijos programoje „**Taiki mokykla**“, skirtoje 5–12 klasių mokiniams, kuri įgalina mokyklos bendruomenės narius konstruktyviai spręsti konfliktus ir mažinti agresyvaus bendravimo apraiškas, padeda mokykloje sukurti draugišką aplinką, dalyvavo 38 mokiniai. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programoje „**Savu keliu**“ dalyvavo 136 mokiniai, o savižudybių prevencijos programoje – 190 mokinių. OLWEUS patyčių prevencijos programoje, kuria siekiama mažinti patyčių ir kitokio asocialaus elgesio apraiškas, mokyti visą mokyklos personalą atpažinti, pastebėti patyčias ir tinkamai į jas reaguoti, dalyvavo 192 mokiniai. Iš viso prevencinėse programose dalyvavo 7281 vaikas ir mokinys, tai yra apie **64 %** visų savivaldybės švietimo įstaigų vaikų ir mokinių. Daugiau vykdomų prevencinių programų, pagal programą parengtų dirbti specialistų skaičių, programose dalyvavusių mokinių skaičių galima pamatyti 3 priede, kuriame pateikta 2024-2025 m. Prevencinių programų įgyvendinimo Vilniaus r. sav. mokyklose lentelė.

Žvelgiant į atskiras Vilniaus r. sav. mokyklas, jose 2024-2025 m. buvo įgyvendinamos šios programos:

- Buivydiškių pagrindinė mokykla: „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (dalyvavo 40 mokinių);
- Eitminiškių gimnazija: LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (60 mokinių), LIONS QUEST „Raktai į sėkmę“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (18 mokinių), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (43 mokiniai);
- Juodšilių „Šilo“ gimnazija: Olweus patyčių prevencijos programa (499 mokiniai);
- Lavoriškių gimnazija: Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (20 mokinių), „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (28 mokiniai), „Savu keliu“, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programa (100 mokinių), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (32 mokiniai);
- Riešės gimnazija: „Antras žingsnis“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (216 mokinių), Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (216 mokinių), „Obuolio draugai“,

- socialinio ir emocinio ugdymo programa (212 mokinių), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (80 mokinių);
- Vilniaus agroekologijos mokymo centras: veikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (38 mokiniai), „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (37 mokiniai);
 - Vilniaus r. Avižienių gimnazija: „Antras žingsnis“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (28 mokiniai), Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (32 mokiniai), LIONS QUEST „Raktai į sėkmę“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (129 mokiniai), „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (23 mokiniai), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (68 mokiniai);
 - Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinė mokykla: „Savu keliu“, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programa (111 mokinių);
 - Vilniaus r. Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazija: Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (9 mokiniai), „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (16 mokinių), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (37 mokiniai);
 - Vilniaus r. Buivydžių Tadeušo Konvickio gimnazija: „Taiki mokykla“, konfliktų prevencijos programa (55 mokiniai);
 - Vilniaus r. Eglėškių šv. Jono Bosko gimnazija: Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (52 mokiniai), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (11 mokinių);
 - Vilniaus r. Eitminiškių pagrindinė mokykla: „Antras žingsnis“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (9 mokiniai);
 - Vilniaus r. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazija: LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (64 mokiniai), LIONS QUEST „Raktai į sėkmę“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (69 mokiniai);
 - Vilniaus r. Kalvelių „Aušros“ gimnazija: LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (32 mokiniai), LIONS QUEST „Raktai į sėkmę“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (24 mokiniai), „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (8 mokiniai), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (11 mokinių);
 - Vilniaus r. Kalvelių Stanislovo Moniuškos gimnazija: „Antras žingsnis“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (38 mokiniai), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (10 mokinių);
 - Vilniaus r. Kyviškių pagrindinė mokykla: Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (10 mokinių), „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (17 mokinių), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (8 mokiniai), Savižudybių prevencijos programa (40 mokinių);
 - Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazija: pažymėta, kad buvo vykdyta „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa, bet dalyvavusių mokinių skaičius nenurodytas;
 - Vilniaus r. Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazija: Olweus patyčių prevencijos programa (176 mokiniai);
 - Vilniaus r. Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazija: „Antras žingsnis“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (128 mokiniai), LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (159 mokiniai), LIONS QUEST „Raktai į sėkmę“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (100 mokinių);

- Vilniaus r. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija: LIONS QUEST „Laikas kartu“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (80 mokinių), LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (102 mokiniai), LIONS QUEST „Raktai į sėkmę“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (28 mokiniai);
- Vilniaus r. Mickūnų gimnazija: Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (19 mokinių), „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (20 mokinių), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (16 mokinių);
- Vilniaus r. Nemenčinės Gedimino gimnazija: 0 programų;
- Vilniaus r. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija: „Antras žingsnis“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (182 mokiniai), LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (43 mokiniai), LIONS QUEST „Raktai į sėkmę“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (83 mokiniai);
- Vilniaus r. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija: Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (54 mokiniai), LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (230 mokinių), „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (60 mokinių), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (32 mokiniai);
- Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazija: Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (14 mokinių), LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (74 mokiniai), LIONS QUEST „Raktai į sėkmę“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (66 mokiniai), „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (15 mokinių), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (21 mokinys);
- Vilniaus r. Paberžės šv. Stanislavo Kostkos gimnazija: 0 programų;
- Vilniaus r. Pagirių gimnazija: „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (62 mokiniai), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (77 mokiniai);
- Vilniaus r. Pakenės Česlovo Milošo pagrindinė mokykla: Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (18 mokinių);
- Vilniaus r. Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinė mokykla: „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (25 mokiniai);
- Vilniaus r. Rudaminos „Ryto“ gimnazija: 0 programų;
- Vilniaus r. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija: LIONS QUEST „Laikas kartu“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (232 mokiniai), LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (332 mokiniai), LIONS QUEST „Raktai į sėkmę“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (222 mokiniai);
- Vilniaus r. Rukainių gimnazija: Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa (49 mokiniai), „Zipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (11 mokinių);
- Vilniaus r. Sudervės Mariano Zdziechovskio pagrindinė mokykla: Olweus patyčių prevencijos programa (129 mokiniai);
- Vilniaus r. Šumsko pagrindinė mokykla: 0 programų;
- Vilniaus r. Valčiūnų gimnazija: „Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa (16 mokinių);
- Vilniaus r. Zujūnų gimnazija: Olweus patyčių prevencijos programa (140 mokinių);
- Vilniaus Valdorfo Žalioji mokykla: Savižudybių prevencijos programa (80 mokinių);
- Melkio mokykla: 0 programų;

- Vilniaus Valdorfo Atviroji mokykla: 0 programų.

8.1.1. ALKOHOLIO, TABAKO IR KITŲ PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJOS PROGRAMA

Vilniaus rajono savivaldybės mokyklose taip pat įgyvendinama alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa. Mokyklos šią programą įgyvendina skirtingais būdais, 2023-2024 m. pasiskirstymas buvo toks:

- Programa integruojama į mokomųjų dalykų programų turinį – 51;
- Yra įvestas specialus kursas kaip pasirenkamasis dalykas kuriai nors klasei – 0;
- Yra integruojama į papildomą ugdymą – 14;
- Yra integruojama į neformaliojo švietimo programas – 31;
- Yra integruojama į klasės valandėles – 47;
- Yra integruojama į kitas programas – 12;
- Programa vykdoma kitu mokyklos pasirinktu būdu – 14.

Mokyklos, kurios pasirinko paskutinį variantą, nurodė tokius būdus: socialinio pedagogo vykdoma veikla, sveikatos priežiūros specialistės vykdoma veikla, susitikimai su policijos atstovais, veiklos, akcijos, pokalbiai, įgyvendinami projektai, organizuojamos paskaitos mokyklos bendruomenei, akcija „Pūsk balioną o ne dūmą“, prevencinė programa „Gyvai“, dalyvavimas ES projekte „Sveikos gyvensenos skatinimas ir moksleivių sveikatos raštingumo ugdymas Vilniaus r.“, paskaita „Žalingų įpročių ir priklausomybių prevencijos mokymai“, projektas „Sveikatą stiprinanti mokykla“, integruotai, prevenciniai užsiėmimai, projektas „Aktyvi mokykla“, projektas „Stiprūs, aktyvūs, pozityvūs“, projektas „Move week“, prevencinė paskaita „Elektroninės cigaretės – ar verta?“ VU Medicinos fakultete, Vilniaus r. savivaldybės švietimų įstaigų (IG-IIIG kl.) mokinių konferencija „Gyvenimas-ne juodraštis“, mokinių sveikatingumo šventė „Judėk, valgyk ir laimėk“, tėvų susirinkimai, projektai, specialistų pranešimai, chemijos eksperimentai, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, bendradarbiavimas su nacionaliniu visuomenės sveikatos centru, patikrinimo reidai, integracija su programa „Paauglystės kryžkelės“, integracija su programa „Raktai į sėkmę“, įrengtos stebėjimo kameros gimnazijos teritorijoje, vyko nuotolinės ir kontaktinės paskaitos tėvams ir gimnazistams su pareigūnais, priklausomybių ligų centro darbuotojais, konkursai, renginiai, viktorinos, protmūšiai, kviestinių lektorių paskaitos.

Apibendrinant galima teigti, kad alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija savivaldybės mokyklose yra įgyvendinama plačiai, tačiau dažniausiai – integruotu būdu, įtraukiant ją į mokomuosius dalykus, klasės valandėles ar neformaliojo ugdymo veiklas.

Toks įgyvendinimo modelis leidžia pasiekti didesnę mokinių dalį ir integruoti prevencines temas į kasdienį ugdymo procesą, tačiau kartu gali riboti prevencijos nuoseklumą, sistemingumą ir gilumą. Kadangi nėra plačiai taikomos atskiros, struktūruotos prevencinės programos ar kursai, prevencijos kokybė ir intensyvumas gali skirtis priklausomai nuo konkrečios mokyklos iniciatyvumo, specialistų kompetencijų ir turimų išteklių.

Be to, dalis veiklų yra epizodinio pobūdžio (paskaitos, akcijos, susitikimai), todėl kyla rizika, kad prevencija dažniau veikia kaip informavimas ar reagavimas į problemą, o ne kaip ilgalaikis, nuoseklus mokinių įgūdžių ir atsparumo stiprinimo procesas.

8.2. MOKINIŲ SAVIVALDA

Mokinių savivalda yra svarbi mokyklos bendruomenės dalis, sudaranti galimybes jaunimui dalyvauti sprendimų priėmimo, ugdyti pilietiškumą, atsakomybę bei socialinius įgūdžius. Tačiau praktikoje savivaldos vaidmuo skirtingose mokyklose gali ženkliai skirtis – nuo formalaus atstovavimo iki aktyvaus įsitraukimo į mokyklos gyvenimo organizavimą.

Žvelgiant į atskiras Vilniaus r. sav. mokyklas, jų internetiniuose puslapiuose (puslapiai žiūrėti 2026-04-22) buvo pateikta informacija apie mokinių/mokyklos savivaldą:

- Buivydiškių pagrindinė mokykla: veikia mokinių taryba ir mokyklos taryba;
- Eitminiškių gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Juodšilių „Šilo“ gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Lavoriškių gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Riešės gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus agroekologijos mokymo centras: veikia mokinių taryba;
- Vilniaus r. Avižienių gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinė mokykla: veikia mokinių taryba ir mokyklos taryba;
- Vilniaus r. Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazija: veikia gimnazijos taryba ir mokinių savivalda;
- Vilniaus r. Buivydižių Tadeušo Konvickio gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Eglėškių šv. Jono Bosko gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Eitminiškių pagrindinė mokykla: veikia mokinių ir mokyklos tarybos;
- Vilniaus r. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Kalvelių „Aušros“ gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Kalvelių Stanislovo Moniuškos gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Kyviškių pagrindinė mokykla: veikia mokinių ir mokyklos tarybos;
- Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazija: veikia mokinių taryba;
- Vilniaus r. Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija: veikia gimnazijos taryba;
- Vilniaus r. Mickūnų gimnazija: veikia gimnazijos taryba, tačiau jos sudėtyje nėra moksleivių atstovų;
- Vilniaus r. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija: veikia mokinių taryba;
- Vilniaus r. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Paberžės šv. Stanislovo Kostkos gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Pagirių gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Pakenės Česlovo Milošo pagrindinė mokykla: nėra informacijos;
- Vilniaus r. Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinė mokykla: veikia mokinių ir mokyklos tarybos;
- Vilniaus r. Rudaminos „Ryto“ gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos taryba;
- Vilniaus r. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija: veikia mokinių ir mokyklos tarybos;
- Vilniaus r. Rukainių gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos taryba;

- Vilniaus r. Sudervės Mariano Zdziechovskio pagrindinė mokykla: veikia mokinių ir mokyklos tarybos;
- Vilniaus r. Šumsko pagrindinė mokykla: veikia mokinių ir mokyklos tarybos;
- Vilniaus r. Valčiūnų gimnazija: veikia mokinių ir gimnazijos tarybos;
- Vilniaus r. Zujūnų gimnazija: veikia mokinių ir mokyklos tarybos (mokyklos taryboje mokinių atstovai nenurodyti);
- Vilniaus Valdorfo Žalioji mokykla: nėra informacijos;
- Melkio mokykla: aiškios informacijos nėra, viename tekste apie ugdymo principus užsiminta „*mokinių susirinkimas svarbiais mokyklai klausimais*“;
- Vilniaus Valdorfo Atviroji mokykla: nėra informacijos.

Nors mokinių savivalda sudaro prielaidas stiprinti jaunimo balsą ir iniciatyvumą, dažnai ji nėra sistemingai integruojama į platesnę jaunimo politikos ar prevencijos sistemą mokykloje. Tai reiškia, kad neišnaudojamas pilnas savivaldos potencialas sprendžiant aktualias jaunimo problemas, stiprinant emocinę gerovę ar kuriant įtraukią mokyklos aplinką.

Stipresnis mokinių savivaldos įgalinimas galėtų prisidėti prie labiau prevencinio požiūrio, kai patys mokiniai tampa aktyviais sprendimų dalyviais, o ne tik paslaugų gavėjais.

8.3. SKYRIAUS APIBENDRINIMAS

Apibendrinant mokyklose teikiamas paslaugas ir vykdomas veiklas, galima teigti, kad savivaldybėje egzistuoja plati prevencinių ir pagalbos priemonių sistema, tačiau jos pobūdis dažnai yra labiau reaktyvus nei prevencinis.

Nors įgyvendinama daug įvairių programų ir iniciatyvų, didelė jų dalis yra fragmentuota, projektinio ar epizodinio pobūdžio (pvz., pavienės paskaitos, akcijos, trumpalaikiai projektai). Tokios veiklos dažniau orientuotos į problemų sprendimą jau joms išryškėjus, o ne į nuoseklų ilgalaikį rizikų mažinimą.

Prevencinis požiūris reikalautų sistemingo, nuoseklaus ir visiems mokiniams prieinamo darbo su socialinėmis ir emocinėmis kompetencijomis, jaunimo įsitraukimu bei saugios aplinkos kūrimu kasdienėje mokyklos veikloje.

Atsižvelgiant į tai, galima teigti, kad nors savivaldybėje dedamos reikšmingos pastangos stiprinti pagalbos sistemą, išlieka poreikis pereiti nuo fragmentiškų ir reaktyvių sprendimų prie labiau integruotos, ilgalaikės ir prevencinės jaunimo gerovės užtikrinimo sistemos.

9. DARBO SU JAUNIMU MOKYKLOJE POREIKIO VERTINIMAS

Vertinant darbo su jaunimu mokykloje poreikį Vilniaus rajono seniūnijose, buvo remtasi kompleksiniu požiūriu, apimančiu tiek jaunimo situaciją, tiek esamą paslaugų ir infrastruktūros pasiūlą. Poreikis kiekvienoje seniūnijoje nustatytas įvertinus šiuos pagrindinius aspektus: jaunimui skirtų paslaugų prieinamumą (atvirų jaunimo erdvių ir centrų buvimą ar nebuvimą), mobilaus darbo su jaunimu vykdymą, neformalaus ugdymo ir užimtumo galimybes, švietimo pagalbos specialistų prieinamumą mokyklose, taip pat bendrą jaunimo įsitraukimo ir socialinės gerovės situaciją bei mokinių skaičių mokyklose ((šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais).

Remiantis šiais kriterijais, seniūnijos bei mokyklos buvo suskirstytos į tris grupes pagal darbo su jaunimu mokykloje poreikio lygį: labai aukštas, aukštas, vidutinis ir žemas. Kai kur paliekant tarpinį variantą, pvz., vidutinis-aukštas.

Įvertinus Vilniaus rajono seniūnijų situaciją, žemiau pateikiamas darbo su jaunimu mokyklose poreikio apibendrinimas:

Eil. nr.	Seniūnija	Darbo su jaunimu mokykloje poreikis	Poreikis atskirose seniūnijose mokyklose	Komentaras
1.	Avižienių	Vidutinis	<ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Avižienių gimnazija – žemas-vidutinis Riešės gimnazija – vidutinis-aukštas Bukiškio progimnazija (pagrindinė mokykla) – vidutinis 	<p>Viena sparčiausiai augančių seniūnijų, būdingas glaudus ryšys su Vilniaus miestu, didėjantis gyventojų skaičius. Matant didelį poreikį jaunimo poreikius atliepiančiai erdvei Avižienių seniūnijoje planuojama kurti naują jaunimo centrą su jaunimui pritaikyta aplinka. Veikia vaikų dienos centras (Bendorių kaime), kuris svarbus jaunesnio amžiaus vaikų užimtumui. Nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Jaunimo veiklų pasiūla išlieka nevienalytė, pastebimas ribotas veiklų pasirinkimas.</p> <p>Specialistų situacija: Avižienių gimnazijoje gera (yra po vieną soc. pedagogą, logopedą, karjeros specialistą, po 2 psichologus ir specialiuosius pedagogus), Riešės gimnazijoje taip pat gera (1 karjeros specialistas, po du logopedus ir spec. pedagogus, 4 soc. pedagogai ir 2 psichologai + 1 psichologo asistentas), Bukiškio progimnazijoje taip pat gera (po 1 soc. pedagogą, logopedą, karjeros spec., po 2 psichologus, spec. pedagogus).</p> <p>Neformalios veiklos: Avižienių gimnazijoje 58,85 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 54,62 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Riešės gimnazijoje 100 % mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 48,06 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Bukiškio progimnazijoje 100 mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 44,41 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ</p>

				<p>už mokyklos ribų. Atsižvelgiant į spartų seniūnijos augimą ir jaunų šeimų koncentraciją, galima prognozuoti, kad poreikis jaunimo laisvalaikio, saviraiškos ir socialinių veiklų srityje didės. Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Avižienių gimnazija – 160 • Riešės gimnazija – 464 • Bukiščio progimnazija – 0
2.	Bezdonių	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazija – 1. aukštas • Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinė mokykla – aukštas 	<p>Mažesnė seniūnija, labiau kaimiško pobūdžio teritorija, kurioje jaunimo galimybės labiau ribotos lyginant su urbanizuotesnėmis savivaldybės dalimis. Jaunimui skirtos veiklos ir infrastruktūra fragmentiška ir nepakankamai išvystyta. Nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų, nėra vykdomas darbas su jaunimu. Todėl mokyklos tampa pagrindine vieta, kur jaunimas gali būti pasiektas.</p> <p>Specialistų situacija: Bezdonių J. Slovackio gimnazijoje nebloga (yra po 2 soc. pedagogus ir logopedus, po vieną karjeros specialistą ir spec. pedagogą, psichologo nėra), Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinėje mokykloje šiek tiek blogesnė (yra 2 spec. pedagogai, po vieną soc. pedagogą ir psichologą).</p> <p>Neformalios veiklos: Bezdonių gimnazijoje 3,01 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 56,39 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; pagrindinėje mokykloje 0,74 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 32,59 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazija – 53 • Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinė mokykla – 19
3.	Buivydžių	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Buivydžių Tadeušo Konvickio gimnazija – aukštas 	<p>Nutulusi teritorija, ribotos jaunimui skirtų paslaugų galimybės. Seniūnijoje nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų. Nėra vykdomas mobilus darbas su</p>

				<p>jaunimu. Tad mokykla pagrindinė jaunimo pasiekimo vieta.</p> <p>Specialistų situacija: Buivydžių T. Konvickio gimnazijoje nėra labai gera (yra po vieną soc. pedagogą, logopedą ir spec. pedagogą, psichologo ir karjeros specialisto nėra).</p> <p>Neformalios veiklos: Buivydžių gimnazijoje 4,76 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 63,49 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Buivydžių Tadeušo Konvickio gimnazija – 12
4.	Dūkštų	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Avižienių gimnazijos Dūkštų pagrindinio ugdymo skyrius – aukštas 	<p>Ribota jaunimui skirtų veiklų įvairovė, kurią lemia nedidelis gyventojų skaičius ir ribota infrastruktūra. Seniūnijoje nėra atvirų jaunimo centrų ar erdvių, nevykdomas mobilus darbas su jaunimu.</p> <p>Užimtumo veiklos labiausiai siejasi su mokykla, kultūros centro veiklomis. Seniūnijoje (Geisiškių k.) veikia Šeimos ir vaiko gerovės centras bei vaikų dienos centras „Arka“, jų veiklos labiau orientuotos į soc. pagalbos teikimą ir vaikų dienos užimtumą, o ne į platesnį jaunimo poreikių tenkinimą.</p> <p>Apie specialistų situaciją Dūkštų skyriuje informacijos rasti nepavyko.</p> <p>Neformalios veiklos: Dūkštų pagrindinio ugdymo skyriuje 12,5 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 81,25 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Avižienių gimnazijos Dūkštų pagrindinio ugdymo skyrius – 0
5.	Juodšilių	Vidutinis	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazija – vidutinė • Vilniaus r. Valčiūnų gimnazija – žemas • Juodšilių „Šilo“ gimnazija – vidutinis-aukštas 	<p>Seniūnija išsiskiria palankesne jaunimo situacija, lyginant su kitomis savivaldybės teritorijomis. Seniūnijoje veikia su jaunimu dirbanti organizacija, yra atvira jaunimo erdvė (Valčiūnuose), jaunimo centras (Kalviškiuose), neseniai atidarytas atviras jaunimo centras</p>

				<p>Valčiūnuose. Svarbus vaidmuo tenka VšĮ „Signum Inter“, kuri ne tik organizuoja jaunimo užimtumo veiklas, bet ir aktyviai dirba su skirtingomis jaunimo grupėmis, įskaitant mažiau galimybių turinčius jaunuolius. Taip pat veikia 2 vaikų dienos centrai. Seniūnijoje yra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Išlieka poreikis užtikrinti paslaugų prieinamumą visose seniūnijos gyvenvietėse.</p> <p>Specialistų situacija: Juodšilių šv. U. Leduchovskos gimnazijoje gana gera (turi po vieną soc. pedagogą, psichologą, logopedą, karjeros specialistą, spec. pedagogą), Valčiūnų gimnazijoje nėra labai gera (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą ir karjeros specialistą, nėra logopedo ir spec. pedagogo), Juodšilių „Šilo“ gimnazijoje gana gera (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą, logopedą ir spec. pedagogą, karjeros specialisto nėra).</p> <p>Neformalios veiklos: Juodšilių šv. U. Leduchovskos gimnazijoje 30,94 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 45,30 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Valčiūnų gimnazijoje 19,05 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 61,31 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Juodšilių „Šilo“ gimnazijoje 57,87 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 49,02 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazija – 46 • Vilniaus r. Valčiūnų gimnazija – 38 • Juodšilių „Šilo“ gimnazija – 133
6.	Kalvelių	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Kalvelių Stanislavo Moniuškos gimnazija – I. aukštas • Vilniaus r. Kalvelių „Aušros“ gimnazija – aukštas • Vilniaus r. Pakenės Česlovo Milošo pagrindinė mokykla – aukštas 	<p>Jaunimo situacija yra vidutinio lygio – veikia ugdymo įstaigos, kultūros centro skyriai (nors kultūrinė veikla gana aktyvi, jaunimo įsitraukimas į veiklas ribotas), bibliotekos, veikia vaikų dienos centras (Kalveliuose) bei neformali grupė – Kalvelių Aušros gimnazijos mokinių taryba. Tačiau nėra atviros jaunimo erdvės ar centro, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Mokyklos</p>

			<ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Šumsko pagrindinė mokykla – aukštas 	<p>yra vienas pagrindinių kanalų pasiekti jaunimą.</p> <p>Specialistų situacija: Kalvelių S. Moniuškos gimnazijoje gana bloga (yra po vieną soc. pedagogą ir logopedą, psichologo, karjeros specialisto, spec. pedagogo nėra), Kalvelių „Aušros“ gimnazijoje nebloga (yra po vieną soc. pedagogą, logopedą, spec. pedagogą, psichologo asistentą, karjeros specialisto nėra), Pakenės Č. Milošo pagrindinėje mokykloje nebloga (yra po vieną soc. pedagogą, logopedą, psichologą, karjeros specialistą, nėra spec. pedagogo), Šumsko pagrindinėje mokykloje nebloga (yra po vieną soc. pedagogą, logopedą, karjeros specialistą ir spec. pedagogą, nėra psichologo).</p> <p>Neformalios veiklos: Kalvelių S. Moniuškos gimnazijoje 38,89 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 64,20 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Kalvelių „Aušros“ gimnazijoje 100 % mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 61,36 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Pakenės Č. Milošo pagrindinėje mokykloje 26,67 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 49,33 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Šumsko pagrindinėje mokykloje 5,58 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 79,63 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Kalvelių Stanislavo Moniuškos gimnazija – 70 Vilniaus r. Kalvelių „Aušros“ gimnazija – 41 Vilniaus r. Pakenės Česlovo Milošo pagrindinė mokykla – 17 Vilniaus r. Šumsko pagrindinė mokykla – 13
7.	Lavoriškių	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazija – aukštas Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazijos skyrius Mostiškių mokykla-daugiafunkcis centras – aukštas 	<p>Seniūnijoje veikia kultūros centro skyrius, kuris organizuoja gana daug renginių, į juos išitraukia ir jaunimas. Tačiau seniūnijoje nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų, nevykdomas mobilus darbas su jaunimu. Jaunimui skirtos veiklos vykdomos per kultūros ir švietimo įstaigas, kurios ne visuomet</p>

			<ul style="list-style-type: none"> Lavoriškių gimnazija – 1. aukštas 	<p>užtikrina nuoseklų, į jaunimo poreikius orientuotą darbą. Jaunimas seniūnijoje pagrindė galėtų būti pasiekiamas per švietimo įstaigas.</p> <p>Specialistų situacija: Lavoriškių S. Batoro gimnazijoje gana bloga (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą, logopedą, nėra karjeros specialisto ir spec. pedagogo), mokykloje-daugiafunkciame centre bloga (yra vienas soc. pedagogas ir karjeros specialistas, nėra psichologo, logopedo, spec. pedagogo), Lavoriškių gimnazijoje gera (yra 2 soc. pedagogai, po vieną psichologą, logopedą ir spec. pedagogą, nėra karjeros specialisto).</p> <p>Neformalios veiklos: Lavoriškių S. Batoro gimnazijoje 34,41 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 70,97 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; mokykloje-daugiafunkciame centre 72,73 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 90,91 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Lavoriškių gimnazijoje 100 % mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 61,63 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų. Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazija – 22 Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazijos skyrius Mostiškių mokykla-daugiafunkcis centras – 11 Lavoriškių gimnazija – 69
8.	Maišiagalos	Vidutinis	<ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazija – vidutinis-aukštas Vilniaus r. Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazija – vidutinis-aukštas Vilniaus r. Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinės mokyklos skyrius Karvio mokykla-daugiafunkcis centras – vidutinis (kadangi nėra daug informacijos, vertinimas sąlyginis) 	<p>Seniūnijoje jaunimo situacija gana palanki, veikia nemažai ugdymo įstaigų, kultūros centro skyriai, kurie organizuoja gana nemažai renginių, o juose dalyvauja gana daug jaunimo. Seniūnijoje vykdomas mobilus darbas su jaunimu, kuris plečia paslaugų prieinamumą. Tačiau nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų. Todėl darbo su jaunimu mokykloje galėtų būti kaip papildanti priemonė pasiekti jaunimą ir vykdyti nuoseklias veiklas.</p> <p>Specialistų situacija: Maišiagalos kun. J. Obrembskio gimnazijoje neblogo (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą, logopedą, spec. pedagogą, nėra karjeros specialisto), Maišiagalos Lietuvos</p>

			<ul style="list-style-type: none"> VšĮ „Melkio mokykla“ – vidutinis 	<p>didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazijoje nebloga (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą, logopedą, spec. pedagogą, nėra karjeros specialisto), Karvio mokykloje-daugiafunkciam centre nėra informacijos, Melkio mokykloje nėra informacijos.</p> <p>Neformalios veiklos: J. Obrembskio gimnazijoje 41,18 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 52,29 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Algirdo gimnazijoje 100 % mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 54,46 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Karvio mokykloje-daugiafunkciam centre nėra informacijos; Melkio mokykloje 100 % mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 1,25 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazija – 49 Vilniaus r. Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazija – 117 Vilniaus r. Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinės mokyklos skyrius Karvio mokykla– daugiafunkcis centras – nėra informacijos VšĮ „Melkio mokykla“ – 4
9.	Marijampolio	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija – 1. aukštas Vilniaus r. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazijos Rakonių pagrindinio ugdymo skyrius – aukštas (tačiau detaliam įvertinimui trūksta duomenų) 	<p>Seniūnijoje veikia kultūros centro skyrius, kuriame organizuojami renginiai, į juos įsitraukia ir nemaža dalis jaunimo. Seniūnijoje veikia su jaunimu dirbanti organizacija „Spalvota gama“, taip pat veikia vaikų dienos centras „Signum inter“ (Parudaminio vaikų dienos centras). Tačiau nėra atviros erdvės ar centro, be to, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Tad jaunimo užimtumas ir įsitraukimas yra gana fragmentiškas, o nuoseklus darbas su jaunimu trūksta.</p> <p>Specialistų situacija: Marijampolio M. Lukšienės gimnazijoje nebloga (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą, logopedą ir spec. pedagogą, nėra karjeros specialisto), Rudaminos F. Ruščico gimnazijos Rakonių pagrindinio ugdymo</p>

				<p>skyriuje apie specialistus informacijos nėra.</p> <p>Neformalios veiklos: M. Lukšienės gimnazijoje 37,84 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 76,58 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Rakonių pagr. ugdymo skyriuje – informacijos nėra. Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija – 62 • Vilniaus r. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazijos Rakonių pagrindinio ugdymo skyrius – nėra informacijos
10.	Medininkų	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Rūkainių gimnazijos Medininkų skyrius – žemas 	<p>Seniūnijoje jaunimo situacija pasižymi itin ribotomis galimybėmis dėl mažo gyventojų sk., silpnai išvystytos švietimo ir kultūros infrastruktūros bei jaunimui skirtų paslaugų trūkumo. Nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Mokykla – vienintelė struktūruota aplinka jaunimui. Tad čia atsiskleidžia didesnis poreikis darbei su jaunimu mokykloje.</p> <p>Specialistų situacija: Rūkainių gimnazijos Medininkų skyriuje – informacijos nėra.</p> <p>Neformalios veiklos: informacijos nėra. Medininkų skyriuje yra tik ikimokyklinis/priešmokyklinis ugdymas, tad darbas su jaunimu mokykloje neaktualus. Nors bendrai seniūnijoje matomas poreikis jaunimui skirtoms veikloms, darbei su jaunimu.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Rūkainių gimnazijos Medininkų skyrius – 0
11.	Mickūnų	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Egliškių šv. Jono Bosko gimnazija – 1. aukštas • Vilniaus r. Mickūnų gimnazija – 1. aukštas 	<p>Jaunimo situacija čia santykinai palankesnė nei dalyje kitų seniūnijų dėl didesni gyventojų sk., veikiančių ugdymo įstaigų, kultūrinės infrastruktūros (organizuojama nemažai renginių, juose dalyvauja ir dalis jaunimo). Veikia su jaunimu dirbanti organizacija – Mickūnų</p>

				<p>jaunimo bendruomenė. Tačiau nėra atvirų jaunimo centrų ar erdvių, nevykdomas mobilus darbas su jaunimu. Tad nors yra tam tikrų veiklų pasiūla seniūnijoje, ji neužtikrina nuoseklų jaunimo įsitraukimą ir užimtumą.</p> <p>Specialistų situacija: Egliškių šv. J. Bosko gimnazijoje gana blogas (yra po vieną soc. pedagogą, logopedą, spec. pedagogą, nėra psichologo ir karjeros specialisto), Mickūnų gimnazijoje neblogas (yra po vieną soc. pedagogą, logopedą, karjeros specialistą, spec. pedagogą, nėra psichologo).</p> <p>Neformalios veiklos: šv. J. Bosko gimnazijoje 35,39 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 69,10 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Mickūnų gimnazijoje 34,69 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 56,33 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Egliškių šv. Jono Bosko gimnazija – 65 • Vilniaus r. Mickūnų gimnazija – 81
12.	Nemenčinės	Vidutinis-aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Eitminiškių pagrindinė mokykla - aukštas • Eitminiškių gimnazija - vidutinis 	<p>Jaunimo situacija vidutinė nors veikia ugdymo įstaigos, bibliotekos ir kultūros skyriai (organizuojami renginiai, į kuriuos įsitraukia ir jaunimas), tačiau jaunimui skirtų nuolatinių paslaugų i erdvių trūksta. Nėra atvirų jaunimo centrų ar erdvių, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Tačiau svarbus šios seniūnijos bruožas – artima geografinė ir funkcinė sąsaja su Nemenčinės m. seniūnija, kurioje yra didesnė pasiūla jaunimui (pvz., muzikos ir sporto mokyklos).</p> <p>Specialistų situacija: Eitminiškių pagrindinė mokykloje bloga (yra vienas logopedas, o psichologo, soc. pedagogo, karjeros specialisto ir spec. pedagogo nėra), Eitminiškių gimnazijoje gera (yra po du logopedus ir spec. pedagogus, po vieną soc. pedagogą ir psichologą, nėra karjeros specialisto).</p>

				<p>Neformalios veiklos: Eitminiškių pagrindinėje mokykloje 100 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 75,00 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Eitminiškių gimnazijoje 44,64 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 87,50 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų. Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Eitminiškių pagrindinė mokykla – 8 • Eitminiškių gimnazija – 23
13.	Nemenčinės m.	Žemas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Nemenčinės Gedimino gimnazija - žemas • Vilniaus r. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija – žemas-vidutinis 	<p>Seniūnijoje jaunimo situacija yra viena palankiausių Vilniaus r. – veikia 2 gimnazijos, muzikos ir sporto mokyklos, aktyvus kultūros centras (renginiuose dalyvauja ir nemaža dalis jaunimo), taip pat Vilniaus r. pedagoginė psichologinė tarnyba. Be to, veikia su jaunimu dirbanti organizacija „Vaikų ir paauglių socialinis centras“, vaikų dienos centras „Svajonė“, užtikrinantys socialines ir ugdomasias paslaugas. Tačiau seniūnijoje nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.</p> <p>Specialistų situacija: Nemenčinės Gedimino gimnazijoje gera (yra po du soc. pedagogus ir psichologus, po vieną logopedą, karjeros specialistą ir spec. pedagogą), Nemenčinės K. Parčevskio gimnazijoje gana gera (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą, logopedą, karjeros specialistą, spec. pedagogą).</p> <p>Neformalios veiklos: Gedimino gimnazijoje 55,30 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 48,51 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; K. Parčevskio gimnazijoje 48,03 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 52,48 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų. Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Nemenčinės Gedimino gimnazija – 228 • Vilniaus r. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija – 155
14.	Nemėžio	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija – I. aukštas • VšĮ Vilniaus Valdorfo Atviroji mokykla – aukštas • VšĮ Uogų slėnio mokykla – aukštas 	<p>Tai viena didžiausių ir sparčiai augančių seniūnijų, yra arti Vilniaus miesto, tai suteikia galimybių, tačiau seniūnija pasižymi ribota kultūrine ir jaunimui skirta infrastruktūra. Seniūnijoje neveikia kultūros centro padalinys, nėra atvirų jaunimo centrų ar erdvių, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Atsižvelgiant į didelį gyventojų skaičių ir augimo tendencijas, ši seniūnija išsiskiria kaip teritorija, kurioje jaunimo poreikiai gali sparčiai didėti, o esama infrastruktūra jų pilnai neužtikrina. Tad darbas su jaunimu mokykloje gali būti reikalingas ir svarbus.</p> <p>Specialistų situacija: Nemėžio šv. R. Kalinausko gimnazijoje gera (yra po du soc. pedagogus ir psichologus, po vieną karjeros specialistą ir spec. pedagogą, nėra logopedo), Vilniaus Valdorfo Atvirojoje mokykloje bloga (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą, spec. pedagogą, nėra logopedo ir karjeros specialisto), Uogų slėnio mokykloje nėra informacijos.</p> <p>Neformalios veiklos: Nemėžio šv. R. Kalinausko gimnazijoje 47,95 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 64,23 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Vilniaus Valdorfo Atvirojoje mokykloje 100 % mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 38,18 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Uogų slėnio mokykloje 100 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 69,57 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų. Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija – 212 • VšĮ Vilniaus Valdorfo Atviroji mokykla – 0 • VšĮ Uogų slėnio mokykla – 25
15.	Paberžės	Vidutinis	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazija – vidutinis • Vilniaus r. Paberžės šv. Stanislavo Kostkos 	<p>Seniūnijoje veikia kultūros centro skyrius, organizuojama nemažai renginių, į kuriuos įsitraukia ir jaunimas. Tačiau seniūnijoje nėra veikiančių atvirų jaunimo centrų ar erdvių, todėl</p>

			gimnazija – vidutinis- aukštas	<p>jaunuoliai buriasi neformaliose vietose. Nuo 2025 m. seniūnijoje pradėtas mobilus darbas su jaunimu, tai reikšmingas žingsnis stiprinant jaunimo paslaugų prieinamumą. Svarbu užtikrinti šių veiklų tęstinumą ir efektyvumą.</p> <p>Specialistų situacija: Paberžės „Verdenės“ gimnazijoje gera (yra 2 logopedai, 1 psichologas ir vienas psichologo asistentas, po vieną soc. pedagogą, karjeros specialistą ir spec. pedagogą), Paberžės šv. S. Kostkos gimnazijoje nebloga (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą, logopedą, spec. pedagogą, karjeros specialisto nėra).</p> <p>Neformalios veiklos: „Verdenės“ gimnazijoje 39,34 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 44,55 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; šv. S. Kostkos gimnazijoje 19,63 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 76,07 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazija – 77 • Vilniaus r. Paberžės šv. Stanislovo Kostkos gimnazija – 56
16.	Pagirių	Žemas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Pagirių gimnazija – žemas • Vilniaus r. Pagirių gimnazijos Keturiasdešimt Totorių pagrindinio ugdymo skyrius – nėra pakankamai informacijos vertinimui • Vilniaus agroekologijos mokymo centras – vidutinis 	<p>Pagirių seniūnijoje jaunimo situacija yra viena stipriausių Vilniaus rajone. Veikia kultūros centro skyrius, kurio organizuojamuose renginiuose dalyvauja ir jaunimas. Veikia Pagirių meno mokykla. Vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Veikia su jaunimu dirbanti organizacija „Ne imti, bet duoti“ bei vaikų dienos centras – Vaidotų šv. apaštalo Pauliaus Atsivertimo parapijos vaikų dienos centras. Taip pat veikia Vaidotų atviras jaunimo centras/jaunimo erdvė. Be to, 2025 m. „Ne imti, bet duoti“ matydama poreikį įkūrė: naują jaunimo centrą su jaunimui pritaikyta aplinka (Pagirių jaunimo saviraiškos centras), Vilniaus agroekologijos mokymo centre buvo atverta jaunimo erdvė, Pagirių gimnazijoje taip pat atverta jaunimo erdvė. Ši paslaugų visuma sudaro palankias sąlygas įvairiapusiam jaunimo užimtumui, saviraiškai ir socialinei integracijai.</p>

				<p>Specialistų situacija: Pagirių gimnazijoje 1. gera (yra po tris spec. pedagogus, logopedus, 2 soc. pedagogai, po vieną psichologą ir karjeros specialistą), Keturiasdešimt Totorių pagrindinio ugdymo skyriuje nėra informacijos, Vilniaus agroekologijos mokymo centre bloga (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą ir logopedą, nėra karjeros specialisto ir spec. pedagogo).</p> <p>Neformalios veiklos: Pagirių gimnazijoje 57,95 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 55,91 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Keturiasdešimt Totorių pagrindinio ugdymo skyriuje – nėra informacijos; Vilniaus agroekologijos mokymo centre 100 % mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 54,90 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Pagirių gimnazija – 225 • Vilniaus r. Pagirių gimnazijos Keturiasdešimt Totorių pagrindinio ugdymo skyrius – nėra informacijos • Vilniaus agroekologijos mokymo centras – 29
17.	Riešės	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinė mokykla – aukštas • Vilniaus Valdorfo Žalioji mokykla – vidutinis 	<p>Seniūnija pasižymi augančiu gyventojų skaičiumi ir artumu Vilniaus miestui, tačiau jaunimui skirtų paslaugų infrastruktūra nespėja su šiuo augimu. Kultūrinė veikla labai ribota, nebuvo suorganizuota jokių renginių per 2025 m. Kultūros centro skyrius nebeveikia. Seniūnijoje nėra atvirų jaunimo centrų ar erdvių, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.</p> <p>Specialistų situacija: Riešės šv. F. Kovalskos pagrindinėje mokykloje bloga (yra po vieną soc. pedagogą, logopedą ir psichologą, nėra karjeros specialisto ir spec. pedagogo), Vilniaus Valdorfo Žaliojoje mokykloje nėra pateiktos informacijos apie dirbančius švietimo pagalbos specialistus.</p> <p>Neformalios veiklos: Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinėje mokykloje 1,35 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 50,00 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Vilniaus Valdorfo Žaliojoje mokykloje 100 % mokinių</p>

				<p>nelanko jokio būrelio mokykloje, 51,54 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinė mokykla – 26 • Vilniaus Valdorfo Žalioji mokykla – 36
18.	Rudaminos	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Rudaminos „Ryto“ gimnazija – 1. aukštas • Vilniaus r. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija – 1. aukštas 	<p>Labai stipri kultūrinė infrastruktūra, kadangi veikia Rudaminos kultūros centras, kuriame vyksta daug renginių (juose dalyvauja ir nemaža dalis jaunimo), centrinė biblioteka. Taip pat veikia Rudaminos meno mokykla. Vekia vienas vaikų dienos centras - „Signum Inter“ (Kalviškių vaikų dienos centras), tačiau nėra įsikūrusių atvirų jaunimo erdvių ar centrų. Taip pat nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Todėl tikslinga būtų stiprinti jaunimo įtraukimą ne tik kaip renginių dalyvių, bet kaip aktyvių iniciatorių, taip pat svarstyti atviros jaunio erdvės kūrimą ar kitų darbo su jaunimu formų plėtrą.</p> <p>Specialistų situacija: Rudaminos „Ryto“ gimnazijoje gera (yra po du soc. pedagogus ir logopedus, po vieną psichologą, karjeros specialistą ir spec. pedagogą), Rudaminos F. Ruščico gimnazijoje gera (yra po du soc. pedagogus, psichologus ir logopedus, po vieną karjeros specialistą ir spec. pedagogą).</p> <p>Neformalios veiklos: „Ryto“ gimnazijoje 42,54 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 55,07 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; F. Ruščico gimnazijoje 59,37 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 39,11 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Rudaminos „Ryto“ gimnazija – 166

				<ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija – 238
19.	Rukainių	Vidutinis-aukštas	<ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Rukainių gimnazija – vidutinis-aukštas 	<p>Seniūnijoje veikia keli kultūros centro skyriai, kuriuose vyksta renginiai, juose dalyvauja ir dalis jaunimo. Tačiau nėra atvirų jaunimo centrų ar erdvių, todėl nuolatinės ir savarankiškos jaunimo veiklos galimybės ribotos. Nuo 2026 m. veikia Vilniaus r. šeimos ir vaiko krizių centro Vaikų dienos centas „Kriauklelė“.</p> <p>Taip pat seniūnijoje yra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.</p> <p>Specialistų situacija: Rukainių gimnazijoje nebloga (yra po vieną soc. pedagogą, logopedą, karjeros specialistą ir spec. pedagogą, nėra psichologo).</p> <p>Neformalios veiklos: Rukainių gimnazijoje 8,33 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 52,22 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Rukainių gimnazija – 41
20.	Sudervės	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Sudervės Mariano Zdziechovskio pagrindinė mokykla – aukštas 	<p>Ribotos veiklos, veikia keli kultūros centro skyriai, bet juose vyksta nedaug renginių. Veikia vaikų dienos centras „Sudervės bendruomeninės iniciatyvos“, tačiau nėra atvirų jaunimo centrų ar erdvių. Be to, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.</p> <p>Specialistų situacija: Sudervės M. Zdziechovskio pagrindinėje mokykloje nebloga (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą, logopedą, karjeros specialistą, nėra spec. pedagogo).</p> <p>Neformalios veiklos: M. Zdziechovskio pagrindinėje mokykloje 5,43 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 44,96 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Sudervės Mariano Zdziechovskio pagrindinė mokykla – 27
21.	Sužionių	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Nemenčinės Konstanto Parčevskio 	<p>Nedidelė seniūnija, joje jaunimo veiklos galimybės ribotos. Yra kultūros centro</p>

			gimnazijos Sužionių pagrindinio ugdymo skyrius – nėra pakankamai informacijos vertinimui	<p>skyriai, bet renginių nėra labai daug. Nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų, bet to, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Veikia vienas vaikų dienos centras – Veriškių kaimo bendruomenė (Veriškių vaikų dienos centras). Specialistų situacija Sužionių pagrindinio ugdymo skyriuje – nėra informacijos. Neformalios veiklos Sužionių pagrindinio ugdymo skyriuje – nėra informacijos. Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazijos Sužionių pagrindinio ugdymo skyrius – nėra informacijos
22.	Šatrininkų	Vidutinis-aukštas	<ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Kyviškių pagrindinė mokykla – vidutinis-aukštas 	<p>Veikia kultūros centro skyrius, kuriame organizuojami renginiai, į kuriuos įsitraukia ir jaunimas. Seniūnijoje nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų, tačiau yra vykdomas mobilus darbas su jaunimu. Specialistų situacija: Kyviškių pagrindinėje mokykloje bloga (yra po vieną psichologą ir logopedą, nėra soc. pedagogo, karjeros specialisto ir spec. pedagogo). Neformalios veiklos: Kyviškių pagrindinėje mokykloje 24,10 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 50,60 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų. Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Kyviškių pagrindinė mokykla – 9
23.	Zujūnų	Aukštas	<ul style="list-style-type: none"> Vilniaus r. Zujūnų gimnazija – aukštas Vilniaus r. Zujūnų gimnazijos Čekoniškių pagrindinio ugdymo skyrius – aukštas Buivydiškių pagrindinė mokykla – aukštas 	<p>Veikia du kultūros centro skyriai, organizuojamuose renginiuose dalyvauja ir jaunimas. Seniūnijoje veikia su jaunimu dirbanti organizacija VŠĮ DUKU, 3 vaikų dienos centrai (Sveikatingumo, socialinės aplinkos ir ekologijos gerinimo asociacijos vaikų dienos centras, Lietuvos samariečių bendrija Vilniaus skyrius (Buivydiškių vaikų dienos centras), Lietuvos</p>

				<p>samariečių bendrija Vilniaus skyrius (Zujūnų vaikų dienos centras)). Nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų, be to, nėra vykdomas mobilus darbas su jaunimu.</p> <p>Specialistų situacija: Zujūnų gimnazijoje nebloga (yra po du soc. pedagogus ir spec. pedagogus, vienas psichologas, nėra logopedo ir karjeros specialisto); Čekoniškių pagrindinio ugdymo skyriuje – nėra informacijos; Buivydiškių pagrindinėje mokykloje nebloga (yra po vieną soc. pedagogą, psichologą, karjeros specialistą, spec. pedagogą, nėra logopedo).</p> <p>Neformalios veiklos: Zujūnų gimnazijoje 43,45 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 49,66 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Čekoniškių pagrindinio ugdymo skyriuje 7,69 % nuo visų mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 50,60 % nuo visų mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų; Buivydiškių pagrindinėje mokykloje 100 % mokinių nelanko jokio būrelio mokykloje, 0 % mokinių nelanko jokių NVŠ už mokyklos ribų.</p> <p>Mokinių skaičius mokyklose 2024-2025 m..m rugsėjo 1 d. (šios analizės kontekste vertinamas 9-12 kl. mokinių skaičius, kadangi darbas su jaunimu ugdymo įstaigose įgyvendinamas jaunimo darbuotojams tiesiogiai dirbant su 9-12 klasių moksleiviais):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilniaus r. Zujūnų gimnazija – 49 • Vilniaus r. Zujūnų gimnazijos Čekoniškių pagrindinio ugdymo skyrius – 7 • Buivydiškių pagrindinė mokykla – 49
--	--	--	--	---

Apibendrinant darbo su jaunimu mokykloje poreikio vertinimą Vilniaus rajono savivaldybėje, matyti, kad didžiausias poreikis koncentruojasi tose seniūnijose, kuriose jaunimo paslaugų infrastruktūra yra ribota arba fragmentiška, nėra atvirų jaunimo erdvių ar centrų, nevykdomas mobilus darbas su jaunimu, o mokyklose fiksuojami švietimo pagalbos specialistų trūkumai bei ribotos neformaliojo ugdymo galimybės.

Aukščiausias poreikio lygis nustatytas tokiose seniūnijose kaip Bezdonių, Buivydžių, Dūkštų, Kalvelių, Lavoriškių, Marijampolio, Medininkų, Mickūnų, Nemėžio, Riešės, Rudaminos, Sudervės, Sužionių, Zujūnų. Šiose teritorijose darbas su jaunimu mokykloje galėtų atlikti esminį vaidmenį užtikrinant nuoseklų, prevencinį ir visiems mokiniams prieinamą jaunimo ugdymą, ypač ten, kur mokykla yra pagrindinė jaunimo pasiekimo vieta.

Taip pat išskirtinos konkrečios mokyklos, kuriose poreikis įvertintas kaip labai aukštas. Išskirtos mokyklos yra: Vilniaus r. Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazija, Vilniaus r. Kalvelių Stanislavo Moniuškos gimnazija, Lavoriškių gimnazija, Vilniaus r. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija, Vilniaus r. Egliškių šv. Jono Bosko gimnazija, Vilniaus r. Mickūnų gimnazija, Vilniaus r. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija, Vilniaus r. Rudaminos „Ryto“ gimnazija, Vilniaus r. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija. Šiose mokyklose dažniausiai sutampa keli rizikos veiksniai: ribotas švietimo pagalbos specialistų skaičius, didelė dalis mokinių nedalyvauja neformaliojo ugdymo veiklose, o alternatyvių jaunimo užimtumo galimybių seniūnijoje mažai ar beveik nėra.

Vidutinio poreikio seniūnijose (pvz., Avižienių, Juodšilių, Maišiagalos, Paberžės, Rukainių, Šatrininkų) situacija yra palankesnė – čia veikia tam tikros jaunimo paslaugos ar vykdomas mobilus darbas su jaunimu, tačiau vis dar išlieka poreikis stiprinti sistemingą, prevencinį darbą mokyklose, ypač siekiant pasiekti mažiau įsitraukusius jaunuolius.

Žemas poreikio lygis nustatytas tose seniūnijose, kuriose jaunimo infrastruktūra yra labiausiai išvystyta (pvz., Pagirių, Nemenčinės m.). Šiose teritorijose jau veikia įvairios jaunimo erdvės, organizacijos, vykdomas mobilus darbas ar užtikrintas pakankamas švietimo pagalbos specialistų prieinamumas, todėl darbas su jaunimu mokykloje galėtų būti labiau papildanti, o ne prioritetinga priemonė.

Apskritai, analizė rodo, kad Vilniaus rajone išlieka poreikis stiprinti ne fragmentiškas, o nuoseklias ir ilgalaikes jaunimo ugdymo priemones mokyklose, kurios leistų sistemingai dirbti su mokinių socialinėmis, emocinėmis ir pilietinėmis kompetencijomis bei užtikrinti ankstyvą prevenciją.

10. REKOMENDACIJOS

10.1. STRATEGINĖS REKOMENDACIJOS SAVIVALDYBEI

Atlikta analizė rodo, kad darbo su jaunimu mokykloje poreikis Vilniaus rajone pasiskirstęs netolygiai – dalyje seniūnijų jis yra aukštas dėl ribotų švietimo pagalbos išteklių, menko neformaliojo ugdymo prieinamumo ir jaunimo paslaugų trūkumo už mokyklos ribų. Todėl savivaldybės lygmeniu būtina formuoti nuoseklią ir duomenimis grįstą šios paslaugos plėtros strategiją.

Analizės rezultatai taip pat rodo, kad daugelyje seniūnijų vienu metu pasireiškia keli rizikos veiksniai (specialistų trūkumas, žemas įsitraukimas į NVŠ, jaunimo infrastruktūros stoka), todėl pavienės priemonės nėra pakankamos – reikalingas kompleksinis ir sistemiškas sprendimas.

Plėtros modelis:

- Tikslinga diegti **mišrų darbo su jaunimu mokykloje modelį**, derinant:
 - nuolat dirbančius jaunimo darbuotojus mokyklose (ypač aukšto poreikio teritorijose),
 - ir dalinį (periodinį) darbą mažesnio poreikio mokyklose.

Tai leistų efektyviau paskirstyti ribotus žmogiškuosius išteklius ir užtikrinti platesnę paslaugų aprėptį visame rajone.

- Darbas su jaunimu mokykloje turėtų būti integruojamas kaip **prevencinė ir ankstyvosios intervencijos priemonė**, papildanti švietimo pagalbos sistemą. Ypač svarbu, kad ši veikla nebūtų suvokiama kaip epizodinė ar projektinė, o taptų nuolatine mokyklos pagalbos mokiniui sistemos dalimi.
- Rekomenduojama aiškiai apibrėžti darbo su jaunimu mokykloje funkcijas (pvz., socialinių–emocinių kompetencijų stiprinimas, neformalus ugdymas, ryšio su mažiau įsitraukusiais mokiniais kūrimas). Aiškus funkcijų apibrėžimas padėtų išvengti funkcijų dubliavimo su kitais specialistais ir sustiprintų šios veiklos identitetą mokykloje.

Prioritetinės teritorijos:

- Pirmiausia rekomenduojama koncentruoti išteklius į seniūnijas ir mokyklas, kuriose nustatytas **aukštas poreikis**. Tai turėtų būti daroma remiantis atlikto vertinimo rezultatais (9 skyrius).
- Prioritetas turėtų būti skiriamas toms mokykloms, kuriose:
 - trūksta švietimo pagalbos specialistų,
 - didelė dalis mokinių nedalyvauja NVŠ veiklose,
 - nėra jaunimo centrų ar erdvių seniūnijoje,
 - nevykdomas mobilus darbas su jaunimu seniūnijoje.

Tokiose teritorijose mokykla dažnai tampa pagrindine (o kartais vienintele) jaunimo paslaugų teikimo vieta.

- Atskirai vertėtų išskirti:
 - kaimiškas, mažas seniūnijas (pvz., Sužionių, Sudervės),
 - ir sparčiai augančias priemiesčio teritorijas (pvz., Riešės, Zujūnų), kur paslaugų plėtra nespėja su gyventojų augimu.

Šių teritorijų iššūkiai skiriasi, todėl ir taikomi sprendimai turėtų būti diferencijuoti.

Finansavimo kryptys:

- Numatyti tikslinį finansavimą:
 - jaunimo darbuotojų etatams mokyklose,

- pilotinių programų įgyvendinimui aukšto poreikio teritorijose (pilotiniai projektai galėtų būti naudojami kaip pagrindas tolimesnei paslaugos plėtrai visame rajone).
- Skatinti projektinį bendradarbiavimą su NVO, kurios galėtų įgyvendinti darbo su jaunimu veiklas mokyklose. Tai ypač aktualu ten, kur savivaldybės resursai yra riboti.
- Ieškoti galimybių derinti skirtingus finansavimo šaltinius:
 - savivaldybės biudžetą,
 - nacionalines programas,
 - ES fondus.
- Užtikrinti finansavimo tęstinumą, kad veiklos nebūtų trumpalaikės ar fragmentiškos. Kadangi trumpalaikės iniciatyvos nesukuria ilgalaikio poveikio jaunimo įsitraukimui.

10.2. REKOMENDACIJOS MOKYKLOMS

Analizė parodė, kad net ir tose seniūnijose, kur bendras poreikis yra vidutinis, atskirose mokyklose situacija gali ženkliai skirtis. Tai priklauso nuo mokyklos vidinių resursų, švietimo pagalbos specialistų prieinamumo bei bendradarbiavimo su išoriniais partneriais. Dalyje mokyklų jaunimo veiklos yra fragmentiškos ir nepakankamai orientuotos į mažiau įsitraukusius mokinius.

Institucinio pasirengimo stiprinimas:

- Mokykloms rekomenduojama:
 - aiškiai apibrėžti darbo su jaunimu mokykloje vietą savo veiklos struktūroje,
 - užtikrinti bendradarbiavimą tarp jaunimo darbuotojų ir švietimo pagalbos specialistų,
 - taip pat svarbu aiškiai apibrėžti atsakomybių pasiskirstymą tarp skirtingų specialistų.
- Svarbu stiprinti mokyklos darbuotojų supratimą apie:
 - neformalų ugdymą,
 - jaunimo darbo principus,
 - prevencinio darbo svarbą.

Tai padėtų efektyviau integruoti darbo su jaunimu veiklas į bendrą ugdymo procesą.

Bendradarbiavimas su NVO:

- Mokykloms rekomenduojama aktyviau bendradarbiauti su:
 - jaunimo organizacijomis,
 - su jaunimu dirbančiomis NVO,
 - atvirais jaunimo centrais (jei tokie veikia netoliese).
- NVO galėtų:
 - organizuoti veiklas mokyklose,
 - pasiekti mažiau motyvuotus mokinius,
 - įnešti inovatyvių metodų.

Mokinių įtraukimas:

- Skatinti mokinių įsitraukimą į:
 - veiklų planavimą,
 - sprendimų priėmimą mokykloje,
 - iniciatyvų kūrimą.
- Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas:
 - mažiau aktyviems,

- socialinę riziką patiriantiems,
- NVŠ veiklose nedalyvaujantiems mokiniams.

Būtent šio mokinių grupės dažniausiai lieka už formalios veiklos ribų

- Rekomenduojama kurti **neformalias erdves mokyklose**, kurios būtų patrauklios jaunimui (pvz., poilsio, bendravimo zonos). Tokios erdvės gali tapti svarbia įsitraukimo ir santykio kūrimo platforma.

10.3. PASLAUGŲ PRIEINAMUMO IR TOLYGUMO UŽTIKRINIMAS

Viena iš esminių analizės išvadų – darbo su jaunimu mokykloje prieinamumas Vilniaus rajone yra netolygus. Dalis mokyklų jau turi stipresnius resursus ar iniciatyvas, tuo tarpu kitose šios paslaugos praktiškai nėra.

- Siekiant mažinti teritorinius netolygumus, svarbu užtikrinti, kad darbo su jaunimu mokykloje paslaugos būtų prieinamos:
 - ne tik didesnėse ar aktyvesnėse seniūnijose,
 - bet ir mažesnėse, nutolusiose teritorijose.
- Rekomenduojama taikyti skirtingus modelius:
 - nuolatinį darbą mokyklose (aukšto poreikio teritorijose),
 - periodinį ar mobilų modelį mažesnio poreikio vietovėse.

Tai leistų lanksčiai reaguoti į skirtingus poreikio lygius.

- Svarbu užtikrinti, kad paslaugos nebūtų fragmentiškos:
 - veiklos turėtų būti tęstinės,
 - orientuotos į ilgalaikį poveikį.

Nuoseklumas yra vienas svarbiausių efektyvaus darbo su jaunimu veiksnių.

- Rekomenduojama sukurti stebėsenos ir vertinimo sistemą, kuri leistų:
 - reguliariai peržiūrėti poreikį,
 - vertinti paslaugų efektyvumą,
 - koreguoti plėtrą pagal realią situaciją.
- Taip pat svarbu stiprinti informacijos sklaidą, kad jaunimas žinotų apie galimybes dalyvauti veiklose.

PRIEDAI

1 priedas. 2024-2025 m. m. Vilniaus r. sav. bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai (išskyrus ikimokyklinės ir priešmokyklinės klasių mokinius) nelankančys jokio būrelio (Švietimo valdymo informacinė sistema)

Mokykla	Mokinių skaičius iš viso	Nelankančių jokio būrelio mokinių skaičius	Dalis nuo visų mokinių
Buivydiškių pagrindinė mokykla	280	280	100,00 %
Bukiškio progimnazija (Bukiškio pagrindinė mokykla)	322	322	100,00 %
Eitminiškių gimnazija	111	50	44,64 %
Juodšilių „Šilo“ gimnazija	508	294	57,87 %
Lavoriškių gimnazija	258	258	100,00 %
Riešės gimnazija	1467	1467	100,00 %
Uogų slėnio mokykla (Forvardas)	46	46	100,00 %
Vilniaus agroekologijos mokymo centras	153	153	100,00 %
Vilniaus r. Avižienių gimnazija	520	306	58,85 %
Vilniaus r. Avižienių gimnazijos Dūkštų pagrindinio ugdymo skyrius	16	2	12,50 %
Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinė mokykla	135	1	0,74 %
Vilniaus r. Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazija	133	4	3,01 %
Vilniaus r. Buivydyžių Tadeušo Konvickio gimnazija	63	3	4,76 %
Vilniaus r. Egliškių šv. Jono Bosko gimnazija	178	63	35,39 %
Vilniaus r. Eitminiškių pagrindinė mokykla	44	44	100,00 %
Vilniaus r. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazija	181	56	30,94 %
Vilniaus r. Kalvelių „Aušros“ gimnazija	176	176	100,00 %
Vilniaus r. Kalvelių Stanislavo Moniuškos gimnazija	162	63	38,89 %
Vilniaus r. Kyviškių pagrindinė mokykla	83	20	24,10 %
Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazija	93	32	34,41 %
Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazijos skyrius Mostiškių mokykla-daugiafunkcis centras	33	24	72,73 %
Vilniaus r. Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazija	153	63	41,18 %
Vilniaus r. Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazija	426	426	100,00 %
Vilniaus r. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija	222	84	37,84 %
Vilniaus r. Mickūnų gimnazija	245	85	34,69 %
Vilniaus r. Nemenčinės Gedimino gimnazija	736	407	55,30 %

Vilniaus r. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija	585	281	48,03 %
Vilniaus r. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija	657	315	47,95 %
Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazija	211	83	39,34 %
Vilniaus r. Paberžės šv. Stanislavo Kostkos gimnazija	163	32	19,63 %
Vilniaus r. Pagirių gimnazija	880	510	57,95 %
Vilniaus r. Pakenės Česlovo Milošo pagrindinė mokykla	75	20	26,67 %
Vilniaus r. Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinė mokykla	148	2	1,35 %
Vilniaus r. Rudaminos „Ryto“ gimnazija	710	302	42,54 %
Vilniaus r. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija	790	469	59,37 %
Vilniaus r. Rukainių gimnazija	180	15	8,33 %
Vilniaus r. Sudervės Mariano Zdziechovskio pagrindinė mokykla	129	7	5,43 %
Vilniaus r. Šumsko pagrindinė mokykla	54	3	5,56 %
Vilniaus r. Valčiūnų gimnazija	168	32	19,05 %
Vilniaus r. Zujūnų gimnazija	145	63	43,45 %
Vilniaus r. Zujūnų gimnazijos Čekoniškių pagrindinio ugdymo skyrius	13	1	7,69 %
Vilniaus Valdorfo Žalioji mokykla	260	260	100,00 %
Melkio mokykla	80	80	100,00 %
Vilniaus Valdorfo Atviroji mokykla	165	165	100,00 %

2 priedas. 2024-2025 m. m. Vilniaus r. sav. bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai (išskyrus ikimokyklinės ir priešmokyklinės klasių mokinius) nelankančys jokių NVŠ už mokyklos ribų (Švietimo valdymo informacinė sistema)

Mokykla	Mokinių skaičius iš viso	Nelankančių jokių NVŠ už mokyklos ribų mokinių skaičius	Dalis nuo visų mokinių
Buivydiškių pagrindinė mokykla	280	122	43,57 %
Bukiškio progimnazija (Bukiškio pagrindinė mokykla)	322	143	44,41 %
Eitminiškių gimnazija	112	98	87,50 %
Juodšilių „Šilo“ gimnazija	508	249	49,02 %
Lavoriškių gimnazija	258	159	61,63 %
Riešės gimnazija	1467	705	48,06 %
Uogų slėnio mokykla (Forvardas)	46	32	69,57 %
Vilniaus agroekologijos mokymo centras	153	84	54,90 %
Vilniaus r. Avižienių gimnazija	520	284	54,62 %
Vilniaus r. Avižienių gimnazijos Dūkštų pagrindinio ugdymo skyrius	16	13	81,25 %
Vilniaus r. Bezdonių „Saulėtekio“ pagrindinė mokykla	135	44	32,59 %
Vilniaus r. Bezdonių Julijaus Slovackio gimnazija	133	75	56,39 %
Vilniaus r. Buivydzlių Tadeušo Konvickio gimnazija	63	40	63,49 %
Vilniaus r. Egliškių šv. Jono Bosko gimnazija	178	123	69,10 %
Vilniaus r. Eitminiškių pagrindinė mokykla	44	33	75,00 %
Vilniaus r. Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazija	181	82	45,30 %
Vilniaus r. Kalvelių „Aušros“ gimnazija	176	108	61,36 %
Vilniaus r. Kalvelių Stanislovo Moniuškos gimnazija	162	104	64,20 %
Vilniaus r. Kyviškių pagrindinė mokykla	83	42	50,60 %
Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazija	93	66	70,97 %
Vilniaus r. Lavoriškių Stepono Batoro gimnazijos skyrius Mostiškių mokykla-daugiafunkcis centras	33	30	90,91 %
Vilniaus r. Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazija	153	80	52,29 %
Vilniaus r. Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazija	426	232	54,46 %
Vilniaus r. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija	222	170	76,58 %
Vilniaus r. Mickūnų gimnazija	245	138	56,33 %
Vilniaus r. Nemenčinės Gedimino gimnazija	736	357	48,51 %
Vilniaus r. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija	585	307	52,48 %

Vilniaus r. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija	657	422	64,23 %
Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazija	211	94	44,55 %
Vilniaus r. Paberžės šv. Stanislavo Kostkos gimnazija	163	124	76,07 %
Vilniaus r. Pagirių gimnazija	880	492	55,91 %
Vilniaus r. Pakenės Česlovo Milošo pagrindinė mokykla	75	37	49,33 %
Vilniaus r. Riešės šv. Faustinos Kovalskos pagrindinė mokykla	148	74	50,00 %
Vilniaus r. Rudaminos „Ryto“ gimnazija	710	391	55,07 %
Vilniaus r. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija	790	309	39,11 %
Vilniaus r. Rukainių gimnazija	180	94	52,22 %
Vilniaus r. Sudervės Mariano Zdziechovskio pagrindinė mokykla	129	58	44,96 %
Vilniaus r. Šumsko pagrindinė mokykla	54	43	79,63 %
Vilniaus r. Valčiūnų gimnazija	168	103	61,31 %
Vilniaus r. Zujūnų gimnazija	145	72	49,66 %
Vilniaus r. Zujūnų gimnazijos Čekoniškių pagrindinio ugdymo skyrius	13	-	-
Vilniaus Valdorfo Žalioji mokykla	260	134	51,54 %
Melkio mokykla	80	1	1,25 %
Vilniaus Valdorfo Atviroji mokykla	165	63	38,18 %

3 priedas. Prevencinių programų įgyvendinimas mokykloje: 2024-2025 m. Vilniaus r. sav. (Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenys)

Prevencinė programa	Ar programa buvo įgyvendinama Jūsų mokykloje (0 - Ne, 1 - Taip)	Pagal programą parengtų dirbti mokytojų skaičius	Pagal programą parengtų dirbti švietimo pagalbos specialistų skaičius	Programą vykdžiusių mokytojų skaičius	Programą vykdžiusių švietimo pagalbos specialistų skaičius	Programoje dalyvavusių mokinių skaičius	Ar šią prevencinę programą mokykloje paskatino įsidiegti pastebėtos situacijos ar iššūkiai gyvenimo įgūdžių bendrąją programą (0 - Ne, 1 - Taip)
„Antras žingsnis“, socialinio ir emocinio ugdymo programa	7	40	0	40	0	695	1
EQUIP, kognityvinė elgesio korekcijos programa	0	0	0	0	0	0	0
Friends, patyčių ir kitokio žeminančio elgesio prevencijos programa	0	0	1	0	0	0	0
Įveikime kartu, socialinio ir emocinio ugdymo programa	13	32	6	23	3	567	5
LIONS QUEST „Aš žinau“, smurto ir seksualinės prievartos prevencinė programa	0	0	0	0	0	0	0
LIONS QUEST „Laikas kartu“, socialinio ir emocinio ugdymo programa	2	16	6	16	6	312	1
LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“, socialinio ir emocinio ugdymo programa	9	125	15	60	10	1096	2
LIONS QUEST „Raktai į sėkmę“, socialinio ir emocinio ugdymo programa	9	105	14	42	8	739	2
„Obuolio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa	16	48	1	34	0	575	5
Olweus patyčių prevencijos programa	4	129	15	129	12	944	2

„Savu keliu“, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programa	2	15	1	15	1	211	1
„Saugok ir gerbk mane“, seksualinės prievartos prieš vaikus ir seksualinio vaikų išnaudojimo prevencijos programa	0	0	0	0	0	0	0
„Taiki mokykla“, konfliktų prevencijos programa	1	12	2	10	2	55	1
Vaiko emocijų išraiškos kontrolės (VEIK) ugdymo programa	0	0	0	0	0	0	0
„Žipio draugai“, socialinio ir emocinio ugdymo programa	25	65	6	45	3	767	8
Savižudybių prevencijos programa	2	18	2	16	2	211	1
Suvestinė - Sumavimas	90	605	69	430	47	6172	29